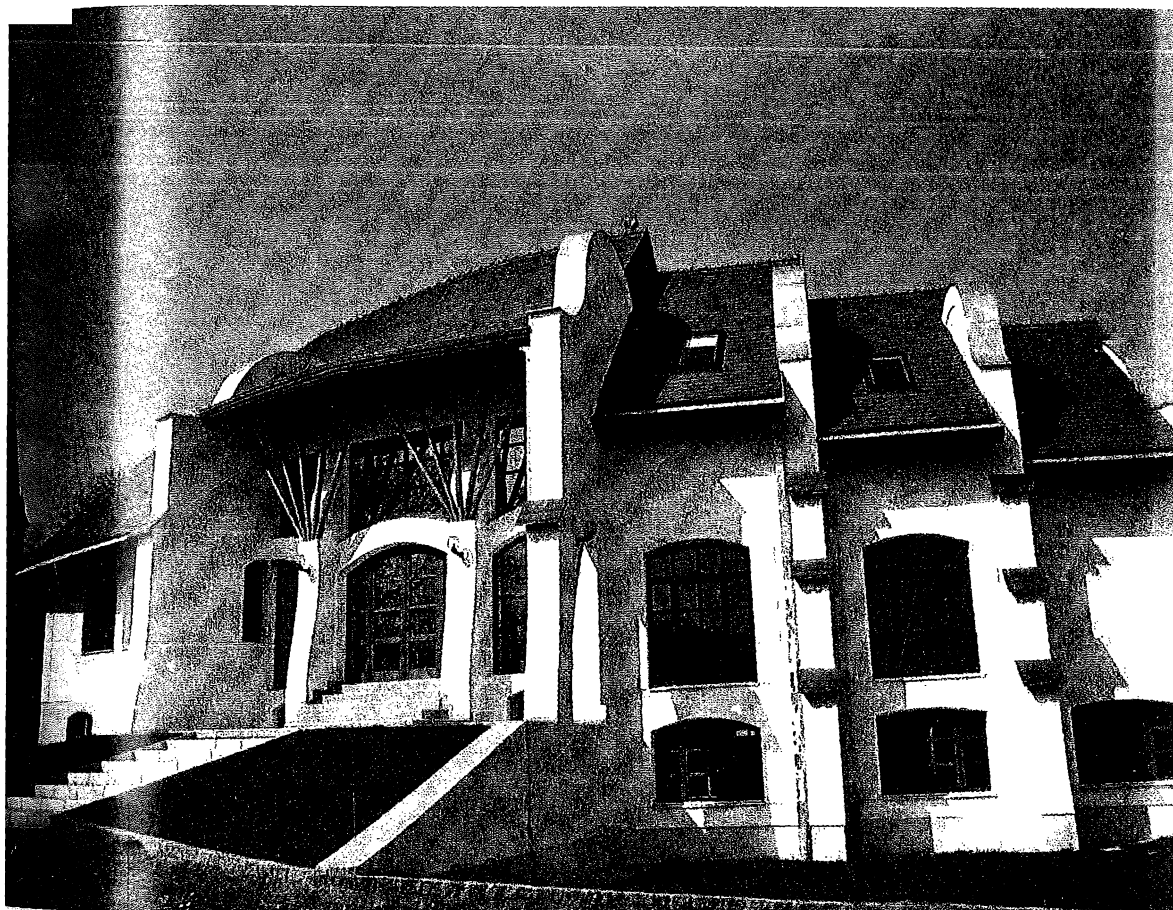

IGEHIRDETŐ

Az Erdélyi Református
Egyházkerület folyóirata

A szászrégeni DIO-ház

Huszonharmadik évfolyam
2012. augusztus

8

Tartalom

Vasárnapi prédikációk

Csomay Árpád: Az idősebbik testvér. Lukács 15,25–32	375
Müller Dezső: Korona a hit megtartásáért. Jelenések 3,11	379
Visky János: A görögök Jézus után vágyakoznak. János 12,20–25	381

Prédikációk újkenyér ünnepének nagyhetére

Szép Eduárd: Hogyan legyek gazdag?	
A testvérek és az örökség. Lukács 12,13	384
Jézus feladata. Lukács 12,14.....	386
A kapzsóság. Lukács 12.15a.(15b).....	387
A vagyon nem tart meg. Lukács 12,(15a).15b.....	389
A termés mint áldás. Lukács 12,16.....	390
Mi tesz velem az áldás és mit tegyek én az áldással? Lukács 12,17.....	392

Prédikáció újkenyér ünnepére

Szép Eduárd: Isten elkéri a lelketet! Lukács 12,18–21	394
---	-----

Lectio continua

Id. Fazakas Sándor: Jézus példázatai.	
A messze útra kelt gazda. Márk 13,33–37	397

Prédikáció a nemzetközi homiletikai irodalomból

Jürg Birnstiel: Temetési prédikációk. Fordította: dr. Pótor Imre	
Ne félj!	
(Hívő, igen idős, sok próbát hordozott ember temetésére) Ézsaiás 43,1.....	402

Ószövetségi prédikáció-sorozat

Székely Csilla Imola:	
Kilenc csapás. 2Mózes 7,2–5	405
Szabadulás éjszakája – tizedik csapás. 2Mózes 12,24–28.....	410
Isten csodáinak partján. 2Mózes 14,15–31.....	412
Máris Mára. 2Mózes 15,22–27.....	415
Mán hu? 2Mózes 16,13–21	417

A Genezáret partján

Gyökössy Endre: Isten iskolája.	
IV. Egy nem könnyű lecke.....	420

Alkalmi prédikációk

<i>Esketési igehirdetés</i>	
Constantinescu Herman: Segítségem az Úr. Zsoltárok 121,1–8	424
<i>Temetési igehirdetés</i>	
Kiss Miklós: Éreztétek és lássátok meg, hogy jó az Úr! Zsoltárok 34,5–9	425
A címlapon a szászrégeni DIO-ház. Felszentelték 2003-ban.	
A hátlayan Simon István <i>Kenyér</i> című verse.	

Vasárnapi prédikációk

Csomy Árpád
Biharszentjános

Az idősebbik testvér

Alapige: Lukács 15,25–32
Bibliolvasás: Efézus 4,20–32

Mennyi vallásos ember van körülöttünk! Templomba járók, imádkozók, de nem alázatosak. Olyanok, akik nem tudnak hálát adni Isten áldásaiért. Mindent maguknak tulajdonítanak és még el is sorolják Isten előtt: böjtölök, tizedet adok, akarom mondani a megszábotott egy százalékot sem. Szóval olyanok, mint a farizeus, aki alázat nélkül imádkozott. Milyen kevesen vannak világunkban az alázatos „vámszedők”! Akik elmondják: „Isten, légy irgalmas nekem, bűnösnek!” (Lk 18,13b)

Sok ember ma is ezt vallja: „Isten, hálát adok neked, hogy nem vagyok olyan, mint a többi ember...” (Lk 18,11)

Az igében is egy ilyen emberrel találkozhatunk. Az idősebbik testvérről van szó. Ő nem hagyta el az atyai hajlékot. Ő nem tékozta el a vagyont duhaj barátokkal és parázna nőkkel. Nem, ő szorgalmasan dolgozott a mezőn.

A legtöbb ember ilyen. Szorgalmasan dolgozik. Nem kocsmázik. Megbecsüli a családját. S mi is értékeljük ezt, megbecsüljük az ilyen embereket. Csakhogy Istennek egészen más a véleménye. Isten azt mondja, hogy az idősebbik testvér is elveszett, tékozló. S ha jól megvizsgáljuk a helyzetét, akkor azt mondhatjuk, hogy ő még reménytelenebb eset, mint a kisebbik.

Az idősebbik testvér nem hagyta ott az apját, a mezőn volt és dolgozott. Ez azonban azt is jelenti, hogy nem volt vele. Szíve egészen távol volt tőle (ami a későbbiekből még jobban kiviláglik).

Sok ember manapság is el van foglalva a munkával. Nem marad ideje imádkozni, Bibliát olvasni. És mi mit teszünk? Mi nem vagyunk távol Istentől – mondják sokan –, és mégis elidegenedtek Tőle. Nincsenek messze Istentől, hisznek Benne, ismerik is egy kissé, csak valami mindig meggátolja őket, hogy közösségbe legyenek Vele.

A hazatért fiatalabb testvér, mivel bűnbocsánatot gyakorolt és ki tudta mondani: „Vétkeztem” –, kegyelmet talált. Az idősebb testvér nem tud erről semmit. Ő nem tudja, hogy mi a kegyelem.

Egyszer Wilhelm Buschtól megkérdezte valaki: Ön mindig csak Jézusról beszél. Mit adott önnek Jézus Krisztus? Azt felelte: Olyan sokat, hogy holnap reggelig sem tudnám előszámlálni. De a legfontosabbat egy rövid mondatban összefoglalhatom: megbocsátotta minden bűnömet. És ezt meg is teheti, mert a keresztfán elhordozta helyettem a büntetést és az ítéletet.

Ezt nem ismeri az öinigazult idősebb testvér: a teljes bűnbocsánatot és az ebben való öröm érzését. És ezt mindannyian megkaphatjuk már ebben a pillanatban, ha elhisszük, hogy Jézus érettünk is meghalt a kereszten. A kereszttel a Golgotán ezt hirdeti: *Megbocsátattak a te bűneid!* Az ember azonban ezt nehezen hiszi el. Az öinigaz embernek soha nincs szüksége a kegyelemre. Azt hiszi, hogy ő jó, hogy ő jó helyen van. Ezért nem kell a kegyelem neki és ezért nem akar megtérni, sőt még maga a szó is irritálja. Azt mondja erre Wilhelm Busch:

Aki nem tart igényt a kegyelemre, annak nem kell elfogadnia! Isten senkire sem kényszeríti rá a kegyelmet. Csak éppen – mindenkinek tudnia kell, hogy ezzel mit utasít el magától. Minden ember számára eljön az óra – talán a halálakor, de biztosan halála után az ítéletben –, amikor egyszerre csak rádöbben: én is bűnös vagyok. Semmire nincs nagyobb szükségem, mint a kegyelemre. De a visszautasított kegyelem nem tér vissza többé. Aki nem tart igényt Isten kegyelmére Jézusban, annak hordoznia kell az Isten ítéletét. (Wilhelm Busch: Jöjj haza)

Milyen kemények ezek a szavak, de igazak: „Aki nem tart igényt Isten kegyelmére Jézusban, annak hordoznia kell Isten ítéletét.”

A legtöbb ember így vélekedik: nekem nincs szükségem kegyelemre, mert én nem vagyok bűnös. Megnyugtatja magát, hogy otthon imádkozik, templomba jár... Nem olyan, mint a többi ember. Ő jó, ő nem bűnös...

Az idősebb testvér egyszer csak észlel valamit... „Amikor hazajövet közeledett a házhoz, hallotta a zenét és a táncot.” (Lk 15,25b) És közben arra gondolt: mi történhetett otthon? Mi ez a nagy mulatság? Mi ez a zene? Egyébként a *zene* szó a görög eredetiben ezt jelenti: *szimfónia, összhang*. S milyen igaz, mert a mennyben hatalmas öröm, összhang van egy bűnös ember megtérése alkalmával. Ám ezt az önjag ember nem érti. Az idősebb testvér már kérdi is a szolgát: mi történik itt? A te öcséd jött haza... – hangzik a válasz. S az idősebb testvér elkomorul és haragudni kezd. Miért? Mert megtért a testvére? Mi tudunk-e örülni valakinek a megtérésén? Vagy inkább csak a múltja foglalkoztat?

Mit is jelent „megtérni”?

1. A középkorban, ha valaki idegenbe költözött, azt mondták: *Nyomorúságba megy*. Akkor ennek a szónak két jelentése volt: 1. *idegen*; 2. *síralom*. Az *idegen* szó egyúttal azt is jelentette, hogy *nyomorúság*.

Az örök ember, amíg távol van Jézustól, *nyomorúságban* van. Lehet, hogy gazdag. Lehet, hogy élete tele van testi élvezetekkel. Lehet, hogy egyre emelkedik a társadalmi ranglétrán. Lehet, hogy sokan szeretik, megbecsülik, de Jézus Krisztus nélkül *nyomorult* az élete.

Sokan észreveszik ezt és meg akarnak szabadulni ettől a nyomorúságos élettől. De hogyan lehetséges ez? Hát egyszerűen úgy, hogy Jézushoz kell menni! Erre biztatlak, drága testvérem, menj minél előbb Jézus Krisztushoz!

2. Azt halljuk az igében, hogy „apád levágatta a hízott borjút”. Milyen örömet jelentett ez a kiehézett, tékozló fiúnak!

Jézustól távol nagy szenvedést jelent az éhség – a lelki éhség. Ezt nem pótolja semmi itt a földön. Nézheted éjjel-nappal a tévét, mehatsz moziba, szórakozhatsz, lelkileg akkor is éhes maradsz.

Próbáld csak meg naponta olvasni a Bibliát, Isten Igéjét! Hogy meg fog eleveníteni! Magad sem hiszed el, amikor megtapasztalod ezt. Ekkor lesz igazi, tartalmas életünk. Ezért mondja Ézsaiás: „Minek adnátok pénzt azért, ami nem kenyér?! Hallgassatok csak rám, és jó ételt fogtok enni, élvezni fogjátok a kövér falatokat.” (Ézs 55,2)

3. A szolga azt mondja az idősebbik testvérnek: „A testvéred jött meg, és apád levágatta a hízott borjút, mivel egészségben visszakapta őt.” A tékozló fiú halálos beteg volt, de mivel megtért haza, meggyógyult.

Az ember Jézus nélkül beteg, halálos beteg. Lázás állapotban él, delíriumban és kábulatban. Rögeszméi vannak önmagáról, Istenről, a halálról és az ítéletről.

A meggyógyult tékozló fiú most már józanul, világosan látja elveszett állapotát, de apja szeretetét is. Ha mi is megtérünk, mi is meglátjuk, hogy „Az Ő sebei árán gyógyultatok meg.” (Ézs 53,5) Az orvosságunk nem más, mint a *bűnbocsánat*.

„Ekkor az megharagudott és nem akart bemenni.” (Lk 15,28a)

Az idősebbik testvér a mezőről jön. Hallja a zenét.

Milyen jó, gondolhatná, most örvendezhettek egy kicsit. Hiszen a testvérem hazajött. De nem, ő nem tud örülni, sőt megharagudott.

Így van ez ma is. A sok öngaz ember nem tud örülni a másik ember megtérésének. De ez nem állítja le ezt az örvendezést. Ugyanis az öngaz ember nem tudja megakadályozni, hogy a tékozló fiak megtérjenek, és azt sem, hogy Isten kegyelmet gyakoroljon nekik.

„Látod, hány esztendeje szolgálok neked, soha nem szegtem meg parancsolatodat.” (29. v.)

Fogadjuk el, hogy így van (amit én kétlek), de akkor is, még ha így lenne is, még kint van és haragszik. Ilyen az Isten gyermeke?!

Oroszországból jött német szabadságos katona mondta el a furcsa történetet. Ott egy harci egységnek telefon-összeköttetést kellett létesítenie a parancsnoksággal. A vezéréket magányos erdőrészen vitték keresztül. Egy éjszaka partizánok jöttek, titokban elvágta a kábelt, és egy másikhoz kötötték. Ott a drót másik végén egy németül jól beszélő orosz ült. Így azután a harci egység a parancsokat az ellenségtől kapta, anélkül, hogy sejtelve lett volna erről. (Wilhelm Busch: *Jöjj haza*)

Sok embernek sejtelve sincs arról, hogy maga a Sátán irányítja. Azt hiszi, hogy minden rendben van, nagy erővel harcol, közben maga a Sátán irányítja és így elveszíti a harcot és elvérzik.

De ha lelkiismeretünk ráébreszt arra, hogy a Sátán irányít bennünket és bűnbánattal „járulunk a kegyelem királyi székéhez”, kegyelmet kapunk.

Az idősebbik testvér azonban nem akar a kegyelem területére lépni. „Nem akart bemenni.” Milyen szánalmas! Ott áll az ajtó előtt s ahelyett, hogy belépne és örvendezne a többiekkel, inkább haragszik és kint marad.

Hányan viselkednek így?! Ahelyett, hogy belépnének a mennyei örvendezők seregébe, kint maradnak, haragszanak, durcáskodnak s vallásosságukat hangoztatják! Milyen szánalmas emberek!

Szeretnénk segíteni nekik, hogy belépjenek, de úgy tűnik, hogy hiába minden ima, hiába minden bátorítás. Egyiket a vallásossága, másikat a hitetlensége, ismét másokat a tudományossága akadályozza meg abban, hogy belépjen a mennyei örvendezők seregébe. „Nem tudok” – mondják ők, valójában „nem akarnak” bemenni az atyai házba, hogy a többiekkel örvendezzenek, mert magukat különbeknek tartják.

Jézus Krisztus is ezért sír: „Jeruzsálem, Jeruzsálem...hányszor akartam összegyűjteni gyermekeidet, ahogyan a tyúk szárnya alá gyűjti a csibéit, de ti nem akartátok.” (Mt 23,37)

Jaj, csak felettünk ne sírna az Úr! Inkább imádkozzuk naponta:

Ó, vonj Atyám Fiadhoz engem,
Hogy Szent Fiad is Hozzád vigyen,
S míg jóvoltodat áldva zengem,
Keblem hajlékod legyen,
Add békességed ízét érezni,
És dicséreted vígan zengeni!

„De az apa kijött és kérlelte.” (Lk 15,28b)

Elgondolkoztató, ami most következik. Arról van szó, hogy amikor a tékozló fiú végre rongyosan, de bűnbánattal hazatér a nagy nyomorúságból, az apa szeretettel fogadja, nagy ünnepséget rendez és örvendezik az egész háznép.

Aztán belép valaki, valamit súg az apa fülébe...Az apa feláll...és kimegy...

Mondják, hogy a vallásokban az ember keresi Istent, de senki sem találhatja meg Őt, mert „megközelíthetetlen világosságban lakik” (1Tim 6,16). Az ember nem keresheti, nem találhatja meg Istent, de Isten keresi az embert az Úr Jézus Krisztus által. Ez a Biblia üzenete: Isten keres téged, elveszett embert!

Az apa kijött. Jézus által. Otthagyta a mennyet annak minden örömeivel és dicsőségével együtt és „kiment”, azaz eljött e bűnös világba, ahol csak haragudnak Reá és gyűlölik Őt.

Kétszer jött ki az apa. Először, hogy bevigye tékozló fiát, aztán hogy könyörögjön a „jó” fiának, hogy jöjjön be. Mennyit bajlódik velünk az Úr! A gonoszokkal, a bűnösökkel, aztán az „igazakkal”, a „jókkal”! És Jézus mindig „kijön”, hogy megmentsen bennünket a mennyország számára. Keres bennünket, vonz és hív, mert Ő meg akar menteni bennünket. Ő tudja, mit jelent örökre elveszni.

„...és kérlelte.” Fordítva szokott történni. Mi, emberek szoktuk kérni az Urat. Itt azonban Isten kér. A Szent téged és engem – a bűnöst! Az Üdvözítő kérlel, Aki bűneid miatt függött a keresztfán.

Mire kér? Térj meg! Térj vissza az Atyához! Menj be hozzá és örvendezz örök örömben!

S az idősebbik testvér megszólal: „...te sohasem adtál nekem még egy kecskegidát sem, hogy mulathassak barátaimmal.” (29. v.) Ő nem szólítja Atyjának, mint a kisebbik. Neki csak egyszerűen: Te...

A meg nem tért ember nem szólítja Atyjának Istent. Beszél az Úr Istenről, egyszerűen Istenről, a haragvó, ítélő Istenről, de nem tud úgy beszélni Róla, mint Atyjáról.

És benyújtja a számlát: hány esztendeje szolgálok neked! A legtöbb ember így gondolkodik. Felsorolja „jó” cselekedeteit, beszél arról, hogy milyen igyekvő.

Hány esztendeje szolgálok neked..., mondja a meg nem tért ember, holott maga az Úr szolgál nekünk az Úr Jézus által. Mert „az Emberfia nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy Ő szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért” (Mt 20,28).

Jézus Krisztus szolgált a tanítványainak, megmosta a lábukat. Nekem pedig úgy szolgált, hogy megmosott vérével.

Az idősebbik fiú nem tud hálát adni semmiért. És te? Hálát tudsz-e adni az ételért, a testi erőderért, a szereteteidért, a kegyelemért?... Miért nem tudunk örülni még a testvér megtérésének sem?

Azt mondja Wilhelm Busch: *Ott áll az idősebbik fiú az apja előtt. Arca sötét. Nem, ő egyáltalán nem vigad és nem örül. És miért nem? Mivel ellenszegül az apa akaratának és szándékainak. És közülünk is sokan nem vigadnak és nem örülnek. És miért nem? Mivel ellenszegülnek az Atya akaratának és szándékainak. Elmondok most egy kis történetet a finn Wrede Matild bárónőről, aki oly sokak áldására lett. Egy napon csöngettek nála. Ajtót nyitott és az ajtó előtt ott állt egy cigányasszony, és felajánlotta a szolgálatait: jövendőt tud mondani. Wrede Matild bevitte a házba, és ételt tett elébe. Azután azt mondta neki: Maga azért jött, hogy jósoljon nekem. De először én fogok jövendőt mondani. Azután a cigányasszony szemébe nézve folytatta: Látom, hogy magát az Isten arra teremtette, sok jó képességgel, hogy derék ember váljék magából. Csak-hogy most a legjobb úton van afelé, hogy tönkretegyje az életét. Félrevezeti az embereket, lop, hazudik és csal. De elégedetlen önmagával, és állandó félelemben él. Nem így van? A cigányasszony erre sírni kezdett és azt mondta: Így van! És Wrede Matild meg-*

mutatta neki a megtérés útját, amely az életre vezet. Ahogy Wrede Matild tudott, úgy én is tudok jövődöt mondani. Sokan vannak itt, akik gonosz utakon járnak, és olyan dolgokat tesznek, amelyek Istennek nem kedvesek. Lelkiismeretüket pedig elnémetítik. Csakhogy rossz lelkiismerettel nem lehet vigadni és örülni.

És vannak itt olyanok is, akiket Isten rögös utakon vezet. Szívük pedig lázadzik az Úr ellen, és vezetése ellen. Így sem lehet vigadni és örülni.

És vannak itt olyanok, mint az idősebb testvér. Ezeket már régóta hívogatja a Szent Lélek az Üdvözítőhöz a kegyelem országába. Ők azonban ellenszegülnek. Ezek az öngazságukban önteltek. Nem akarják Krisztus vérét. Márpedig aki ellenáll a Szent Lélek vonzásának, az nem tud vigadni és örülni. (Wilhelm Busch: Jöjj haza)

Isten kegyelme, melyet bűnbánat-tartásunk után megéltünk, csak az tud igazi örömet adni.

„Nagy irgalomban részesedtem,
Én elveszett érdemtelen.
Csodálom ezt, hisz gőgös szívem
Vakon nem vágyott rá sosem.
De most mindegyre zeng dalom:
Légy áldva drága irgalom!”

– mondja a költő és mondom én is.

Azért imádkozzunk, hogy mindannyian ezt éljük át életben és halálban egyaránt.
Ámen.

(Wilhelm Busch nyomán)

Müller Dezső
Vámfalu

Korona a hit megtartásáért

Alapige: Jelenések 3,11
Bibliaviasás: 1Mózes 6,9–22

I.

Krisztus ígérete szerint visszajön. Hogy mikor következik be, azt mi nem tudjuk, nem is számíthatjuk, de hisszük, hogyha Krisztus azt mondja: Íme, eljövök, hát akkor eljön. A „hamart” sem próbáljuk lemérni órákkal, napokkal, hónapokkal, évekkel, mert tudjuk, hogy Isten órájának percmutatója nagyon lassan jár, s hogy az Ő naptárában „ezer esztendő annyi előttem, mint a tegnapi nap, amely elmúlt, és mint egy őrzési idő éjjel”. (Zsolt 90,4) Arról a napról – Krisztus szerint – senki sem tud, még az ég angyalai sem, csak egyedül az Atya. Ő küldi el a Fiút, mégpedig teljes hatalommal és dicsőséggel, hogy igazságosan ítélhessen elevenek és holtak felett.

Mi ennek az ítéltre visszatérő Úrnak a parancsa? A következő: „Tartsd meg, ami nálád van.”

Hogy mi van nálunk, sok mindenre hivatkozhatunk. Ott van az életünk, egészségünk, munkaerőnk. Továbbá ott van az otthonunk, családuknk, baráti körünk. Aztán ott van a hivatásunk, munkahelyünk. És végül, de nem utolsósorban ott van a városunk, a falunk, hazánk és a népünk.

Ezeket a páratlan kincseket nem szabad felületesen, közömbösen kezelnünk. Voltaképpen az Ige parancsa nemcsak ezeknek a kincseknek a megtartására ösztönöz bennünket, amelyeket Tőle kaptunk. Gondoljunk most a több mint ezer éves keresztyén hitűnkre. Igaz a mondás: megtartani sokkal nehezebb valamit, mint megszerezni.

II.

Tulajdonképpen a hit megtartásának három lépcsőfokáról beszélhetünk. A hitet, mint legdrágább kincset, elsősorban „számon kell tartani” Nem szabad eltitkolni, véka alá rejteni, vagy a tűz mellett, Péterként megtagadni. A hit fényszóráinak úgy kell tündökölniük a szívünkben, mint ahogy a csillagok ragyognak alkonyban az ég végtelen tengerén. Mi, református keresztyének boldogok lehetünk, hogy keresztelési, temetési és ünnepi istentiszteleteink keretében az *Apostoli hitvallás* fennhangon történő elmondása által, buzgón megvallhatjuk a hitűnket.

A hit megtartásának második lépcsőfoka, hogy „gyakorolni kell” hitűnket. Ha izmainkat nem használjuk, azok hamar el fognak satnyulni. Ha elménket nem élesítjük, az is el fog tompulni. Az életben minden visszafejlődik, berozsdásodik, használhatatlanná válik, amit huzamosabb ideig félredobunk s kivonunk a forgalomból. Ha azt akarjuk, hogy a hitűnk erős és teherbíró legyen, állandóan gyakorolnunk kell. Csakhogy hitűnket, s vele együtt a lelkűnket nem étellel-itallal, hanem Igével, imádsággal és sákramentummal tápláljuk. Ennek érdekében legyenek számunkra is fontosak a lélek táplálék-forrásai: a Biblia, az énekes- és imádságoskönyv, valamint a keresztyén tanítások. Ne hanyagoljuk el az említett „szent könyvek” olvasását. Még a gondolatától is iszonyodjunk annak, hogy Bibliánk a mestergerendán, vagy ékes szekrényűnkbe zárva porosodjon.

A hit megtartásának utolsó lépcsőfoka, hogy „áldozni is kell” a hitűnkért. Ne legyenek gyülekezetűnkben elnémult harangok és orgonák. Zord vihar által feltépett templomtető. Galádul kitört templomablakok, és esőáztatta, kifakult templomfalak.

A Szentírásban, az egyház történetében és a mindennapi életben felsorolhatatlan azoknak a hithűsőknek a száma, akik a hitet maradéktalanul megtartották. Hadd álljon előttűnk örök példaként egy történet, Florentin kölni bádogosról, aki vallásában buzgó és szerfőltt alázatos ember volt. Az 1561. évben református hite miatt halálra ítélték. Florentin, mikor meghallotta az ítéletet, csak annyit mondott: magasztaltassék az Úr neve! Amikor Florentint a vesztőhelyre vitték, útközben kihúzta egy szál haját, és ezt mondotta: Én tudom, hogy a legcsekélyebb hajszalacska sem fog leesni a fejemről Isten akarata nélkül. Midőn a törvényfa alá állt, a hóhérnak létrára lett volna szüksége, hogy fel tudja akasztani Florentint. Mivel a létra eltörött, beérte volna két számollyal is, de azt sem találtak sehol. Florentin akkor azt mondotta: van az én házamban két számoly, ha érte mentek és nevében elkéritek, azonnal kiszolgáltatják nektek. Megérkezett a két számoly, az egyikre felállott a hóhér, a másikra pedig Florentin, hogy felakasszák. Az ítéletet hozó bíró később megbánta a bűnét, és végrendeletileg ötszáz márkát hagyott Florentin özvegyének és árváinak.

III.

A felolvasott ige zárószavai szerint azoknak, akik a náluk lévőket megtartják, Isten koronát biztosít. Itt nem olyan koronáról van szó, amelyet a föld királyai, uralkodói hordanak rövidre szabott életűk alatt, hanem olyanról, amely a hűséges lelkek örök jutalma lesz a halhatatlanság országában – mennyei paradicsomban. A korona elnyerésére csak annak van reménye, aki megtartja azt, ami nála van. Krisztus az ilyen gyermekét közösségébe fogadja. Boldog, aki vele győzni tud az élet minden kísértése felett. Az ilyenek-

nek szól a drága ígélet: „Aki győz, az fehér ruhákba öltözik; és nem törölöm ki annak nevét az élet könyvéből, és vallást teszek annak nevéért az én Atyám előtt és az ő angyalai előtt.” (Jel 3,5)

Kedves testvéreim, ha sokszor kételkedünk is, Istenünkhöz fohászkodva tartsuk meg a hitet. Higgyünk Istenben! Ugyanakkor valljuk meg a hitünket, ahogy nagy költőnk vallotta az alábbi versében:

Az új hit papja, énekelek én,
Jertek, szegények, itt van a remény.

E koldus földön, vér és könny között
Gazdag hitünkkel várjuk a jövőt.

A rongyaink zászlója fölragyog,
Rátűznek vígan felkelő napok.

A nyomorunk zsoltára messze zeng,
Ma még panasz, de holnap győzelem!

Az új hit papja, várom az Urat:
Jöjj el, világot bíró Öntudat!
(Juhász Gyula: *Hiszek*)

Ámen.

Visky János

Kolozsvár–Bulgária-telep

A görögök Jézus után vágyakoznak

Alapige: János 12,20–25

A zsidó ünnepek közül a páska volt a legnagyobb Izráelben. Erre mindig nagy tömegek indultak el. Zarándokok sokasága gyülekezett a szent városban, Jeruzsálemben, s bizony nem egyszer középük keveredtek pogányok is. Ott volt néhány görög is a tömegben, akik felmentek a zsidók szent városába, hogy a pompás, nagy templomban imádják Istent. Ezek a pogányok azonban ennél többre vágytak. Lehet, hogy nem először voltak Jeruzsálemben. A zarándokok, ahogy a hegy tetejére érkeztek, letekintettek a városra. Legelőször azt látták, miként ragyog a szent templom, a kegyes vallásos zsidók büszkesége. Közelebb érve látták a zarándok tömeget, beljebb lépve az udvarra, látták, miként mutatták be a papok az áldozatot, hallották a kürt szavát, a kórus énekét.

Ez azonban nem elégítette ki őket. Hallották ugyanis, hogy ott van a tömegben Jézus. Biztosan azt is hallották már, hogy Ő különleges dolgokat cselekszik. Azokban a napokban támasztotta fel Lázárt. Sokan azért mentek Jeruzsálembe, hogy a megszokott ceremónia mellett találkozzanak ezzel a csodatevő prófétával. Meg akarják ismerni Őt.

Te hogyan szoktál készülni a templomba? Nem olyan világhírű ez a templom, mint volt a jeruzsálemi, nem nyüzsögnek az oltár körül a papok, nincs olyan látványos szertartás, mint ott volt, mégis jössz. Talán hétről-hétre. Van, aki azt mondja: elég ebből a megszokott istentiszteletből. Minden olyan jól kitaposott menetben zajlik: előfohász, ének, ima, bibliaolvasás, prédikáció, nézzük már az órát, hogy mikor lesz vége, s aztán mehetünk haza. Csak ennyi, amit látunk? Ez nem elégít ki. Ha az a vágy hoz ide, ami

hozta a görögöket: megismerni a Messiást, akkor felejthetetlen az ittlét, más emberként mehetsz haza.

Különös, ahogy Jézus reagál a kérésükre, miszerint látni akarják őt. Akkor Jézus azt mondja: eljött az óra, hogy megdicsőíttessék az Embernek Fia. Ha a búzaszem nem esik a földbe, egymaga marad, ha pedig meghal, sokszoros termést hoz. Látni akarnak a görögök, azt jelenti, hogy Izráel határain kívül is vágyakoznak a Messiás után, azért jöttek Jeruzsálembe, hogy megismerjék azt a Messiást, aki meghal a világ bűneiért. Ez jó jel, nemcsak hallani akarnak róla, hanem meg akarják ismerni őt.

Ilyenkor Isten eléd megy és bemutatkozik neked. Mégpedig úgy mutatja meg magát neked, ahogy Jézus mutatta be magát. Hogyan mutatja meg magát Jézus a különböző nemzetiségűeknek? Úgy, mint a búzaszemben a csíra, amit szabad szemmel alig látunk, mert ha kezünkbe vesszünk egy búzaszemet, csak annyit látunk, milyen kemény, száraz. Nem is gondolnánk azt, hogy a földbe vetés után élet lesz belőle. Ó, ha a búzamaz tudna beszélni, mit mondana, amikor megfogja ősszel a gazda, s beleveti a hideg a földbe? Jön a kemény fagy, jön a hótakaró, mint valami halotti lepel. Úgy borítja be a földben rejtőző magot, mint a szemfedél a koporsóban fekvő halottat. Ott alszik hónapokon keresztül, süvít felette az élesen metsző szél. Azt hinné az ember, hogy az a mag ott, a mélyben végleg elveszett.

Ha beszélni tudna ez a mag, megkérdezné, ember, mit művelsz velem? Nem azért takarítottál be, hogy gyönyörködj bennem, munkád eredményében? Miért hintesz ki a legcudarabb időben? Tudjuk, hogy a mag nem marad örökké a téli világ halotti leple alatt. Jön a tavaszi napfény, a leplet eltünteti, utat készít a sarjadó magnak, s megjelenik a zöldülő vetés. Néhány hónap alatt következik az aratás, hogy kenyeret adjon az éhező világnak. Jézus azt mondja: így fogom megmutatni magam a világnak.

Nem elég tudni a rejtőzködő Istenről. Szeretnénk, ha megmutatná magát! Gyerekkorunkban mindannyian játszottunk bújócskát, milyen öröm volt meglátni az elbújt játszó társat. Deus revelatus –, mondják latinul a teológusok. Azaz: Isten az, aki megmutatta magát. A revelatio az, amikor Isten önmagáról leveszi a leplet, s azt mondja: itt vagyok. Mózesről azt olvassuk: negyven napig várt arra, hogy megszólaljon Isten. Szavába beleremegett a Sínai-hegy, Mózes pedig földre hullott ekkor. Isten pedig belelévési a kőtáblába a maga szavát, hogy az ne legyen a levegőben tovasuhanó szó, hanem legyen maradandó Ige, ami által olvashatóvá válik.

Isten később Jézusban még jobban megmutatja magát. János egyetlen tömondatba sűríti ezt a bemutatkozást: az Ige testté lett. Nemcsak kőtáblává, hanem testté, hozzánk hasonló lényé, emberré, hogy Isten társunk legyen Jézusban. Ez még mindig nem az a kinyilatkoztatás, amiről itt Jézus beszél. A karácsonyi kinyilatkoztatás más. A halál a küszöbön van, vágnak engem látni, akkor itt az ideje, hogy a halálba hulljak, s a feltámadás által új életet adjak. Azt mondja Jézus: ha a búzamaz nem esik a földbe, s nem hal meg, egymaga marad, de ha meghal, sokszoros termést hoz.

Mi tudjuk, hogy nem szabad sajnálni a magot a földbe vetni. Pedig, hogy számíthatjuk: milyen drága a mag, s lehet, hogy ki sem kel, lehet, hogy szárazság lesz. Néha kétszer-háromszor vetünk, s mindig reménységgel.

Jézus azt mondja: így akarom most megmutatni magam a világnak. Eljött az óra, amikor felemeltetem, s akkor mindeneget magamhoz vonzok. Közben a búzamazról beszél, s ő maga is lefele irányul a halálba. Mert mielőtt a kalász szárba szökkenve az ég felé törne, meg kell járnia a lefele vezető utat is. Ez a Jézus megdicsőülésének útja. Ezt az utat nem lehet megspórolni. Ha szeretnéd, hogy mindig fölfelé emeljen, anélkül, hogy először porba esnél, soha nem lesz igazi felemeltetése az életednek. Hogy történik Jézus fölemeltetése? Mint a magé: engedi, hogy a halálba hulljon. E nélkül nem lesz látható a száraz burokból

való kitörés. Látni akarnak a görögök engem, azaz életet akarnak látni. Ezért nekem előbb meg kell halnom, hogy utána lássák az életet adó Jézust. Aki templomba jön, nem a papot akarja látni, nem is az orgonát vagy az asztalon levő virágot, hanem Jézust.

Ha keresztyén emberként holnap újra megfordulsz a munkahelyeden, akkor ott is Jézust akarják látni. Amikor adnak-vesznek, amikor érdekek feszülnek egymásnak, amikor kibírhatatlanná válik a munkahelyi légkör, akkor is Jézust akarják látni. Miért nem látják? Mert még mindig nem hulltunk a mélybe. Mert még mindig nem hullott a halálba éntünk külső burka. Amíg meg nem hal a kemény akaratosságom, büszkeségem, addig nem lesz láthatóvá a jézusi élet. A külső burok elrejtí a belső életet.

Egyszer megkérdeztek egy anyukát, aki több gyermeket vállalt, hogy miért adta fel a csinoságát, üdeségét, mert ma már ez nem divat? Az anyuka azt válaszolta: szeretetből. Hiába akarom megtartani csinoságomat, ifjúságomat, előbb-utóbb elveszítem azt az önzésem oltárán. Az elmúlt napokban találkoztam egy régi ismerőssel, akit nem ismertem meg az utcán. Rámköszönt, megkérdezem: ki vagy? Amikor bemutatkozott, eszembe jutott. De azért sem ismertem meg, mert nagyon kirívóan volt öltözve, mintha azt akarta volna, hogy a környezete vegye észre, hogy olyan harisnyája senkinek sincs, mint neki. Milyen anyák lesznek az ilyen lányokból? Milyen jövő vár erre a világra, ha egyre többen úgy gondolkoznak, hogy nem éri meg áldozatot hozni a megerősödésünkért, megsokszorozódásunkért? Nem érdemes beletemetkezni a sok gyermek gondjába, nem kell az áldozat.

Jézus azt mondja, ha nem hal meg, akkor egymaga marad, akár a család oltárán is. Hány magára maradt ember van! Egyszer úgy temettem, hogy a koporsó mellett egyetlen ember állt. Annak az egy embernek mondtam el a prédikációt. Pedig az elhunyt tömbházban lakott, de annyira nehéz természetű ember volt, hogy semmit nem tudott másokért feláldozni. Ezért egyedül maradt még a halálában is. Jézus ezért mondja: engedd, hogy az életed megsokszorozódjon az áldozat oltárán. Aki szereti a maga életét, elveszti, de aki elveszti az életét, megtalálja azt.

Egy lelkész kérdezett meg egy Görögországból érkezett diákot, hogy mit is jelent pontosan az a görög szó, miszeo (ez áll itt a görög szövegben). Ez azt jelenti, ha én udvarolok egy lánynak, de egy adott idő után többé nem akarok tovább udvarolni, akkor azt mondom neki, miszeo. Ez nem azt jelenti, hogy gyűlölöm. Nem elég jó a ti magyar fordításotok. Ez azt jelenti, hogy ezután nem az a leány jelenti a csúcspontot az életemben, nem ő a főszereplő, hanem mellékszereplő lesz. Erről beszél Jézus, nem te vagy a te életednek főszereplője, hanem mellékszereplője leszel.

Ma már egyre divatosabb beszélni az arab szélsőséges világról, az öngyilkos mérénylőkről, akik elvesztik életüket egy gyűlöletes célért. Nem ezt kéri Jézus, hanem azt akarja, hogy az életünket egy nemes célért áldozzuk oda. A hétköznapi rongyos életedet odaadd egy nagy, nemes célért. Így lehet gyarapodó életed. Jézus erről beszél. Érzed-e, hogy a te életedben is eljött ennek az ideje? Az a pillanat, amikor életed elfolyó idejében, a „krónoszbán” megragadod a „kájroszt”, ami az elrohanó életben a csúcspont, hogy megtörténjék a nagy változás, amikor a kegyelem utolér, átölel és magába zár. Ámen.

Prédikációk újkenyér ünnepének nagyhetére

Szép Eduárd

Beresztelke

Hogyan legyek gazdag?

A testvérek és az örökség

Alapige: Lukács 12,13

Ebben az esztendőben, újszenge ünnepére készülve „a bolond gazdag”-ról szóló példázattal és megelőző verseivel foglalkozunk. A bevezető versek, valamint a közismert példázat azt hangsúlyozza, hogy hitünknek egyik legnagyobb próbája a földianyagi javakhoz való viszony.

Krisztus Urunkat újra az emberek között találjuk, pontosabban a sokaságban, ahol „valaki” megszólítja. Már az első mondat bátorítóan hat minden bibliaolvasó emberre, hiszen Jézus közelében látjuk a sokaságot, és az Ő közelében látjuk az egyént is. A sokaságban nem vész el az egyén. A sokaság nem zárja ki a személyes találkozást Jézussal. Nagyon sok mai, nagyobb közösségben elmosódik az egyén. A személy és a személyes gondok háttérbe szorulnak, mert nincs kellő nyitottság, bizalom és bátorság arra, hogy nyíltan vigyük a Mester elé gondjainkat. Ha mégis alkalom adódik erre, akkor hallgassuk meg előítéletek nélkül azokat, akik feltárják szívüket nemcsak Jézus előtt, hanem a közösségben is.

Ott látjuk a sokaságot Jézus körül, akik hallgatják Őt, és ott látjuk a névtelen „valaki”-t is, aki személyes, sajátos gondjával és kérésével fordul Jézushoz. Ismerjük fel azt a lehetőséget, hogy mindazt, ami érint bennünket, ami netalán megoldatlan problémaként van jelen az életünkben, azt odavihetjük Jézushoz, azt elmondhatjuk Neki.

1. A zsidó közösségekben az örökség kérdését az ószövetségi törvény szabályozta. Vitás esetekben az írástudókhoz fordultak, akik teológusok és jogászok voltak egy személyben, ők voltak a szakértők. Amikor „valaki” megszólal a sokaságból, közbeszól és kéri a Mester segítségét, nemcsak azt jelenti, hogy ő mindenáron meg akarja oldani problémáját, hanem azt is, hogy Jézusban egy jó törvénytudót lát.

Nem egy ember panaszkodik manapság, hogy a mai törvénytudók – ügyvédek, ügyészek, jogtanácsosok és törvénybírók – túlnyomó többsége csak anyagi juttatásokért hajlandó egyáltalán szóba állni az őt megkeresővel. Minden a pénz, az anyagiasság érdekében történik. Így születik meg sok igazságtalan határozat.

Jézusban a legjobb törvénytudó áll előttünk, Aki nem a látszat szerint ítél, nem is pártoskodik, és nem személyválogató.

Nem tudjuk, hogy az a „valaki”, aki Jézust megkeresi, volt-e Jézus előtt más törvénytudóknál is, vagy sem. Nem tudjuk, hogy mennyire friss, vagy mennyire régi az örökösödési vita a testvérek között. A Bibliát olvasó ember számára ez talán nem is fontos, nem mérvadó, az viszont teljesen meghatároz mindent, hogy „valaki” eljut oda, hogy öröksége vitás ügyét, a testvérelével megromlott kapcsolatát Jézus elé vigye.

Vannak-e vitás ügyeink, megromlott kapcsolataink? Próbáltuk-e orvosolni őket? Kértünk-e másoktól segítséget? Átgondoltuk-e azt, hogy Jézus elé is vihethetjük ezeket a gondjainkat?

Az ismeretlen „valaki” Jézushoz megy, Jézustól kér és vár segítséget. Példájával arra ösztönöz bennünket, hogy tegyük meg mi is ezt a lépést. Ő istensége, felséges volta, kegyelme és Szentlelke által soha sincsen távol tőlünk (HK 47), ezért mondjuk el bátran Neki, hogy megromlott kapcsolatainknak mi az oka. Ha mi már nem tudunk szólni, mert tőlünk már nem fogadják el a közeledést, akkor szóljon Jézus, mert Neki hatalmas van embertársaink szívét, gondolatait, hozzáállását megváltoztatni. Imádkozzunk megromlott testvéri, embertársi kapcsolatainkért, Ő meghallgat, ha valóban szeretnénk rendbe hozni azokat.

2. Egy vér szerinti testvérpár vitás ügye áll előttünk. Az egyik testvér elégedetlen a másikkal, a másik testvér önző, nem akarja megosztani az örökséget. Ez a helyzet, a földi élet során, újra meg újra megismétlődik, szinte a végtelenségig.

Sokféle panasz hangzik el ma is a testvérek részéről. Az örökség örömet kellene jelentsen a testvéreknek, mégis vizsályt okoz, mert az önzés megöli a testvéri viszonyt.

Újra kell értékelnünk három szót: testvér, osztás és örökség.

Kezdjük a harmadikkal, mert miatta van ma is a legtöbb baj. A szülők gyűjtenek, hogy maradjon valami a gyermekeknek, s amikor elmennek a minden élők útján, nagyon sok esetben a gyermekek, az örökösök nem örülnek annak, hogy valamit kapnak, hanem el kezdenek félni attól, hogy nehogya a másoknak, a testvéreknek több jusson. Elkezdik kiszámolni, hogy ki hányszor ebédeltette meg az idős szülőt, ki hány napig gondozta, hogy ki tett többet. Pedig az kellene igazából eszükbe jusson a testvéreknek, hogy a szülők nem számolták ki annak idején, hogy ki hányszor volt beteg, melyik gyermeknek mennyi gyógyszerre volt szüksége, és ki szorult több gondoskodásra a nevelés során, hanem tették, amit tenniük kellett önzetlenül. Ha ezeken gondolkodnának az örökösök, akkor már nem az anyagi örökség lenne fontosabb, hanem az, hogy ők, a testvérek jelentik a legnagyobb örökséget egymás részére.

Az osztás azért jelent külön gondot, mert mindenki kapni akar és nem adni. Sokan úgy akarnak többet kapni, hogy megrövidítik testvéreiket, s itt rálép a testvér a testvértagadás útjára. Az örökséget csak osztani lehet. Sokan annak örvidenének inkább, ha a vagyont lehetne megsokszorozni. De ez sem jelentene igazi boldogságot, hiszen az elégedetlen, önző ember egyre többet követelne. Osztani kell az örökséget, hogy a testvér átélhesse a testvériség próbáját, ami azt jelenti, hogy nem vagyok több és nem vagyok kevesebb, mint a testvérem. Egyenlők vagyunk Isten előtt és egyenlők kell hogy legyünk egymás előtt is.

Nem zárhatjuk be ezt az igehirdetést, hogy ne szóljunk arról, hogy mi testvérek vagyunk, egy Atyának, a mennyei Atyának a gyermekei, akik sokszor a testvériség próbáján megyünk át, hogy megtanuljuk az önzetlenség leckéjét. Örökségünk van a mennyben, örökösársai vagyunk Krisztusnak. A mennyei örökség minden földi kincsnél értékesebb és fontosabb. Ne mondjunk le róla holmi ideig-óráig tartó földi örökségért. Aki osztozni tud őszinte és nyitott szívvel, az arról tesz bizonyosságot, hogy nem a földi örökség a legfontosabb számára, hanem van neki gazdagabb mennyei öröksége. Ámen.

Jézus feladata

Alapige: Lukács 12,14

Ezen az estén az Úr Jézus Krisztus válaszában első felét vizsgáljuk meg, mely első hallásra úgy tűnik, hogy Ő távol tartja magát azoktól a kérdésektől, melyek mögött az anyagiasság lelkülete húzódik meg. Az Igével való mélyebb foglalkozás azonban arra vezeti a bibliaolvasó embert, hogy a Mester nem tartja távol magát ezektől a kérdésektől sem, hanem helyes irányt ad azok megválaszolására. Ezért teszi fel a kérdést: „Ember, ki tett engem bírónak vagy osztónak köztetek?” Mintegy arra hívja fel a hozzá forduló ember és az Őt hallgató sokaság figyelmét, hogy nagy felelősséggel jár az, ha valaki ezen a területen az Ő beavatkozását kéri.

Nem lehet úgy kérni Jézus segítségét, hogy közben az ember nem veszi azt komolyan. Az Ő jelenléte, útmutatása, segítése szemléletváltozást igényel. Jézus közelében az anyagiakhoz való viszonyulás ki kell mozduljon az önzés és irigység területéről.

Urunk itt egy kérdéssel válaszol a kérdésre. Azt mondja el, hogy senki kívülálló nem tette Őt bírónak és osztónak a testvérek között, de az Ő közelébe kerülő ember élhet azzal a lehetőséggel, hogy Ő vezesse az anyagiak területén is. Amikor azonban ide eljut az ember, számolnia kell azzal, hogy Jézus mást mond, mint amit ő szeretne hallani, mert az Ő ítélete mentes minden előítéllettől és személyválogatástól. Nem fog senki pártjára állni, hanem az igazságot képviseli.

1. Mindenkinek van egy, vagy több elképzelése az életről. Sokszor elképzeléseinkbe olyan szerepet adunk Istennek, amit Ő nem vállal magára. Olyat várunk el Tőle, amit Ő nem fog elvégezni. Talán az ismeretlen „valaki” arra gondolt, hogy az elismert rabbi, Jézus elmegy majd az ő testvéréhez és meggyőzi arról, hogy ossza meg vele az örökséget. Az ilyen elvárásoknak Jézus nem akar eleget tenni, viszont úgy vezeti a hozzá forduló embert, hogy az fölismerje, mi hárul rá, s milyen legyen a további értékrendje.

Mi is sokszor sok mindent rá szeretnénk erőltetni Istenre. Elvárnánk, hogy a mi igazunk legyen az Ő igaza, s nem vesszük észre, hogy az Ő igazságához kell igazítanunk a mi igazunkat, s amennyiben eltér a kettő egymástól, akkor az Ővét fogadjuk el és a magunkéról mondjuk le. Így helyes lesz a viszonyulásunk testvéreinkhez, embertársainkhoz is.

Jézus feladata nem az, hogy valakit is pártoljon mással szemben, hanem az, hogy mindkét fél eljusson az isteni értékrend megismeréséhez. Hogy egymás kölcsönös szeretete kizárja az örökség iránti helytelen szeretetet, a vagyonhoz való önző viszonyt.

Az Úr Jézus Krisztus feladata a helyes értékrend felállítását a mi életünkben, hogy az Ő akarata szerint tudjunk kérni, és ha kell, akkor Neki engedelmességgel tudjunk osztani is. Noha az anyagiakban ad útmutatást, érzékelteti velünk is, hogy nem vagyunk közböcsök számára: megáll, meghallgat és válaszol.

2. Ha arra kérjük, Jézus lehet a bíró és osztó az életünkben, de akkor alá kell vetnünk magunkat az Ő ítéletének, útmutatásának és irányításának. Ez azt jelenti, hogy minden kérdésünkben, vívódásunkban, az anyagiak beosztásában az Ő akarata a mérvadó.

Ha nem a bennünk lappangó önzésre, hanem Jézus akaratára figyelünk, akkor sok vívódásban lesz részünk. Ha úgy akarjuk, hogy Jézus legyen az osztó a mi anyagi ügyeinkben, akkor sokszor kell a saját akaratunkra taposnunk, mert mi nehezen tudunk lemondani javainkról mások javára, és nehezen tudjuk megosztani azt, ami a miénk, testvéreinkkel.

Hudson Taylor misszionárius életéből nézzünk meg egy példát, mely arról szól, hogy akinek az életében Jézus az osztó, ott van vívódás, tusakodás, de van öröm is, az

engedelmesség öröme. Olyan öröm ez, amely igazi boldogságot nyújt a Jézusra figyelő embernek, aki újra meg újra megbizonyosodik arról, hogy Ő gondoskodik azokról, akik reá bízzák életüket.

Egy vasárnap, az igehirdetési szolgálata után, a misszionáriust megkeresi egy ember. Arra kéri, hogy menjen el hozzá, és imádkozzon beteg feleségéért, aki halálán van. Amikor megérkeznek a házhoz, Hudson Taylor megdöbbenve szemléli a nagy szegénységet, amiben vannak: a gyermekek szeme be volt esve az alutápláltságtól, az édesanyjuk pedig nagy kínok közepette feküdt az ágyon. Mindenekelőtt az jutott eszébe, hogy itt segíteni kellene, de a zsebében nem volt csak egy fél korona, ami az ő saját étkezését biztosította volna. Mit tehetett a családért? Megnyugtató gondolata támadt: arra gondolt, hogy neki talán még van valami kevés eledele otthon, de a kísértő azt súgta, hogy nincs semmije, sem estére, sem a következő napra. Ha nem egy fél koronája lenne – gondolkodott tovább –, hanem valami apróság a zsebében, akkor azt talán odaadná, de egy fél koronát nem tud odaadni. Megszólinta a lelkiismerete és vádolta: „Képmutató ember vagy, mert azt mondd ezeknek a szerencsétleneknek, hogy bízzák magukat Istenre, de te nem készültél fel arra, hogy bízzál benne. Te nem Istenben bízol, hanem a fél koronádban.”

Hudson Taylor lelkében nagy harc ment végbe, s mikor készült elmenni, megszólalt a házigazda: „Isten nevére kérlek, nem tudnál segíteni valamivel?” A misszionárius lelkében a belső harc a végére érkezett, amikor eszébe jutott, hogy adni kell annak, aki kér. Kivette a fél koronát, a nyomorult ember kezébe tette és abban a pillanatban a szíve megtelt örömmel. A pénz elég volt gyógyszerre és így megmentette az asszony életét.

Este vacsora nélkül feküdt le a misszionárius, de reggel, amikor reggeliznie kellett volna, megérkezett a postás egy pénzes utalvánnyal, mely egy ismeretlentől érkezett. Így gondoskodik Isten azokról, akik Reá bízzák életüket – az anyagiakban is! Segítsen bennünket Isten, hogy Reá tudjuk bízni magunkat, hogy Jézus legyen az anyagiak osztója életünkben, és mi megtapasztalhassuk az Ő gondviselését! Örömmel! Ámen.

A kapzsiság

Alapige: Lukács 12,15a.(15b)

Az életről való elképzeléseink sokszor csalnak. Tegnap este hallottuk, hogy mi Istent is egy olyan képbe helyezzük, amit Ő sohasem vállal magára. Úgy szeretnénk, hogy a mi tervünk, elképzelésünk és igazságunk készítse Istent cselekvésre, s képviseljen bennünket testvéreinkkel szemben. Mindez lehetetlen, mert ha valakinek alkalmazkodnia kell, akkor az nem Isten, hanem mi magunk vagyunk. Nekünk kell belát-nunk, hogy még akkor is, ha nekünk nem tetszik, akkor is Istennek van igaza, és saját magunk, valamint testvéreink javára jobb, ha akaratunkat alávetjük az Ő akaratának.

Az anyagiakkal kapcsolatban is vannak eltorzult meglátásaink. Úgy gondoljuk, hogy amennyiben magunknak akarunk mindent megtartani vagy megszerezni testvéreink, embertársaink rovására, annyira leszünk boldogok. A kapzsiság az a bűn, amit Krisztus Urunk korában és ma egyaránt nem kezeltek és nem kezelnek kellő komolysággal az emberek. A kapzsiság nem más, mint telhetetlenség, ami azt jelenti, hogy bármilyen sok legyen valakinek, sohasem elég neki. Nem tud betelni az anyagi javakkal, egyre több és több kell. Nagyon veszélyes, ingoványos talajon jár az ember, amikor mind többet és többet akar, mit sem törődve azzal, hogy milyen lelki elszegényedéssel jár ez a hajsza. Ilyenkor egyre csak érzékletlenebbé válik embertársai szükségéit látva és úgy gondolja, hogy csak saját szerzeményébe helyezheti bizalmát.

1. Miután a Mester egy kérdéssel válaszol egy ember személyes kérésére, hogy ki tette bíróvá és osztóvá közötté és testvére között, újra a sokaságot szólítja meg. Amit mond, nem egy embernek szól, hanem mindenkinek. Mindenki, hallgatói közül, ott hordja a lelke, emberi lénye mélyén az önzés, az irigység és a telhetetlenség, kapzsiság bűnét.

A mai keresztyénség, és benne mi is, odatartozunk ahhoz a közösséghez, mely minden korban és időben, évszázadokon keresztül odakapcsolódik ahhoz a sokasághoz, amely Jézust hallgatta és hallgatja. A Jézust hallgató sokaságnak mi is tagjai vagyunk, hiszen alkalomról alkalomra hallgatjuk az Igét, és otthonainkban olvassuk a Bibliát. Nekünk is mondja tehát: „Vigyázzatok és őrizkedjetek!”

Akkor is, amikor Jézus Krisztus emberként, emberközlelől tanította az embereket, voltak olyanok, akik felelőtlenül hallgatták. Az Ő közelsége, az Ő beszédének a hallgatása nem készítette őket engedelmességre. Felelőtlenül és közömbösen mentek tovább. Életük folyt tovább a megszokott mederben, nem akartak változni és így természetes volt, hogy nem őrizkedtek a bűnöktől.

„Vigyázzatok és őrizkedjetek” – hangzott el akkor, „vigyázzatok és őrizkedjetek” – hangzik most is minden igehallgató számára. A Jézusra figyelő közösségben nagyon fontos ez a tanítás, mert Jézus mellett ezt meg kell tanulni, hogy vigyázzunk és őrizkedjünk, ha azt akarjuk, hogy hűségesek maradjunk Hozzá.

A katonákat megtanítják arra, hogy tudjanak vigyázni, hogy tudják ellenőrizni lépéseiket, magatartásukat, viselkedésüket, mert csak úgy nem hoznak szégyent a hadseregre. Megtanítják őket arra is, hogy őrizkedjenek az ellenségtől és hogyan védjenek meg másokat is. A Jézusra figyelő közösség vigyázó és őrizkedő közösség. A Jézusra figyelő ember katona, aki megtanulja a vigyázás szabályait. Vigyáz arra, hogy a benne levő ellensége, a bűnös természete ne kerüljön hatalomra, és ugyanakkor őrizkedik a külső ellenségtől, a Sátán sokféle cselszövésétől, hogy ne térjen le az engedelmesség útjáról. Mi több, a Jézusra figyelő ember megtanulja azt is, hogyan vigyázzon másokra, megtanulja, hogyan nyújtson védelmet azoknak, akik arra szorulnak.

„Vigyázzatok és őrizkedjetek”, azt is jelenti, hogy felelősek vagyunk egymásért. Vigyáznunk kell magunkra, de vigyáznunk kell a közösségre is. Őrizkednünk kell a sokféle lelki csapdától, de föl kell hívnunk mások figyelmét is arra, hogy veszély van. A Jézusra figyelő közösségben éberség van. Imádkozzunk azért, hogy a mi Urunk kellő éberséggel ruházzon fel bennünket és így vigyázni tudjunk magunkra és egymásra.

2. A kapzsiság bűne nem egy olyan csapda, melyet ösztönösen el lehet kerülni. Inkább úgy igaz, hogy az ember ösztönei és bűnös természete természetesnek tartja a telhetetlenséget. A kapzsiság bűne idegen az ember lelkétől, de annyira meghonosodott benne, annyira beágyazta magát, hogy a kapzsiság bűne része lett az ember életének, egészen otthon érzi magát az ember gondolataiban, sőt uralkodni akar a teljes ember felett. Önmagunk ellen harcolunk, amikor a kapzsiság bűne ellen lépünk fel. Kemény ez a harc. Nagyon óvatosak kell legyünk, vigyáznunk és őrizkednünk kell.

A kapzsiság bűne örömeiket ajánl fel, mert a felhalmozott vagyon lehetőséget nyújt a bűnös kívánságok kielégítésére. Ha sok a pénz, akkor van, amiből szükségtelen szórakozásra és kedvtelésére költsön az ember.

A kapzsiság bűne hatalomra látszatát kelti. Azt súgja az ember szívébe, hogy lesz majd miből adni. Lesz, amiből lefizetni embereket, hogy az ő pártjára álljanak, hogy az ő igazát képviseljék.

A kapzsiság bűne hatalommal kecsgetet, mert azt sugallja, hogy amilyen nagy a vagyonod, amilyen sok a pénzed, olyan nagy lesz a hatalmad. Uralkodni fogsz embertársaid felett.

A kapzsiság bűne függőséget okoz, szenvedéllyé válik, mert akkor is, amikor nem lesz szüksége az embernek arra, hogy szerezzen és gyűjtsön, akkor sem tud megállni, hanem telhetetlenül egyre többet akar önmagának. Mind többet és többet, még akkor is, ha annak már semmi hasznát nem veszi. Az elmúlt rendszerben történt egy farmon, ahol az őszi betakarítások során, az állatok számára szükséges élelmet raktározták el. Egy idős házaspár is dolgozott ott, akik minden este átalvetőjüket megtöltötték gabonával és úgy mentek haza. Egy idő után mindez feltűnt a fiatal farmvezetőnek, aki ismerte őket, tudta, hogy nem tartanak állatokat. Egy este megkérdezte tőlük, hogy miért viszik haza a silónak összezúzott gabonát, ha nincs, aminek adni. Mély meglepetésben volt része, amikor a férfi így válaszolt: „Csak akkor tudunk nyugodtan aludni, ha tudjuk, hogy vittünk valamit haza.”

Ennyire veszélyes a kapzsiság bűne, nem hagyja aludni, pihenni a telhetetlen embert, amíg nem teljesül a kívánsága. De lehet vigyázni és őrizkedni a kapzsiságtól, mert van szabadulás is a telhetetlenség bűnéből, mert az Úr Jézus Krisztus szabadító. Vigyük minden telhetetlenségünket az Ő színe elé és kérjük, hogy szabadítson meg tőlük, s imádkozzunk azért is, hogy sokan megszabaduljanak a kapzsiság bűnéből. Ámen.

A vagyon nem tart meg

Alapige: Lukács 12,(15a).15b

Hogy mennyire fontos volt Krisztus Urunk számára az anyagiak helyes kezelése, az abban is meglátszik, hogy Ő maga beszél a kapzsiságról, a bőségről és a vagyonról. Mindezeket nem kezeli tabutémaként, hogy valakit is meg ne bántson, meg ne szomoríts. Beszéde – mint mindig – egyenes és nyílt. Ha valaki kapzsi, az ismerje fel, hogy a telhetetlenség tönkreteszi a lelkét és másokat is megfoszt sok örömtől. Ha valaki gazdag akar lenni, mindenekelőtt arra a kérdésre válaszoljon, hogy milyen gazdagságot akar, anyagit vagy lelkit, s mivel a kettő nem zárja ki egymást, melyik fontosabb számára. Amennyiben a lelki meggazdagodás az első, a fontosabb, akkor az anyagi is az Isten által rendelt helyére kerül életében. Mondhatnánk így is, hogy az anyagi a lelki gazdagodás alárendeltje. Ha valaki bőséget akar előteremteni, az ne kapzsisággal érje el a célját, s amennyiben becsületesen teremti elő a jólétet, ne zárkózzon el másoktól. És amennyiben valakinek vagyona van, vegye tudomásul, hogy vagyona nem fogja az ő életét megtartani.

Újszengere készülve, azért adunk hálát, amit megadott Isten. Megköszönjük Neki, hogy munkánk nem volt hiábavaló. Készülődésünkben azonban meg kell vizsgálnunk munkánkat, eddig megszerzett javainkat: nem volt-e benne telhetetlenség. Meg kell vizsgálnunk bővülködésünket is, mert ilyen is volt mindannyiunknál. Volt, amiben szűkölködtünk, de volt, amiben bővülködtünk. Vajon nem használtuk-e sokszor bővülködésünket hiábavaló dolgokra, netán bűnös kívánságaink kielégítésére? Vizsgáljuk meg vagyoni helyzetünket is, legyen az kicsi vagy nagy, és vigyázzunk, hogy ne abban találjuk örömlenkeket és bizalmunkat. Legyen mérce számunkra a mi Megváltónk szava: „...keressétek először az ő (Isten) országát és igazságát, és ezek is mind ráadásul megadatnak nektek.” (Mt 6,33)

1. A gazdasági válságra panaszkodunk, mégis sok ember anyagi, vagyoni fölösleggel rendelkezik. Ha ez nem így lenne, akkor a sok szükségtelen költséget elkerülnék az emberek. A nagy bevásárlóközpontok nem bukna be, a kis falusi üzleteket, kocsákat sem zárják be. Mindez arról tanúskodik, hogy az emberek többsége nem csak azt vásárolja meg, amire kimondottan szüksége van. Miközben sokan panaszkodnak, hogy

nincs elég az anyagiakból, a valós helyzet arról beszél, hogy nagyon soknak fölöslege van. Nem is baj az, hogy fölösleg van, hanem az, ha az ember helytelenül használja és szíve elzárkózik szükségben levő embertársa előtt.

Az egyik bibliamagyarázó így fordítja ezt az igét: „Egy ember élete nem abban áll, hogy az elegendőnél több van neki azokból a dolgokból, amelyeket birtokol.”

Miben áll az életünk? Ha abban, ami a tulajdonunkban van, akkor nagyon szegények vagyunk. Ha abban, ami még nem a miénk, de minden áron meg akarjuk szerezni, akkor is nagyon szegények vagyunk. Ha csak Abban, aki az Ő drága vérével minden bűnünkért eleget tett, akkor felmérhetetlen gazdagsággal rendelkezünk!

Mi a legnagyobb érték a mi számunkra? Mi az igazi kincs, ami miatt mindent megteszünk? A lelkiekben való gazdagodás, vagy a földi, anyagi javak, amelyeket a rozsdá és a moly megemész, a tolvajok meg ellophatják tőlünk?

2. Aki csak az anyagiakban gazdag és nincsenek lelki kincsei, annak elhidegül a szíve. Az csak kihasználni tudja testvérét, embertársát. Ha más jólétét látja, akkor az irigység vesz erőt rajta. Egy régi mese arról szól, hogy volt két testvér: az egyik gazdag és fősvény, a másik szegény. A szegény elment jómódú testvérehez, hogy nála dolgozzon és így el tudja tartani magát. A gazdag befogadta szolgának, és nehéz munkákat bízott rá, sőt az intéző fel volt hatalmazva arra, hogy rosszul bánjon a szegény testvérel, aki egy idő után nem bírta és elment. Miután a szegény testvér sokat bolyongott a nagyvilágban, rátalált egy olyan kincstre, amit rablók rejtettek el, és így gazdagabb lett, mint a testvére. A mese szerint a gazdag testvér megirigyelte testvére jólétét és elment ő is, hogy kincseket keressen, hogy még gazdagabb legyen, de a tolvajok elfogták és megölték. Aki csak az anyagiakban gazdag, annak számolnia kell azzal, hogy vagyona nem tartja meg az ő életét.

3. Aki lelki gazdagságra törekszik, az tudja, hogy a földi vagyon teljes egészében Isten ajándéka, ő azért kapta, hogy jól sáfárkodjon vele, mert azzal Neki kell elszámolni. Az anyagi jólét, a gazdagság önmagában nem bűn. A Szentírás beszámol nekünk arról, hogy Ábrahám és Jób nagyon gazdagok voltak, de minden anyagi jólét fölött ott volt a lelki gazdagság és folytonos gazdagodás.

A lelki gazdagsággal rendelkező ember azt is látja, hogy mennyire szegény, hogy a lelkiek területén hol szegény, és arra törekszik, hogy gazdagabbá váljon.

Álljon előttünk egy történetben, hogy mit jelent a lelki gazdagodás fontossága. Egy Afrikában szolgáló misszionárius számolt be arról, hogy egy alkalommal egy bennszülött 80 kilométert tett meg szülőfalujából a misszióig, hogy kérjen egy Újszövetséget. Amikor megérkezett, szomorúan tapasztalta, hogy az Újszövetségek elfogytak, egy példány sincs már. Annyira ragaszkodott azonban Isten írott Igéjéhez és saját lelki gazdagodásához, hogy a következő kéréssel fordult a misszionáriushoz: Ha nincs egy teljes Újszövetség, akkor adjál legalább egy lapot a te Bibliádból.

Kedves testvéreim, mi élünk-e a lelki gazdagodás lehetőségeivel? Nekünk nem kell ilyen áldozatokat hoznunk, mint az afrikai bennszülöttnek, hiszen minden családban karnyújtásnyira van a teljes Biblia. Ámen.

A termés mint áldás

Alapige: Lukács 12,16

Az eddig elhangzott igeszakaszokat olvasva, leszűrődik bennünk egy nagyon fontos tanítás. Megváltó Urunk komolyan figyelmeztet bennünket a telhetetlenség, a kapzsiság bűne ellen. A kapzsiság bűne mindig együtt jár a bizonytalan gazdagságba vetett biza-

lommal. Hogy az ismeretlen „valaki”, valamint a többi hallgatói jobban megértsék, mennyire nagy bolondság, ha egy ember anyagi javaiba, vagyonába veti bizalmát, egy példázattal teszi érthetőbbé.

Példázataival az Úr Jézus Krisztus mindig emberközeli hozott egy vagy több isteni igazságot. Példázatait úgy mondta el, hogy hallgatói érezzék, hogy róluk van szó, és bármelyikük lehetne a példázat szereplője.

1. Ez a példázat mindenekelőtt arra tanít, hogy lehetek én, és lehetsz te az a gazdag ember, még akkor is, ha mi nem gondoljuk magunkat annyira gazdagoknak az anyagiakban.

„Egy gazdag embernek bő termést hozott a földje...” Minden rendben van, hiszen nem baj az, ha terem a föld, az sem baj, ha gazdag az ember. Bárcsak mi is gazdagok lennénk, és a mi földjeink is jól teremnének.

Az Úr nem beszél arról, hogy fiatal vagy idős volt ez a gazdag ember, azt sem mondja el, hogy igazságos, becsületes úton szerezte a gazdagságát, vagy hamisan.

Amennyiben hamisan jutott gazdagsága birtokába, akkor azt látjuk, hogy a kapzsiságnak mennyire nincsenek határai, hogy a telhetetlenség a lélek rákbetegsége, hiszen addig terjed és fejlődik, amíg el nem pusztítja azt, akinek lakozást vett az életében.

Amennyiben becsületesen szerezte meg vagyonát, úgy figyelmeztet az ő esete, hogy az ember önmagában sohasem elég erős arra, hogy kísértései, bűnei fölött győzedelmeskedjen. Önmagában, Isten nélkül mindig gyengének bizonyul, hamar elveszíti tartását, és a kapzsiság bűne vagy más bűn szolgája lesz.

Gondoljuk át anyagi ügyeinket, vagyoni helyzetünket, mennyire vagyunk gazdagok, s amit szereztünk, hogy szereztük. Miben vagyunk gazdagok? Kinek tulajdonítjuk sikereinket, teljesítményünket?

Lehet, hogy valaki közülünk gazdag testi egészségben, mert sohasem volt kórházban, nem volt súlyos beteg, nem kell rendszeresen gyógyszerrel élnie. Ne legyen büszke reá, ne nézze le beteg embertársait, hanem adjon hálát az egészségéért és hálából segítené lehetőségei szerint beteg embertársain.

Lehet, hogy valaki közülünk gazdag testi erőben. Dolgozni tud, hosszú ideig bírja a munkát, netalán sportol is. Izomzata és testalkata irigylésre méltó azok részére, akik gyengébbek. Ne becsülje le a gyengébbeket, hanem használja erejét a gyengébbek segítségére, állítsa erejét Isten szolgálatába.

Lehet, hogy valaki közülünk sikereiben gazdag. A sikereiből sokkal több jutott neki, mint másoknak. Ne tulajdonítsa csupán magának a sikereit, mert sok sikeres ember vallott kudarcot, mert Isten helyett képességeiben és sikereiben bízott.

Isten ezen az estén arra szólít fel bennünket, hogy nézzük meg, mennyire vagyunk hajlamosak magunknak tulajdonítani azt, amiben gazdagok vagyunk, amiből nekünk netalán több van, mint másoknak.

2. A szántó-vető ember érzékeli a legjobban, hogy mennyire rá van utalva Isten gondviselésére, hiszen vannak olyan időszakok a vetéstől a betakarításig, amikor várnia kell. Amikor nem tehet semmit, csak imádkozhat, vagy az időjárás szeszélyei miatt bosszankodik.

Sajnos, manapság többen vannak azok, akik az időjárás miatt bosszankodnak, mint akik imádkoznak. Többen vannak azok, akik a természetnek tulajdonítanak túl sokat, s elfelejtik, vagy nem akarják tudni, hogy a természet is Isten kezében van, a természetet is Ő irányítja hatalmával és gondviselésével.

A példázatbeli gazdagnak bő termést hozott a földje. Milyen nagy öröm. Hívó emberekként el kell mondjuk: milyen nagy áldás! A gyengébb, szegényesebb termés is áldás, hiszen az is Isten ajándéka. Itt azonban bő termésről olvasunk, nagy áldásról.

A bő termés – a példázatbeli gazdag számára – két lehetőséget biztosított: az Istenhez való közeledés és a Tőle való eltávolodás lehetőségét.

A bő termés két lehetőséget biztosít a mai gazdák számára is: megtöltheti a szívüket hálával, mert megéreztek Isten szeretetét, de ugyanakkor gőgössé, büszkévé teheti őket és maguknak tulajdonítják, csupán munkájuk eredményét látják benne.

Minden jó termés, s különösképpen a bőséges, mindannyiunk számára két lehetőséget biztosít: láthatjuk benne a jó gazda munkájának az eredményét, láthatjuk benne a műtrágyáknak és gyomirtóknak a hatását, a gépesített mezőgazdaságnak a teljesítményét. De láthatjuk a bőséges termésben Isten gondviselő szeretetét, hogy közben nem vetjük el a fentieket sem, hiszen Ő adta a jó gazdának a kellő ügyességet, Ő adta a tudást is azoknak, akik meg tudták alkotni mindazt, amit használhat a mezőgazdaságban a mai ember.

A termés áldás, a bőséges termés bő áldás. Imádkozzunk azért, hogy mindezt felismerjük, meglássuk és hálát is tudjunk adni érte Annak, Aki adta! Ámen.

Mit tesz velem az áldás és mit tegyek én az áldással?

Alapige: Lukács 12,17

A termés, az áldás a becsületes munkának az eredménye. Ha szellemi vagy fizikai munkát végzünk, és eredményeket érünk el, akkor Istenünk áldását fedezhetjük fel abban, hogy nem dolgoztunk hiába.

Van azonban olyan is, amikor az ember hiába munkálkodik, eredmény még sincs. Ilyenkor meg kell keresnünk eredménytelenségünk okát. Ha eredményeket akarunk elérni, akkor nem szabad feladnunk tervünket egy-egy sikertelen próbálkozás után.

Van, amikor az eredmény várat magára, s ilyenkor Isten próbára tesz, hogy van-e bennünk kitartás. Van, amikor az áldás várat magára, mert Isten úgy akarja, hogy nyilvánvaló legyen az Ő jelenléte, gondviselése, szeretete, hogy ne menjünk el észrevétlenül áldásai mellett.

Álljon előttünk egy példa arról, hogy mennyire fontos kitartani még akkor is, ha várat magára az eredmény – ha késik az áldás. A 16. században Franciaországban a krumplit úgy tartották számon, hogy mérgező az ember számára, csak az állatok étkeztetésére használták. A francia hadsereg egyik gyógyszerésze, Antoine-Augustin Parmentier (1737–1813) német fogságba került. Szinte minden étkezés során krumplit fedezett fel a tányérjában. Amikor hazakerült, a gyógyszerész próbálta bizonyítani, hogy az ember is nyugodtan megeheti a krumplit, nem mérgező számára, de heves ellenállásba ütközött, melynek az lett az eredménye, hogy Franciaország egyes területein betiltották a „mérgező növény” termesztését. Parmentier azonban kitartott tapasztalata mellett és sikerült meggyőznie az illetékes személyeket, hogy végül az orvosi akadémia kimondta, hogy a növény nem mérgező és az ember is megeheti. Ha eredményeket akarunk elérni, ki kell tartanunk, és az áldásokért hálát kell adnunk.

1. Mai igénk arról szól, hogy a példázatbeli ember látta a bőséges termést, de nem látta benne az áldást. Isten áldása azonban, a bőséges termés, gondolkodásra készítette. Nyilvánvaló volt az áldás, csak ő nem látta, pedig az ő vagyonát gyarapította.

Isten áldása, a sok jó, ami körülvesz, gondolkodásra készíti a mai embert is. Csak az a baj, hogy a mai világban élő emberek többsége úgy gondolkodik, mint a példázatbeli bolond gazdag. Gondolkodik, de gondolatai felszínesek és önzőek, látja a jót, örvend neki, de nem tudja, és nem is akarja megtudni, hogy a jó forrása Isten. Látja a ter-

mést, de nem látja meg benne az áldást. Látja az eredményt, de nem látja mögötte Istent.

Isten minden jó adománya arra készlet bennünket, hogy felismerjük irántunk való szeretetét. Újzsengére készülve, a termés arra készlet bennünket, hogy lássuk meg benne a felülről jövő áldást.

2. A bolond gazdag felteszi a kérdést: „Mit tegyek?” A bő termés – az Isten áldása, amit ő nem lát. Ez mégis döntés elé állítja. Ő maga mondja ki, hogy azzal a sok jóval, amit kapott, neki tenni kell valamit. Itt még nincs eldőlvé, hogy mit fog tenni az áldással. Itt megy végbe benne az a belső harc, hogy a bő termés milyen célt kap, hová irányítja, kinek akar szolgálni vele.

Hányszor tesszük fel mi is a kérdést: Mit tegyek? Hányszor kell nekünk is eldönteni, hogy az Úrtól kapott áldásokat megtartjuk-e teljes egészében a magunk számára, vagy hajlandóak vagyunk másoknak is juttatni belőlük.

Lelkiekben és anyagiakban egyaránt sokszor döntenünk kell. Sokszor vívódunk önmagunkban.

Kedves testvéreim, itt, ebben a pillanatban a bolond gazdag még nem bolond. Itt ezekben a pillanatokban, percekben – nem tudjuk – talán órákban, ez a gazdag ember nem bolond gazdag, hanem vívódó gazdag. Itt még fennáll az a lehetőség, hogy helyesen dönt. Itt még munkálkodik benne Isten kegyelme. Ezekben a percekben, a mennyben még nincs kimondva végérvényesen, hogy bolond. Ott dől el örök sorsa.

Így van ez minden ember életében. Addig még nem bolond, amíg azt kérdezi, hogy mit tegyen. Addig még nem veszett el, amíg vívódik.

Vannak vívódásaid? Felteszed sokszor a kérdést, mit tegyek? Örvendjél neki, mert ez azt jelenti, hogy Isten kegyelme még munkálkodik benned.

Ennek a gazdag embernek van egy nagy tévedése: csak önmagától kérdez. Kérdése nem imádság, mert ha imádság lenne, akkor így kérdezne: Istenem, mit tegyek? Ha kérdése őszinte imádság lett volna, több lett volna az esélye, hogy helyesen dönt.

Vigyázzunk, az egyszerű kérdés, hogy: „Mit tegyek?” – még nem imádság. Az Isten nélküli vívódás nagyon könnyen kudarcba fulladhat. Vívódásaink során kérjünk tanácsot olyanoktól, akik komolyan veszik Isten Igéjét, s mindenekelőtt magától Istentől kérdezzük meg nagyon komolyan: „Mit tegyek?” Neki hatalma van vezetni bennünket, hatalma van megvilágítani előttünk az ösvényt, az utat, Ő segíteni tud, hogy helyesen döntsünk.

3. Igénk harmadik üzenete arra tanít, hogy ahol Isten megmutatja áldását, ott az ember felfedezi nincstelenségét még akkor is, ha gazdag, mert semmi sincs nagyobb, szebb és magasztosabb, mint az Ő áldása.

A példázatunkban szereplő gazdag felismeri, hogy nincs hely nála. Felismeri, hogy túl sokat kapott. Ezért mondja: „Nincs hova betakarítanom a termésemet.” De az nem elég, hogy valaki felismeri a valós helyzetet. Isten akarata szerint kell döntenie!

Amit Isten ad, az nem fér el nálunk, amit ő ad, azt mindig úgy adja, hogy annak egy része nem a miénk. Amit Isten pluszba ad, azt hiába akarjuk betakarítani.

Imádkozzunk azért, hogy felismerjük és tovább is tudjuk adni mindazt, amit úgy adott nekünk a mennyei Atya, hogy mi embertársainknak szolgáljunk vele. Ámen.

Prédikáció újkenyér ünnepére

Szép Eduárd

Beresztelke

Isten elkéri a lelkedet!

Alapige: Lukács 12,18–21

Bibliaviasítás: Lukács 12,13–21

Kedves testvéreim, újszengét ünneplő gyülekezet! Nemrég olvastam egy prédikációban, hogy a lelkünk olyan, mint egy zsák. Amit bele teszünk, azt fogjuk magunkkal vinni egy életen keresztül. Tovább vihetjük ezt a gondolatot azzal, hogy nemcsak ebben az életben visszük magunkkal, amit a lelkünkben hordunk, hanem átvisszük magunkkal az örökkévalóságba. Sőt, csak az marad meg, amit a lelkünkben viszünk.

Boldog az az ember, aki bűnbocsánatot visz a lelkében. Boldog az az ember, aki annak a valóságát viszi a lelkében, hogy Jézus Krisztus Ura és Megváltója, aki az Ő drága vérével minden bűnéért tökéletesen eleget tett és a Sátán minden hatalmától megszabadította.

Tiéd-e testvérem ez a boldogság? Ez van-e a lelkedben most, amikor az Úr asztalához készülsz? Ha nem a tiéd még ez a boldogság, akkor most hív az Úr Jézus Krisztus, hogy ajándékba adja neked ezt a boldogságot. Hív az Ő asztalához és azt mondja: tegyél le minden bántást és sértést, tegyél le minden haragot és gyűlöletet, tegyél le minden kapzsiságot, mert örök érvényű csak az marad, amit Isten szerint gyűjtesz össze. Majd egykor az Ő országába is úgy léphetsz be, ha Istenben, Isten szerint és Isten által vagy gazdag.

Boldog vagy, ha nem kapzsiságot és telhetetlenséget, nem haragot és gyűlöletet, hanem adakozókészséget és megbocsátást viszel az Úr asztalához, s így az Úr elé is.

1. A rossz döntéseink elveszik békességünket, elveszik igazi boldogságunkat, s ha valaki kitarat rossz döntései mellett, azok elveszik tüdvösségét is, elzárják útját az Isten országába.

Mai alapigénk egy rossz döntéssel kezdődik. Tegnap hallottuk, hogy amikor a bolond gazdag fölteszi a kérdést, hogy mit tegyen, még nem bolond gazdag, hanem döntés előtt álló gazdag, még nincs elveszve, mert a végső rossz döntés még nem született meg. Itt azonban kiderül, hogy az ő lelki zsákjában csak önzés, kapzsiság és telhetetlenség van. A csűröket lebontatja és nagyobbakat akar építeni. Azt is el akarja raktározni a maga részére, amit Isten úgy adott neki, hogy azt továbbadja. Nem látja, hogy a természet adományozója mást akar. A bő termést teljes egészében maga felé irányítja.

Mennyire másképp történt ez egy orosz ezredes életében, aki komolyan vette azt, hogy ő nem önmagáé, hanem hűséges Urának és megváltójának a tulajdona. Vasilij Alexandrovics Paschko akkor tért meg, amikor 1866-ban az örömhír eljutott egészen az uralkodóházig, és a magas körökben élő emberek közül sokan befogadták az Úr Jézus Krisztust életük Megváltójának. Paschko, aki nagyon gazdag ember volt, felajánlotta kastélyának báltermét a gyülekezetnek, hogy ott prédikáltassék Krisztus evangéliuma. Nagy vagyonát arra használta, hogy Bibliákat és keresztyén irodalmat terjesszen, nem utolsósorban segítette a szegényeket. E munka eredményeként sokan megnyitották szívüket az evangélium előtt és befogadták azt.

Hogyan legyek gazdag? Úgy, hogy magamnak teszek félre mindent, ami a kezembe és hatáskörömbe került? Nem. Igazi gazdagságot csak akkor szerzek, ha tudok osztani

is, nem csak gyűjteni. Ha tudok félretenni, de nemcsak magamnak, hanem másoknak is. Ha nem oltom ki szívemben önzéssel azt a fényt, amit Isten az ő parancsolatán keresztül gyűjtött meg ott, amikor azt mondta, hogy „szeresd felebarátodat...” Ha elismerem, hogy igaz ma is az ige: „jobb adni, mint kapni”

2. A bolond gazdagnak alapvetően téves felfogása volt az életről, az emberi személyről. Ez indokolja rossz döntését is. A lelkiek és testiek között teljesen elmosódott a határ, s ez arra szolgált, hogy a lelkiek kiszorultak, a testiek pedig előretörték és teljesen hatalmukba kerítették és irányították az életét. Ezek következményeként úgy gondolta, hogy a lelkét gabonával, testi eledellel táplálhatja. Boldogulási vágyai nem emelkednek magasabbra, mint hogy kielégítsék testi szükségleteit. Úgy gondolta, hogy könnyű élete lesz, mert mindene megvan, amire valaha is kedve és szüksége támad.

A mai emberek többsége, annak ellenére, hogy keresztyénnek vallja magát, egészen téves felfogása van az emberről és az életről. A testiek és a lelkiek között nemcsak a bolond gazdagnál volt összemosódás, hanem ma is összemosódnak a határok. A lelkiek, az Isten szerinti kiszorultak az élet peremére, s a mai ember is úgy gondolja, hogy az anyagiakkal, a testi kívánságainak kielégítésével táplálja a lelkét.

A példázatbeli gazdag élvezni akarja az életet, ezért tesz félre mindent a maga részére. Ma is sokan élvezni akarják az életet, a testi élvezetekre teszik a hangsúlyt, s ezért a kapzsiság áldozatai lesznek. Minél többet megszerezni, hogy legyen, amiből költeni a bűnös kívánságok kielégítésére. Amikor az élvezetek kerülnek előtérbe, akkor Isten szor ki az ember életéből. Vigyázzunk kedvteléseinkre, mert nagyon könnyen egyre nagyobb szerepet fognak betölteni, s akkor már nem látjuk a test és lélek egyensúlyát. Egyre többet adunk a testnek és egyre kevesebbet foglalkozunk a lelkiekkel.

3. Az emberi elbizakodottság is jelentkezik ebben a példázatban. A bolond gazdag helytelen, rossz döntése után elbizakodott lesz. A földi javak, ha nem Isten akaratának vannak alárendelve, elbizakodottá teszik az embert.

Az elbizakodottság a mostani emberi közösségeknek is az egyik megrontója. Mennyire elbizakodottá teszi a mai embert a testi jólét, a megszerzett anyagi javak. Néhány évtizeddel ezelőtt könnyebben segített az egyik ember a másinak. Különösképpen a falvakban természetes volt az, hogy akár megszervezetten is segítettek a rokonok a rokonnak, a szomszédok a szomszédnak, mert inkább egymásra voltak utalva az emberek. Valahol természetes volt az, hogy az egy közösséghez tartozó emberek segítsenek egymásnak.

Miért távolodtak el az emberek egymástól? Miért éli mindenki a maga kis világát, anélkül, hogy észrevenné, hogy ő is egy segítségre szoruló ember, és embertársa is rászorul az ő segítségére? Mert nincs rászorulva anyagilag a szomszédra, a rokonra. Meg tudja oldani egyedül az adódó gondokat. Úgy gondolja, hogy fizet és így minden megoldódik. Megfeleldeznek arról, hogy nemcsak anyag van, nemcsak pénz van, hanem lélek is.

Mi mennyire vagyunk elbizakodottak? Vigyázzunk, mert az elbizakodottság eltávolít az embertársaktól és elszakít Istentől.

4. A bolond gazdag sok évet ígért magának, melyeket bőségben fog eltölteni lustálkodással, étellel, itallal, vigadozással. Terve megvolt, de sajnos kihagyta belőle Istent!

Nagy önbizalommal ígéri magának a megszakítatlan biztonság hosszú időszakát, nem számítván azzal, hogy élete nem az ő kezében van, hanem Isten méri ki annak határát.

Azóta is milyen sokan kihagyják terveikből Istent! Tervezik a gondmentes életet, tervezik az élvezeteket, mind-mind Isten nélkül.

Vajon mi mindig úgy terveztünk, hogy Isten is jelen van terveink elkészítésénél és jelen van terveinkben? Vajon úgy tanítjuk gyermekeinket is terveket készíteni, hogy sohase hagyják ki terveikből Istent? Őszintén válaszolva, azt kell kimondanunk, hogy bizony sokszor készítettünk mi is Isten nélkül terveket.

Ez a példázat arra készlet, hogy gondoljuk át újra meg újra terveinket, mert a baj akkor keletkezik, ha függetlenítjük magunkat Istentől, ha nélküle akarjuk járni életünk útját, ha elbizakodottan mondjuk és éljük: „... pihenj, egyél, igyál, vigadozzál!”

Isten nem ellensége annak, hogy legyenek anyagi javaink, nem akarja megvonni tőlünk a pihenést, az ételt és italt, azt, hogy vidámak legyünk. Egyszerűen csak ott akar lenni életünk minden területén, hogy vele gyűjtsünk, s ha kell, osszunk másoknak, hogy ételünkért és italunkért köszönetet mondjunk Neki, és örömeinkből ne zárjuk ki Őt, hogy Benne és vele tudjuk vigadni is.

5. A bolond gazdag úgy gondolja, hogy hosszú élete van, Isten azonban másképp gondolta, mégpedig úgy, hogy nagyon rövidre szabja élete idejét, még azon az éjjelen befejeződik földi pályafutása.

„... elkérik tőled a lelkedet...” Mennyire érdekes ez a kifejezés, a bolond gazdagnak elkéri a lelkét. Vajon miért kéri el a lelkét? Mert ő nem ajánlotta fel Istennek. Nem tudott adni az összegyűjtött földi javakból, a termésből, mert lelke nem volt Istené. Itt újra látjuk, hogy mennyire nem volt a lelke Istené. Akik az Úréi, azoktól nem kéri el a lelküket, hanem ők adják oda. Az Istenben bízó ember odaadja, felajánlja lelkét Neki, mert tudja, hogy mindaddig nyugtalan a lelke, amíg Benne meg nem nyugszik (Augustinus).

Nézzünk meg két bibliai példát arról, hogy aki Istennel jár ezen a földön, attól nem kéri el a lelkét, hanem ő maga adja oda. Az Úr Jézus Krisztus így szól a Golgotán: „Atyám a te kezébe teszem le az én lelkemet.” (Lk 23,46) István vértanú, akit megköveztek, „...így imádkozott: Úr Jézus, vedd magadhoz lelkemet” (ApCsel 7,59).

Adja Isten, hogy tőlünk se kéri el majd a lelkünket, hanem tudjuk felajánlani már most Istennek, hogy legyen az Ővé a mi lelkünk, s egykor majd tudjuk odatenni a mi Urunk kezébe!

6. Krisztus Urunk nyitva hagyja ebben a példázatban a kérdést, hogy kié lesz az, amit a bolond gazdag felhalmozott. Nem hangsúlyos az, hogy kié lesz a felhalmozott vagyon, hanem az a hangsúlyos, hogy Ő, aki felhalmozta, nem élvezheti, nem lehet az övé, ahogy tervezte.

Az összegyűjtött javaink Istenéi mert ő adta áldásként nekünk. Ezt nem látta és nem akarta tudomásul venni a bolond gazdag. Gazdag volt, de nem Isten szerint!

Hogy a földi javainkat kik fogják örökölni, az nem annyira hangsúlyos, hanem inkább az, hogy milyen lelkülettel örökölnék. Neveljük őket úgy, hogy számukra is világos legyen, hogy mindaz, amit megkapnak, az mindenekelőtt Istené.

A termés, a földi javaink Isten áldása számunkra, erről ne feledkezzünk meg és mindenért adjunk hálát. Ámen.

Lectio continua

Id. Fazakas Sándor

Derecske, Magyarország

A messze útra kelt gazda

Alapige: Márk 13,33–37

Az ige megértéséhez

blepete (*imp.*) = figyeljete, blepó = figyelni, látni, nézni. Luther így fordítja: *Sehet euch vor, azaz óvatosak legyetek, vagy sehet zu, azaz figyeljete oda. Az Újszövetségben gyakran fordul elő az imádkozásra való felhívással egybekapcsolva: „Vigyázatok és imádkozatok.” (14,38) Itt azonban nem! A figyeljete és vigyázatok, mint közismert kép üzenete: szolgálni és magasztalni az Urat teljes szívből, teljes erőből. Egyben intés az Isten előtti életre. Mindkettő a Szentlélek kitöltetésének következménye és jele. Mindkét kifejezés a kairostra, az Istentől rendelt és megszabott időre, „ama nap”-ra való felkészülést jelzi.*

agrypneite (*imp.*) = örködni, vigyázni, nem elaludni, ébernek lenni. Ellentétben a 34., 35. és 37. versben olvasható grégoreóval, a 33. versben agrypneó áll, mely az előbbinek egy régebbi és csak ritkábban előforduló alakja. Az Újtestamentumban csak Lk 21,36; Ef 6,18 és Zsid 13,17-ben fordul elő. Nem kizárt, hogy Pál „imaéjszaká”-jára utal. Ennek gyakorlásában Pál Jézusra is hivatkozhatna (1,35; 6,46; Lk 6,12). A Lk 18,7-ben arról beszél Jézus, hogy az ő választottai éjszaka kiáltanak Istenhez. Ezért áll ez a kifejezés oly közel az imádkozni kifejezéshez. Egyébként a bölcsességirodalom terminusa. Tulajdonképpen jelentése „nem aludni” Megfelelője a LXX phylassója, melynek jelentése őrséget állni. Az éberség, a vigyázás létfontosságú, hiszen a parusia ideje kiszámíthatatlan. Károli fordításában a figyeljete és vigyázatok felhívást az imádkozatok kifejezés követi, de ez nincs ott az eredeti szövegben.

apodémos = elutazott, külföldre távozott. Tulajdonképpen a szülőföld, a démos elhagyását jelenti. Bár nem minden esetben jelent külföldre való távozást, de mindig a messze távolra mutat. A példázatban egyáltalán nem ezen van a hangsúly, hanem a hátrahagyott otthon történésein, eseményein. Az olyan nagy udvartartásban, amilyenre a Mt 24,15 utal, a gazdát az első rabszolga helyettesíti. Itt azonban egészen más történik. A ház ura szolgálait ruházza fel teljhatalommal, de nem a szolgatársak felett, és külön-külön meghatározza feladataikat. Ők mindnyájan felelősséggel tartoznak a gazdának, kötelességüknek eleget kell tenniük. A doulost többes száma miatt sajátosan értelmezhetjük: ezek az apostolok. A Kyrios szolgájának lenni megtiszteltetés, a megnevezés pedig megtisztelő név. Úgy a teljhatalommal felhatalmazott, és egyéni, testre szabott „dologgal” megbízott szolgák, miként az ajtónálló feladata apostoli szolgálat az Úrnak, az Úr gyülekezetében. De az igazi, lényegbevágó kérdés az ajtónálló speciális feladatára irányul. Ez a hasonlat központi gondolata. Minden más mellékes és másodlagos.

thyróros = ajtónálló, portás, felügyelő. A Jn 10,3 szerint ő a nyáját befogadó, fallal körülvett udvar vagy akol ajtónállója. A Jn 18,17-ben egy „ajtóőrző leány”, a palota egyik rabszolgánője az ajtónálló, az ApCsel 12,13-ban pedig egy szolgálólány. Az ajtónállónak minden percben készen kell lennie ura fogadására: „Legyenek a ti derekaitok felövezve.” (Lk 12,35; 1Pt 1,13) Földig érő ruhája alját deréköve alá szorítva álljon az ajtóban. Különben ráléphetne hosszú ruhája szegélyére, megbotlana, elesne és a

magasra emelt, égő lámpát elejithetné, mely ki is aludhatna. A lámpa újragyújtása pedig abban az időben nem kevés fáradsággal járt. A ház ura nem várhat kívül, az ajtó előtt. Az nem történhet meg, hogy az ajtónálló csak a kopogtatást követően gyújtson lámpát. A magasra tartott lámpa fényénél pedig a ház ura biztonságosan léphet be otthona kapuján, fejét nem fogja belevetni az alacsony szemöldökhába, a lépcsőben sem botlik meg. A thyróros feladata nem az, hogy veszély idején intse szolgatársait, bár megteheti, mert nem „néma eb” (Ézs 56,10). Résen sem kell lennie, ha jön a tolvaj, (Lk 12,39), bár erre is odafigyelhet. A lényeg: az úr-szolga viszony. Az ajtónálló tanítvány, akinek tudnia kell, hogy hol a helye és mit kell tennie, ha érkezik Ura.

Prédikáció

Figyeljete, vigyázzatok, mert nem tudjátok...

Becsomagoltál? Készen vagy a hosszú útra? XXIII. János pápa gyógyíthatatlan betegségben szenvedett. Orvosai, az iránta érzett szeretetből megpróbálták ezt eltitkolni előle, és azt mondták, hogy csupán egy belső gyulladása van. Erre ő így válaszolt: „Nem tudom, hogy mikor jön el az idő, de már *becsomagoltam a bőröndömet*, és készen vagyok. Egyébként jól érzem magam, és nyugodt vagyok. Azt teszem, amit Jézus mondott: 'Vigyázzatok és imádkozzatok!', hiszen bármely pillanatban megérkezhet az én Uram.” Nem sokkal később a titkára állt meg halálos ágya mellett. „Santo Padre! Most beszéltem az orvosaival” – mondta. „És mit mondtak?” – kérdezte a pápa. „Santo Padre, őszinte leszek. Azt mondták, hogy még ma Jézussal leszel a paradicsomban.” A pápa erre így válaszolt: „A legszebbet mondtad, amit csak ember mondhat Isten papjának. Jézus is ezt mondta a gonosztevőnek: 'Még ma velem leszel a paradicsomban'.”

Te sem tudod, hogy mikor jön el a te időd. *Becsomagoltál? Készen állsz-e az útra?* Figyelj és vigyázz, légy készen, ha Jézus ma, vagy holnap, vagy holnapután hozzád is így szól: „Még ma velem leszel a paradicsomban.” Ne mondd, hogy ez még nagyon messze van, hogy még van elég időd arra, hogy felkészülj az Isten országába való bemenetelre. Ne aludj, gondtalanul ne álmodozz, ne lustálkodj, hanem figyelj és vigyázz! A célt, az Úr érkezését egy pillanatra sem tévesztheted szem elől. Az Úr érkezése teljesen kiszámíthatatlan. Aki nem hisz az Úr közeli érkezésében, az egyáltalán nem hisz az ő későbbi érkezésében sem. Vigyázz, el ne aludd az Úr érkezését! Lehet, hogy éjszaka fog jönni. Pál virrasztásban eltöltött „ima-éjszakáról” beszél. Jézus is gyakran imádkozott éjszaka. Az ő választottai éjszaka is kiáltanak Istenhez. Mikor éjszaka felébredsz, és nem tudsz visszaaludni, szoktál-e imádkozni? Tudod-e Habakukkal együtt mondani: „Örhelyemre állok és megállok a bástyán és vigyázok.” (2,1) A hívő keresztény ember élete nem szunnyadás, bóbiskálás, álmodozás, hanem éberség és józanság. Jézus nagycsütörtökön magával vitte Pétert és a két Zebedeus fiút a Gecsemáné-kertbe, majd így szólt hozzájuk: „Felette igen szomorú az én lelkem mind halálig! Maradjatok itt és vigyázzatok én velem.” Amikor az imádság végeztével Jézus visszatért a három tanítványhoz, „...aluva találá őket, és monda Péternek: Így nem bíratok vigyázni velem egy óráig sem?” (Mt 26,38–40) Figyelj és vigyázz, hogy ne alva találjon téged az Úr! Amikor Jézus úgy szól hozzád, hogy figyelj és vigyázz, *Isten előtti életre* int, arra, hogy teljes erődből neki szolgálj és őt magasztald. Erre viszont saját erődből képtelen vagy, ha csak ki nem töltesd rád is Istennek Szentlelke. Ha pedig te is „vetted” a Szentlelket, annak következménye van: képes vagy figyelni és vigyázni, éjjel-nappal, egyfolytában. Ha pedig legszívesebben a „vekkeredet húznád fel”, hogy bátran térhess nyugovóra, akkor már nem figyelsz, nem vigyazol, és lekésed az Úr érkezését.

És szolgálait felhatalmazván

Tudod, mekkora megtiszteltetés az Úr szolgálójának lenni, és mégis mennyire érdemtelenekek vagyunk erre a megtisztelő névre, címre és feladatra? Sok írásmagyarázó szerint példázatunk szolgálói alatt az apostolokat kell értünk. Akkor gyülekezetünk előljárói, szolgálói, feladatot végző tisztségviselői is olyanok, mint az apostolok? Nem illene ezt aláztatosan és őszintén visszautasítanunk, miként Luther is tette, és azt mondani: messze állok én az apostolságtól, csak haszontalan szolgáló vagyok? Egy bizonyos Martinus, aki Strassburgban élt, Luthert nemcsak az apostolokhoz hasonlította, hanem még föléjük is helyezte, mondván, hogy Luther még az apostoloknál is nagyobb. Justus Jonas adta ezt hírlül Luthernek, az asztali beszélgetések rendjén, 1540 májusában. Luther erre így reagált: „Nem, nem! Az apostolok nagyok és értékes emberek voltak. Bárcsak megengedné nekem az Isten, hogy legalább az ő Kalfaktor-ja (házi szolgáló, tk. semmiházi, mihaszna szolgáló) lehessek. Mert még ennyi sem vagyok, még ennyire sem vittem.”

A valóságban ritkán fordult elő, hogy a ház uralmát rabszolgáját ruházta fel teljhatalommal. A Krisztus egyházában azonban nincs ebben semmi különös. Jelen példázatunkban a szolgálókra ruházott *felhatalmazás* arra a *teljhatalomra* (*exousia*) emlékeztet, melyet Jézus ruházott tanítványaira, s mellyel az Ő munkáját kellett tovább vigyék. Téged is ezzel a teljhatalommal ruházott fel, avégre, hogy neki szolgálj. A te számodra is mekkora ki nem érdemelt megtiszteltetés és felelősség ez!

És kinek-kinek a maga dolgát megszabván

Ha egyáltalán nem tudod, hogy mikor érkezik meg a mennyei ház ura, Jézus Krisztus, este, éjfélkor, kakasszókor vagy reggel, akkor egyáltalán érdemes még valamivel foglalkozni? Nem volna jobb bedobni a törölközőt és semmit sem csinálni, mondván: az Úr közel, mi értelme hosszútávon gondolkodni? Nem így gondolkozott Luther. Egy alkalommal azt mondta: „Ha tudnám, hogy az Úr már holnap visszajön, akkor is ültetnék még ma egy almát.” Mert a Krisztusra várakozás nem semmittevésben, hanem szorgalmas munkában telik. Sokat mondó az a kis történet, melynek a címe: *Halálom előtt*. „Mit tennél?” – kérdezték a szentet, miközben szántott –, „ha megtudnád, hogy egy órán belül meghalsz?” Ő így válaszolt: „Még jobban igyekeznék, hogy földem még paragon heverő részét is felszántsam és bevessem.” Milyen igaz a közmondás: „Úgy dolgozz, mintha örökké élnél, és úgy imádkozz, mintha rögtön meghalnál.”

Te sem tehetsz mást a Krisztus követésében. A te dolgodat is megszabta a ház Ura, mielőtt elment volna az ő Atyjához, még halála és feltámadása előtt. Neked is hatalmat adott, hogy betegeket gyógyíts és kiűzd a tisztátalan lelkeket (3,6; 6,7), az imádság ereje által. Mit olvasunk Jakab 5,14–15-ben? „Beteg-é valaki köztetek? Hívja magához a gyülekezet véneit és imádkozzanak felette... *a hitből való imádság* megtartja a beteget, és az Úr felsegíti őt.” És még mi mindent bízott rátok a ház ura, megszabván kinek-kinek a maga dolgát. Még összeszámolni is nehéz lenne, mennyi tisztség volt a derecskei gyülekezetben 12 évi szolgálatom alatt és hány munkatárs segített a különböző feladatkörökben. Őrizzétek a gyülekezetet, és vezessétek Jézushoz a gyermekeket! Aktív, felelősségteljes funkciód van a gyülekezetben, kötelességednek eleget kell tenned. Te is *duolos* vagy, az örökkévaló hajlék Urának szolgálója, aki felhatalmazott a szolgálatra. Ezzel a teljhatalommal nem élhetsz vissza! Ez a teljhatalom nem szolgatársaid feletti való teljhatalom. A püspök is csak első az elsők között, és semmilyen teljhatalommal nem rendelkezik sem az esperesek, sem a lelképászorok, sem a gyülekezeti tagok felett. Ez a teljhatalom nem uralkodásra, hanem szolgálatra, az Úr és az ő gyülekezetének a szolgálására hatalmaz fel.

Az ajtónállónak is megparancsolta, hogy vigyázzon

a) *Kicsoda az ajtónálló?* Te vagy az! Ez a hivatásod, ez a rendeltetésed, ez keresztyénségednek a lényege, a summája. És ajtónálló ez a gyülekezet, ez a húsvét utáni gyülekezet, melynek tagja vagy. Tudnod kell, hogy hol van a helyed ebben a világban. A mögött az ajtó mögött, melyen ma vagy holnap, vagy ki tudja mikor, megáll életed Megváltója, és zörget, hogy beengedd. Ha jön a te urad, késedelem nélkül, semmitől sem akadályoztatva ajtót kell nyitnod. Tudnod kell tehát, hogy hol a helyed! Az ajtó pedig a saját életed, a családod, egyházad, néped és a világ.

b) *Mint ajtónállónak tudnod kell, hogy mi a feladatod!* Mindenekelőtt, hogy türelemmel és reménységgel várj arra, aki megígérte neked is: „Bizony hamar eljövök.” (Jel 22,20) Gyönyörű adventi énekünk is arra int, hogy: „Várj ember szíve készen, Mert jó a Hős, az Úr... Kit vágyakozva vártok, Betér hozzátok Ő.” (MRÉ 312)

Egy nagyváros pályaudvarán tízezrek tolonganak, jegyet vesznek, keresik a vonatukat, feladják csomagjaikat, s igyekeznek le nem késni az indulást. Az emberek rohagnak, lökdösődnek, kiabálnak, bábeli a zűrzavar. Az egyik nő karonfogva vezet vak férjét az egyik csendes sarok felé, majd egy oszlopnak támasztva így szól hozzá: „Itt várj rám, nemsokára jövök.” Hogy férjét megkímélje, egyedül megy jegyet váltani, az indulásnak és a vágány számának utánanézni. Ez idő alatt a vak férj türelmesen vár. Mit is tehetne? Arcáról sugárzik a nyugodtság és a bizonyosság, hiszen a felesége megígérte: „Itt várj rám, nemsokára jövök.” Bár vak, s emiatt gyámoltalan is, mégis türelmesen vár. Nem csak reméli, de tudja is, hogy a felesége bármelyik pillanatban visszaérkezhet, s majd karonfogva őt, együtt mennek a vonatjukhoz. Jézus neked is megígérte: „Bizony hamar eljövök.” Ő sem hagyja övéit sokáig várakozni. Várni a legkönnyebb és egyben a legnehezebb is. Csak várnod kell, és várnod, és talán eközben semmit sem tehetsz. Ez nem is olyan egyszerű dolog. De reménységben és bizonyosságban várni, örömteljes dolog. Lehet, hogy nehéz a helyzeted, talán beteg vagy, gyászolsz, magányos vagy, gondjaid vannak, olykor félsz, vagy fájdalomban telnek a napjaid. És semmit sem tehetsz azon kívül, hogy vársz, ahogy szép énekünk mondja: „Te vagy napvilágom, te vagy éneke, Téged várlak Jézus, kínos éjeken...” És Ő meg fog érkezni. Ott várd őt, ahová Ő állított téged. Te jól tudod, hogy melyik az az ajtó, ahol türelemmel és reménységgel kell rá várnod, hiszen neked is megígérte: „...ismét eljövök, és magamhoz veszek titeket, hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek.” (Jn 14,2) És addig is minden gondodat őrá vessed, s meglásd, célba vezet.

Ajtónállóként a feladatod nem korlátozódik a ház biztonságának garantálására. Bár résen kell lenned, ha tolvaj érkezne, de ez csak másodlagos feladatod. Minden tavasszal házról-lázra járnak a jehovisták Derecskén is. Erre nem reagálhat egy igaz lelkipásztor így: „Régebb is ezt tették.” Speciális a feladatod, különleges a helyzeted (Zsid 13,17). Ha veszély leselkedik a házra, intened kell szolgatársaidat, de ez sem a te elsődleges feladatod. Neked szól Jézus: „Legyenek a te derekaitok felővevél!” Az égő lámpást magasra kell emelned, úgy tartanod, nem ejtheted el, különben kialudna. A hited szövénnekként világítson! Szemmel kell tartanod azokat, akik nem az ajtón át akarnak bemenni a juhok aklába! A báránybőrbe bújt farkasok könnyen megtévesztik a nyáját. Szembe kell szállnod azokkal, akik a házat el akarják pusztítani, gondold az atomfegyverkezésre, a környezetszennyezőkre, s nem utolsósorban a szektákra, és azokra, akik nem pásztoraik, csupán béresei a nyájnak. Krisztus katonájaként harcba kell szállnod a betolakodókkal, ellenőrizned kell őket, esetleg beengedned, vagy éppenséggel elutasítanod. *A felelősség a tiéd!* Nagykorú vagy! De mindenekelőtt várnod kell Uradnak érkezésére. Ez a te speciális feladatod. Ezért figyelj, vigyázz és imádkozz! El ne aludjál, ha érkezik az Úr!

c) *Mindenkinek mondom...* Amit Jézus mond, az mindenkinek szól. Nemcsak a tanítványoknak, nemcsak neked és nekem, gyülekezetünk tagjainak. Mindenkinek, kivétel nélkül, azoknak is, akik nincsenek itt, s akik sohasem jönnek ide, akik sohasem telepednek le Máriaként a Jézus lábainál, rá hallgatva. Mindenkinek ezt üzeni Jézus: „Vigyázzatok!” Jézus intése egyetemes intés, az egykori kis-ázsiai gyülekezetekhez intézett intésre emlékeztet: „Akinak van füle, hallja, mit mond a Lélek a gyülekezeteknek.” (Jel 2,7.11.29) Csiha Kálmán püspök Marosvásárhelyen felállított sírköve előtt ezrek és ezrek haladnak el, és szól sírkövébe vésett üzenete mindenkinek, reformátusoknak és katolikusoknak, magyaroknak és nem magyaroknak, egyszóval mindenkinek: „...őrállóul adtalak téged...” (Ez 33,7) Itt és most üzeni Jézus: „Amiket pedig néktek mondok, *mindenkinek mondom: Vigyázzatok!*” Ámen.

Ajánlott irodalom

- GNILKA, J.: *Das Evangelium nach Markus, 8,27–16,20*. In: EKK, Evangelisch-Katholischer Kommentar zum Neuen Testament. II/2, Benziger/Neukirchener Verlag, Zürich 1979, 208–211.
- HOFFSÜMMER, W.: *Kurzgeschichten für Gottesdienst, Schule und Gruppe*. Matthias-Grünewald Verlag, Mainz 1990.
- JEREMIAS, J.: *Die Gleichnisse Jesu*. Vandenhoeck-Ruprecht Verlag. Göttingen 1962, 50–51.
- KÜHNER, A.: *Überlebensgeschichten für jeden Tag*. Aussat Verlag, Neukirchen-Vluyn 1994.
- LOHMEYER, E.: *Das Evangelium des Markus*. Vandenhoeck-Ruprecht Verlag, Göttingen 1967, 285–285.
- LUTHER IM GESPRÄCH (*Die Tischreden*). Insel Verlag, Stuttgart 1983, 292.
- MARTI, K.: *Das Markus-Evangelium ausgelegt für die Gemeinde*. Friedrich Reinhardt Verlag, Basel 1967, 299–300.
- POHL, A.: *Das Evangelium des Markus*. Wuppertaler Studienbibel Ergänzungsband, R. Brockhaus Verlag, Wuppertal 1986, 483–485.
- RIENECKER, F.: *Das Evangelium des Markus*. R. Brockhaus Verlag, Wuppertal 1994, 230.
- SCHNIEWIND, J.: *Das Evangelium nach Markus*. NTD 1. Vandenhoeck-Ruprecht Verlag, Göttingen 1949, 176.
- SCHLATTER, A.: *Das Evangelium nach Markus*. Calwer Verlag, Stuttgart 1995, 135–136.

Prédikáció a nemzetközi homiletikai irodalomból

Jürg Birnstiel

Ne félj!

Hívó, igen idős, sok próbát hordozott ember temetésén

Alapige: Ézsaiás 43,1

A felolvasott temetési igeverssel azt kívánjuk nyilvánvalóvá tenni, hogy milyen reménységet hagy ránk elköltözött testvérünk. Életében kifejezésre juttatta, hogy egy jobb világot ismer. Azt a világot, amely a Jézus Krisztusba vetett hit által érhető el. Azt a bizonyosságot juttatja ez kifejezésre, hogy el lehet jutni, meg lehet érkezni egy másik, jobb világba. Lehet élni itt és odaát Istennel élő közösségben!

1. Először a szeretett testvérünk miatti veszteséggel foglalkozunk.

Tudunk ugyan szeretett testvérünk gyengeségeiről és megpróbáltatásairól, mégis meglepő volt e földi létből való eltávozása.

Isten sokféle próbával látogatta meg. (Idős korral járó gyengeségek, betegségek, özvegység terhe, egyedüllét.)

Vágyott arra, hogy meghaljon, mivel az utolsó években egyre több próbát kellett elviselnie, és nehézségekkel tele időket kellett átvészelnie. Hálásak lehetünk Istennek azért, hogy nem kellett tovább járnia a szenvedés útját.

Sem neki, sem családjának nem voltak egyszerűek az elmúlt esztendőik. És mégis, most, mikor eltávozott szeretettek, kitölthetetlen űrt hagyott maga után. Különösen családtagjainak nem volt egyszerű az elválás, akik példaadó módon gondoskodtak a jó szülőről.

2. Foglalkozunk azonban a halál okozta veszteséggel is.

a) Hirtelen az élet realitása előtt állunk, hiszen a halál az élet része, aminek inkább kitérnénk az útjából. Mégis, most úgy kell foglalkozunk ezzel a ténnyel, hogy egy közelálló elvesztése döbbsen meg bennünket.

Váratlanul állunk saját mulandóságunk előtt; mert így végérvényesen lezárul minden az életünkben. Ezért olvassuk a Bibliában:

Jobb olyan házba menni, ahol gyászolnak, mint olyanba, ahol mulatnak, hiszen így lesz vége minden embernek. Szívlelje meg ezt, aki él! Többet ér a bánat, mint a nevetés, ha a szomorú arc mellett jobbra lesz a szív. (Préd 7,2–3)

És a Zsoltárok könyvében ezt olvassuk. *Taníts úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk!* (Zsolt 90,12)

b) A bölcs ember megfontolja az életnek ezeket a dolgait. Tudja magáról, hogy nem térhet ki egyszerűen a halál elől. Tudja, hogy az élet és meghalás valósága előtt áll.

Volt egyszer régen egy király, aki a kor szokása szerint udvari bolondot tartott. Ennek joga volt ahhoz, hogy megmondja az igazat a királynak és a fejedelmeknek akkor is, ha az keserűen esett nekik. Egyik nap a király egy arany csengettyűvel ellátott ezüst bohócpalcát ajándékozott a bolondnak és azt mondta: „Biztosan te vagy a legnagyobb bolond a világon. Ha egyszer egy nálad is nagyobb bolonddal találkozol, annak add tovább ezt a palcát.”

A bolond évekig használta a pálcáját – egészen addig, amíg megtudta: halálán van a király. Akkor szökdécselve bement a szobájába és azt mondta: „Királyom, hallom, hogy nagy utazásra akarsz menni.”

„Nem akarok, muszáj” – válaszolta neki a király. „Óh, muszáj. Van tehát mégis egy olyan földi hatalom, amely fölötte áll a legnagyobbaknak is. – De biztosan nemsokára visszatérsz.”

„Nem”, nyögött a király. „Ahova én utazom, onnan nem tért vissza senki.” „Nahát, nahát” – vélte a bolond higgadtan – „akkor biztosan jól felkészültél erre a hosszú útra. Bizonyára gondoskodtál arról, hogy királyi módon fogadjanak abban az országban, amelyikből nem lehet visszatérni.”

A király csak csóválta a fejét. „Ezt elmulasztottam. Nem szántam elég időt arra, hogy felkészüljek erre az utazásra.” – „De hát biztosan tudtad, hogy eljön a pillanat, amikor útra kell kelned.” „Igen, tudtam én ezt, de ahogy mondtam, nem szakítottam elég időt arra, hogy megfelelően törődjek a felkészüléssel.”

Akkor a bolond letette a pálcáját a király ágyára, és azt mondta: „Egyszer megparancsoltad, hogy annak adjam tovább ezt a vesszőt, aki nálamnál is nagyobb bolond. Király, vedd a pálcát! Tudtad, hogy az örökkévalóságba kell térjél, és tudtad, hogy nem lehet onnan visszatérni. És mégsem gondoskodtál arról, hogy feltáruljanak előtted az örökkévalóságba vezető ajtók. Király! Te vagy a legnagyobb bolond!”

c) Elköltözött szeretettek azok közé az értelmesekek közé tartozott, akik foglalkoztak az örök élet kérdésével és levonták ebből a következtetéseket. Testvérünk foglalkozott a hit kérdéseivel és megismerte Jézusban Megváltóját. Éppen úgy, ahogy a temetési igében is hallottuk:

De most így szól az ÚR, a te teremtőd, Jákób, a te formálód, Izráel: Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy! (Ézs 43,1)

d) Egy szép vers is jól kifejezi azt a reménységét, ami neki fontos volt:

Uram, Te ajándékoztál életet gyermekkoromtól kezdve a mai napig. Túl kicsiny vagyok ahhoz, hogy megénekeljem hűségedet és mindazt, amit máig tettél velem. Hálátelt lélekkel örvendezek jószágodnak, és örvendezem benned. Te adsz nekem képességet és erőt, hogy haladjon a munkám, és tiszta szívet teremtesz bennem.

Tudom, kibem hiszek, és kérlek, halálomkor végy magadhoz ó, Isten, Üdvösségem. Bűnömötől megszabadultam, veled vagyok, kegyelmedben, az én részem a mennyekben van. Takarj be kegyelmeddel. A te nyugalmadba igyekezem; Legyen áldott a neved. Atyám! Kezedbe ajánlom életemet, halálomat és lelkemet.

e) „Bűnömötől megszabadultam, veled vagyok, kegyelmedben, az én részem a mennyekben van!”

Testvérünk hitt abban, amit Pál apostol írt egyik levelében:

És titeket is, akik halottak voltatok vétkeitekben és bűnös valótok körülméletlenségében, ővele együtt életre keltett, megbocsátva nekünk minden vétkünket. Eltörölte a követelésével minket terhelő adóslevelet, amely minket vádolt, eltávolította azt az útból, odaszegezve a keresztfára. (Kol 2,13–14)

Hitt ennek az ígének a valóságában és rábízta életét arra a Jézusra, aki meghalt érte. Elhítte, hogy Isten Fiát adta értünk a világban. Ahogy János evangéliumában olvassuk:

Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. (Jn 3,16)

f) Évek óta őrzött és naponként olvasott testvérünk egy könyvet. Azt akarta, hogy mindenki más is olvassa, mindenekeelőtt azok, akik máig nem fordítanak figyelmet Jézusra. Ez a könyv, a Bibliája segített neki abban, hogy megtegye hitben a Jézushoz ve-

zető lépést. Abban a reménységben szeretné nektek ajándékozni ezt a könyvet, hogy tudjátok: ő maga Istennel találkozott és a teremtő Istentől békességre talált.

Ez tulajdonképpen röviden a Jézushoz vezető út. Pál apostol mondja:

Ha tehát száddal Úrnak vallod Jézust, és szíveddel hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt a halálból, akkor üdvözülsz. Mert szívvel hiszünk, hogy megigazuljunk, és szájjal teszünk vallást, hogy üdvözüljünk. (Róm 10,9–10)

Elköltözött testvérünk befejezte földi életét. Célhoz érkezett. Családtagjainak nélküle kell tovább élni.

Szerettetek tudta, hogy halála nem az utolsó állomás, mert az örök élet, amellyel Isten megajándékozta, erősebb, mint a halál. Ezért mondta Jézus:

Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbennem, ha meghal is, él. (Jn 11,25)
Ámen.

Ószövetségi prédikáció-sorozat

Székely Csilla Imola
Oládelő

Kilenc csapás

Alapige: 2Mózes 7,2–5
Bibliaviasás: 2Mózes 7,1–23

Isten elérkezettnek látja az időt arra, hogy megmutassa hatalmát. Döbbenetes dolgok következnek. Az izraeliták a szabadítás küszöbéhez érkeztek, és amint egyenként szemlélik a csapásokat, értetlenül nézegetnek egymásra és az égre: dehát Uram, ez a „szabadítás”?! Nehezen lehet összeegyeztetni a történeteket a kegyelemmel. Mert Isten szabadítása egyik oldalon kegyelem, másik oldalon pedig kegyetlenség... Isten egyik kezével veri Egyiptomot, másik kezével védi Izráelt. Azért ver és azért véd, mert „erről tudod meg, hogy én vagyok az Úr” Egyiptom is, Izráel is. Valamennyit bőrkön éreznek ebből a hatalomból az izraeliták is, mert az első három csapás őket is éri. Például ők sem ihatnak majd három napig.

Mégiscsak félelmetesek ezek a csapások, és nemcsak az egyiptomiaknak félelmetes szemlélni és szenvedni azokat, de még nekünk is olvasni. Nem tudom, mennyi idő leforgása alatt történtek ezek a csapások, de Egyiptom életében mély nyomot, sok jajt hagytak maguk után.

Mert ez a szabadítás egészen különleges. Nem lehet csak úgy kísélni Egyiptomból, nem lehet sunyiban megszabadulni. Világrengető nagy szabadítástörténet készül, mert egyébként soha nem fogja megtudni Egyiptom, hogy kicsoda az Isten. És ezt az izraelitáknak is meg kell tudni.

Mózes vállal a feladat, hogy megvalósítsa Isten terveit, a szabadítást: a haragvó, éhez, elkorcsult, Istentől elfordult népet kell visszavezetni a hithez, Istenhez. Mert ez a nép már nem hisz. Nekik is látni kell a csodákat, hogy higgyenek.

Ehhez előbb Mózeset kellett meggyőzni, mert ahogy Mózes nekiindult, vonakodva, kételkedve, úgy nem lehet győzni. Így nem indulhat harcba. Kis lélekkel nagy feladatot nem lehet végezni. Nagy terhet cipelni fél vállal nem lehet. Hitetlenkedve nem tudunk Istenre hallgatni.

Mózes Isten küldöttje, de ő sem tud előre mindent, mindig csak a következő lépést mondja el az Úr. Ő sem tudja, hogy tíz csapás lesz, és a fáraó sem, aki mindig abban reménykedik, hogy ezt valahogy kibírjuk, és akkor minden rendbe jön.

Azzal kezdődik a történet, hogy a fáraó kimegy a Nílus partjára. A Nílus volt Egyiptomban az élet forrása. Az ország gazdasága attól függött, hogy a Nílus idejében áradt-e abban az évben. Gyakran éhezett Egyiptom a Nílus szeszélyei miatt. A Nílus volt Egyiptom életének ütőere! Egyiptológusok írják, hogy a Nílus egyiptomi istenség volt, olyan értelemben, hogy az egyiptomiak imádták, mert a vize jelentette az életüket. Ha ugyanis idejében áradt, abban az esztendőben jó termés volt, örvendett Egyiptom. Viszont ha későn áradt, akkor mindent elvitt, odalett a termés, a fáradság. Megtörtént az is, hogy egyáltalán nem áradt, és az megint válságot jelentett az országban.

Ma reggel a fáraó gyönyörködik a Nílus csendes hömpölygésében, életadó, tiszta vizében... amikor melléje lép két férfi.

Nem is olyan régi ez a történet, itt történik körülöttünk. Hiszen egyfajta csapás a gazdasági válság is. És minden csapás így kezdődik, hogy nem hallgatunk Istenre.

„Mindeddig nem hallgattál reám” – mondja az Úr. Nem volt fontos, amit Isten akart az életünkben.

A fáraó elkezd gondolkodni azon, hogy vajon melyik nagyobb csapás: az, hogy a vizek vérré változnak, vagy az, hogy elengedi a szolganépet Egyiptomból. Csapás ez is.

Így kezdődik a csapások sorozata (a történet, ami még Mózes előtt is rejtély) – megszólal az Úr: „mindeddig nem hallgattál meg engem” Hányszor kellett ezt mondania nekünk is... Mindeddig nem hallgattad meg – noha üzent. Tele a világ üzeneteivel. Én nem hallgatom meg, tehát Ő elhallgat.

Első csapás

Először az ártatlan Nílus az, ami szenved a fáraó engedetlenségét. Vize vérré változik, megbüdösödik, halai megdöglenek hullámai között. Vize már nem éltető. Egy egész hétig tart ez az ítélet rajta. A Nílus már tud valamit Isten hatalmáról. Emlékszik arra, hogy nemrég még a héber csecsemők vére festette bíborszínűre a vizét.

Különleges anyag a vér. Szép és félelmetes, még a látványára is elájul az ember. Döbbenetén kérdezhették Izráel fiai, hogy: Uram, miféle szabadítás ez?! Mindjárt szomjan pusztulunk...

De a Nílus sem győzi meg a fáraót, mert ezt megtehetik az egyiptomi varázslók is. Az eszébe sem jut, hogy meggyógyítani már nem tudják a Nílus vizét, mert vért vízzé változtatni nem tudnak. Kínos a helyzet... Végül a fáraó könyörgőre fogja, szíve egy kicsit megpuhult. Hét napig szomjazott Egyiptom, hét napig tartott az első csapás. Hét nap után végre ihat ember és állat, iható a Nílus. De nem sok idő telik el, máris henceg a fáraó, már nem érvényes Isten felsőbbisége, talán még kérdezi is: kicsoda ez az Úr, hogy rá hallgassak?! Hiszen itt én vagyok az isten – tudjuk, hogy istenként tisztelték a fáraókat. Mégsem engedlek el – keményít be a fáraó.

Isten kifogyhatatlan az ötletekből:

a második csapásban

békák jönnek. Engedelmesek ezek a békák, sokkal engedelmesebbek a fáraónál, de még Mózesnél is. Nem kell kérlelni őket, ellepik egész Egyiptomot. Nem lehet egy lépést sem tenni, hogy ne taposson békára az ember. Mindenhova bemásznak az ajtók résein át, a házba, sütőkemencébe, bebújnak az ágyba, ruhákba, az edényekbe, minden sarokból béka bújik elő. Nem lehet ennyi békát összefogdosni. Irtózatosak. Előbb viccesnek tűnhetett, de hamarosan kínossá, undorítóvá válnak, amikor minduntalan békákra taposnak. Lépni sem lehet tőlük.

De a fáraó még mindig a helyzet magaslatán érzi magát. Hiszen varázslói is tudnak békákat előhívni – bár erre már semmi szükség. A gond az, hogy békákat eltüntetni nem tudnak a varázslók. Ennek lenne most értelme, hogy megszabaduljanak tőlük. Valószínű, hogy a fáraó életét is megkeserítették ezek a szökdécselők, melyek a palotát sem kerülték el. Végre a fáraónak is elege lesz, újra könyörgőre fogja: „könyörögj az Úrnak” – kéri Mózeset. Néhány pillanat erejéig ígéretet is tesz: elengedi őket.

Mózes tudja, hogy a fáraó büszkesége nem ingott meg eléggé a békák láttán, de megteszi, amit kér. Mikor kéred, hogy eltűnjenek a békák? – kérdezi Mózes. Van ebben a kérdésben egy csöppnyi fölényes gúny is. Időzithetjük is, hogy egyértelművé váljon: itt Isten munkálkodik, nem a véletlen.

Holnapra! – mondja a fáraó, pedig mondhatta volna azt is: most azonnal! De talán reméli, hogy holnapig a békák maguktól távoznak, és nem kell Istennek közbelépni. Talán nem is lesz szükség Istenre...

De a békák kitartóak, és nem távoznak maguktól. Sőt, nem is parancsol nekik távozást Isten, egészen másképpen ér véget a csapás: (ami felér egy újabb csapással) a békák megdöglenek. Nem szökdösnek többet, de most elviselhetetlen bűzt terjesztenek: „a föld megbúzhódott”. Az egyiptomiak kénytelenek döglött békákat szedegetni.

De mire a csapás véget ért és Egyiptom kiszellőzött, a fáraó megfeledkezett kétszeres ígéretéről. Isten azonban nem feledkezett meg népéről, sem tervéről. A szabadítás folytatódik.

Harmadik csapás

Ezúttal Isten kis szolgálait, a tetveket küldi igazságszolgáltatásul. Porból jelennek meg, Mózes port hint Egyiptomra, hogy ellepjék őket a tetvek. Ezt már az egyiptomi varázslók nem tudják utánozni, itt lemaradnak, nem elég a tudományuk. Belátják és így szólnak: „Isten ujja ez!” Elismerik, hogy a játszmát elveszítették, és hogy ilyet csak Isten tehet, hogy a port tetvévé változtassa. Hemzsegnek a tetvek. Puhul a fáraó szíve. Sőt az izraeliták szíve is, mert a tetveket még ők is szenvedik. Három csapást átél Izráel is, talán azért, hogy érezze kínját, élet a szabadításnak.

Negyedik csapás

Nemsokára szúnyogok és legyek is bosszantják Egyiptomot, összecsípnek embert, gyereket és állatot. Nyöszörög és jajgat Egyiptom a viszkető csípésektől.

Gósenben azonban nincs egyetlen szúnyog sem. Az Úr különbséget tett Izráel és Egyiptom között. Hadd lássák az egyiptomiak, hogy itt félreérthetetlenül Isten munkálkodik.

A fáraó is vakarózik, s amikor végre jól megtelt csípésekkel, végre kinyögi: elmehettek áldozni, csak messzire ne menjetek! Maradjatok Egyiptomban, ne menjetek ki az országból!

Nem lehet! – feleli Mózes. Itt minket megköveznek, ha Egyiptom szent állatát, a bikát fölláldozzuk. Csak a pusztában érvényes az áldozatunk! Minket oda hívott Isten, ott fog velünk találkozni.

Tehetetlen, hát kényszer-beleegyezését adja a fáraó. Nagyon viszket már a teste. És a varázslóké is. Azt kéri Mózeséktől: „imádkozzatok, hogy vegye le az Úr rólam ezt a csapást”.

És az Úr leveszi.

Ötödik csapás

Egyiptom híres volt szép nemes loviról. De sok más állatot is tartottak ott: szarvasmarhát, szamarat, juhot, kecskét. Mindeddig. Mert egy csapásra összerogynak mind és felfordulnak ott, ahol vannak. A legelőn, a karámban, az istállóban. Ez az ötödik csapás: a dögvész.

Egyiptom minden jószágá elhull. Csak Gósen földjén nem döglenek az állatok. Egyetlen egy sem hull el. Ez az Isten jele. Egyiptom istállói üresek, de Gósenből állatbögés hallszik. El is küld a fáraó, hogy meglessék, igaz-e, amit sugdolóznak, hogy Gósenben nincs dögvész?! És őli az irigység, marja a düh, mert igaz.

Kár is volt kérdezősködni, mert a fáraó tudta. Mózes előre megmondott mindent neki, volt ideje gondolkodni. Az állatoknak viszont végük.

Hatodik csapás

Ismét jajgat Egyiptom. Nyöszörögnek az emberek, sírdogálnak a gyerekek. Tele vannak fekélyekkel, sebekkel, kelésekkel. Vakaróznak az egyiptomiak, miközben az izraelitákon nincsenek sebek.

Űl trónján a fáraó sebesen, dagadtan. Folyton ezen töpreng: elengedje-e őket? Mert ha elengedi, az az utolsó lesz. Egészen meg van győződve arról, hogy Izráel nem fog visszatérni a pusztából. Erőszakkal akarja megtartani ezt a népet a fáraó, és éppen ezért veszíti el őket.

Hetedik csapás

Jégeső. Egyiptom sivatagos vidék, eső is ritkán hull, de jégesőt aligha láttak, még a legöregebbek sem emlékeznek ilyesmire. Súlyos, nagy darab jegek hullnak az égből. Ami zöld volt eddig, most letarolva. Árpa- és rozsföldek megsemmisülve. A jégeső ellen nem lehet védekezni... Kifoszítja a jég az országot. A fákat is megszagatja. A dögvész után ennyi eledel maradt, ami a földeken volt, és most ez is pillanatok alatt odalett... „A lent és az árpát elverte a jég, mert az árpa kalászbán volt, a len pedig virágozott.” (2Móz 9,31) Se állat, de gabona – éhség vár Egyiptomra.

Mózes figyelmeztette Egyiptomot, mielőtt megverte volna a jég őket, hogy állataikat ne engedjék a mezőre – már akinek maradt néhány állata. A gósenbeliek csak nézték a fekete felhőket, érezték az ítélet szelét, de a jég őket nem érintette.

Sápadtan mondja a fáraó: „Vétkeztem. Az Úr igaz, én pedig gonosz vagyok.” Nem kérdezi többet: „Kicsoda az Úr?” Ismeri már a fáraó és egész Egyiptom az Urat, Izráel Istenét. Nem jókedvében ismerte meg, hanem kínjában. Nem áldásairól, hanem büntetéseiről.

„Imádkozzatok Istenhez” – könyörög. Most már elég. Szabadok lehettek. Elbocsátalak. Megfizettem szabadságotok árát.

Mózes égre emeli kezeit és megszűnik a mennydörgés, a jégeső, a felhők felszakadoznak és rásút a Nap Egyiptomra. Csakhogy ingadozik a fáraó elhatározása – „látva a fáraó, hogy megszűnt az eső, a jég és a mennydörgés, visszaesett vétkébe, és konok maradt a szíve” (2Móz 9,34). Ez sem igazi elbocsátás. Nem ért véget Isten leckéje.

Nyolcadik csapás

Újabb felhők gyűlnek, feketék, és ezúttal repülnek. Közelebb érve felismerhető, hogy hatalmas sáskaraj-felhő. Nagyon alacsonyan szállnak a keleti széllel... és éppen Egyiptomra kívánnak leereszkedni. Mindent ellepnek, csak Gósent nem. „Feljöttek a sáskák Egyiptom egész földjére, és roppant tömegben szálltak le Egyiptom egész területén. Nem volt ilyen sáskajárás sem azelőtt, sem azután.” (2Móz 10,14)

A búza, aminek sikerült kibújni a jégeső után, és a tönkölty, amit nem vert el a jég, mert később érik, most a sáskák ebédje lesz. Gyorsan tovább is mennek, mert rövid idő alatt mindent lerágnak.

Éhezik Egyiptom. Se állata, se gabonája. Az utolsó zöld fűszálat is lerágnak ezek a sáskák, sőt a fák kérgét is, semmit sem kímélnek. Az egyiptomiak tehetetlenül nézik a szörnyű pusztítást.

A fáraó szolgálai végre megszólalnak: bocsásd már el azt a népet. Nem látod, hogy elpusztul egész Egyiptom? Miért vonakodol? Miért nem engedted el az Izráelt?

Kénytelen könyörgőre fogni a fáraó: „vétkeztem a ti Istenetek, az Úr ellen és tiellenetek... könyörögjétek Istenetekhez, az Úrhoz, hogy legalább ezt a halált fordítsa el tőlem!” Kénytelen újabb ígéretet tenni a fáraó. Elbocsátja őket, de csak a férfiakat. Ez utolsó ajánlata. És elkergeti Mózeséket.

Mindenki megy és mindent viszünk – feleli Mózes. Még ő sem tudja, hogy többet is visznek majd a mindenkünnél, a kevesükünnél.

Végre enyhülést hoz a nyugati szél, amely minden sáskát a tengerbe sodor. Így szabadul meg nyolcadszor Egyiptom. De még hátravan két szabadulás. Mert ahhoz, hogy

Izráel megszabaduljon, előbb Egyiptomnak kell egymás után tízszer megszabadulni...
Egymás után tízszer megismerni az Istent.

Kilencedik csapás

Beesteledik, és nincs „másnap”, nincs virradat. Éjszaka van Egyiptomban három napig. „Nem látták egymást...” Tapintható, súlyos a sötétség. Nincs villany, a gyertyák mind csonkig égtek, súlyos, szokatlanul sűrű sötét van. Nem lehet a mezőre menni, nem lehet a napi teendőkhöz fogni, nem lehet főzni, sem dolgozni. Nem tudják élni az életüket az emberek. És még egy dolgot nem tudnak: senki sem tudja előre, meddig fog ez tartani. Megijednek az egyiptombeliek, hogy mi van akkor, ha soha többet nem fog felkelni a Nap?!

Talán azt gondoljuk, hogy ez nem túl nagy csapás, nem okoz fizikai fájdalmat, mégis a fáraó és az egyiptomiak szerint félelmetesebb büntetésnek számított, mint a fekélyek vagy a dögvész. Hova lett a „szent Nap”? (Az egyiptomiak istene úgy látszik, meghalt – mert a Napot istenként tisztelték Egyiptomban.) Ijesztő gondolat. Félnék az egyiptomiak. Ülnek a sötétségben tanácstalanul, megbénultan. Egyszerűen nem tudják a megoldást.

És közben Gósenben világos van... „Az emberek nem látták egymást, és három napig senki sem tudott kimozdulni a helyéről. De ahol Izráel fiai laktak, mindenütt világos volt.” (2Móz 10,23)

Végre felkiált a fáraó: tűnjetek el! Menjetek! Elegend van belőletek! Vigyetek mindenkit, családjaitokat, „menjetek, tiszteljétek az URat, de juhaitok és marháitok itt maradnak!” Még mindig reménykedik a fáraó, de megkapja a végleges választ – és ebben nincs semmi feltételeesség, semmi esetlegesség: „Inkább neked kellene véresáldozatra és égőáldozatra valót adnod nekünk... Velünk fog jönni jószágunk is, nem marad itt egy fia sem, mert abból veszünk, hogy tiszteljük Istenünket, az URat.” (2Móz 10,25–26) Állatok nélkül, áldozat nélkül nem mehetünk áldozni. Nincs semmi kompromisszum, semmi tolerancia.

Kilenc csapáson át szenvedte a fáraó szeszélyeit egy egész nép. Mert a fáraó nagyobb csapásnak érezte az izraeliták elvesztését, mint saját népe verését, mint az eddigi csapásokat együttvéve. Az Úr pedig „rátette a kezét” Egyiptomra.

Csapások azóta is vannak. Kisebbek, nagyobbak. A kérdés az, hogy vajon mi szemléljük vagy szenvedjük azokat?! Melyik oldalon állsz? Esetleg Isten hol áll hozzád képest? Voltak olyan egyiptombeliek, akik azt mondták: nekem elég, én megyek, beállok izraelitának. Én Isten népe közé akarok tartozni, mert megismertem, hogy nincs más Isten az Úron kívül. És nekem szükségem van erre az Istenre.

Képelem, amekkora szenvedése volt Egyiptomnak, akkora öröme volt a másik oldalon Izraelnek. Képelem az izraeliták arcát, amikor Isten üzent nekik Mózes által: csomagoljatok!

Micsoda hűség az Istené! Hihetetlen csodákra képes, hogy népét kiszabadítsa, és hogy a nép megtalálja sorsát, az utat, amely Hozzá vezet. Áldott legyen a neve. Ámen.

Szabadulás éjszakája – tízedik csapás

Alapige: 2Mózes 12,24–28
Bibliaviasítás: 2Mózes 12,1–13

Nem tudom, mennyire illő az, hogy a tízedik csapásról beszéljek böjtfő ünnepén, mivel az időben és a bibliaviasításban egyszerre érkeztünk ehhez a pillanathoz, a két gondolat találkozásához. Megért bennem a felismerés, hogy ez egy precízen tervezett egybeesés, nem véletlen, hiszen a héberek azon az estén böjtfőt ülnek, csak hogy még nem tudják. Hiszen negyven évig fognak böjtölve vándorolni, vándorolva böjtölni...

Kilenc csapás sújtotta már Egyiptomot. Most romhalmaz az egész ország, de leginkább a közmorál. A Nílus meggyógyult, de hal nincs benne, mind elpusztultak. Üres a vize. Juhok, marhák, lovak dögvésszel hullottak el. Len és árpa sincs, elverte a jég, a búzát, tönköt felfalta a sáska. A fák ágai csupaszon, lerágottan meredeznek az égre. Így fest az ország kilenc csapás után.

A fáraó eközben még mindig makacsul tartja foglyul Izráelt. Eddig még a fáraó könnyörgésére minden csapás megszűnt. És minden csapás után kiújult a fáraó önbizalma, mert úgy érezte: ezt is kibírtuk. De hátra van még egy meglepetés. Készül az utolsó, a meggyőző érv: „még egy csapást hozok a fáraóra, akkor majd elbocsát benneteket” Sőt elkerget majd. „Nagy jajveszékélés lesz Egyiptomban, amilyen nem volt és nem is lesz többé” (2Móz 11,6). De az Izráel fiaira a kutya se ölti ki a nyelvét. Ebből fog meglát-szani, hogy különbséget tesz az Úr Izráel és Egyiptom között.

Nagy a mozgás Gósen földjén az izraeliták között. Az emberek mosolyogva, boldogan készülődnek, csomagolnak. Várja őket a szabadság. Kánaán is elkészült a fogadásukra. Az angyalok is készen állnak...

Vége hazamennek.

Csodálatos ígélet ez. Itt hagyhatják kunyhóikat. Nem kell több téglát vetni. Nem verik őket többé az egyiptomiak. Szabad lesz az Urat tisztelni. Nem kell félteniük többé gyermekeiket, biztonságban lesznek. Otthon lesznek. Micsoda új érzés ez...

Minden állat összerelve. Minden edény, az a kevéske vagyon, érték tárgy összecsomagolva, rongyaik bepakolva – közöttük arany- és ezüstkincsek, ékszerek, díszruhák. Az egyiptomiak vezeklése, adományai az Úr parancsára. Nem önszántukból adták, inkább félelmükben, már iszonyúan félnek ezektől a mezítlábas héberekől. Adnak mindent, csak szabaduljanak tőlük.

Egyiptom gyanútlanul fekszik le ezen az estén, a fáraó palotája is elcsendesedik. Eközben Gósenben mindenki talpon, még a legkisebbek is. Maga az Úr Isten is virrasztott azon az éjszakán! Mert ez az éjszaka az Úré. (2Móz 12,42)

Virraszt a nép a szabadulás előestéjén. Van még egy dolog, amit itt, a szolgaság földjén kell elvégezniük. Így szól az isteni forгатókönyv.

Új időszámítás kezdődik: „ez lesz az első az év hónapjai között” (2Móz 12,2). Kezdjük előlről számolni az időt – mondja Isten. Belépett a történetbe és akkora lesz a változás, hogy régi és új között nincs kontinuitás. Volt még egy pillanat, amikor a húsvétot ért keresztyén világ is érezte ezt, hogy Isten belépett az életünkbe. Akkor ismét előlről kezdte számolni az időt.

Amikor leszállt az éjszaka, előszólították a konyha sarkából a bárányt. Négy napig velük élt és aludt ez az ép, egyéves, hím bárány. Akkor levágták, mert ez volt az utolsó vacsora Egyiptomban. Az asszonyok kovásztalan kenyeret sütöttek és keserű mártást készítettek. Évszázadok keserűségét ízlelik abban a mártásban. Így van ez azóta is a páskában, mert a zsidók megtartották fogadalmukat, és ma is ugyanúgy megsütik a hím bárányt, és ma is ízlelik a fogság keserűségét a mártásban.

Pontosan ki kellett számítani, hányan esznek majd a bárányból, mert hús nem marhadhatott reggelre. Ami mégis megmaradt, azt elégették.

Minden héber ünnepi komolysággal ül az asztalnál, mint akik utoljára ülnek asztalhoz Egyiptomban. Az ajtófélfákon ott a vér jele, egyetlen héber sem jár Gósen utcáin. Isten megparancsolta, hogy „senki se menjen ki reggelig a háza ajtaján” (2Móz 12,22). Nem tudják, mi következik. Titokzatos éjszaka ez. De a kisgyermek is érzik, hogy most valami nagy dolog történik.

Mindenki lábán saru, dereka felővezve, és mindenki sietve, fél kézzel eszik. Másik kezükben botot tartanak. Bármelyik pillanatban készek elhagyni lakhelyüket. Hosszú táborozás volt ez a négyszáz év, hazavágyanak.

Nagy a csend. Isten pusztító angyalai ott járnak a házak között, keresik a vérjelet. A zsidók a vér mögött biztonságban vannak. Érzik Isten jelenlétét. Így szabadította ki másodsor is az Úr az ő népét, a vér jele által a kereszten.

Az egyiptomi házakban nagy a sírás és jajgatás. Minden egyiptomi elsőszülöttnak megállt a szívverése, elakadt a lélegzete. Ez a tizedik csapás.

Bocsánatkérésnek, könyörgésnek nincs helye. A jégverést, sáskajarást, fekélyeket jóvá lehetett tenni. A fák idővel kiszáradnak, de a halott gyermekekbe már nem tér vissza az élet. Emellett a többi csapás csak játék volt.

A fáraó gyermeke, a napszámosoké, a börtönben ülő foglyoké, az állatoké – amelyek elsőszülöttek voltak –, mind meghaltak. Nincs kivételezés. És hiába mondja, könyörgi a fáraó: legyen vége a csapásnak. Mert a vége is végzetes: a gyermekeknek is végük. Megbánhatatlan. Nem visszaforgatható.

Egyiptomra a gyász napja virrad fel, Gósenre a szabadulásé. Egyiptomban óbégatnak, Gósenben boldogok.

Megnyílt börtönük kapuja, végre szabadok! Szabadok Egyiptomtól, de nem szabadok Istentől. Isten rabjaivá lettek!

Nekivágnak a pusztának. Azt sem tudják, mit rejt a puszta, ez a végelethatalmas homoktenger. Örülnek, amint hosszú sorokban vonulnak kifelé Egyiptomból, mert Mózes kiadta a vezényszót: MOST indulunk. Mennyit várták, hányszor elképzelték ezt a pillanatot, – s most el sem hiszik, hogy szabadok...

Egyelőre hajléktalanok. Fel kell készülniük egy új életformára, a tábori életmódra, mert messze még az Ígéret Földje. De szívükben ott vannak az átélt események és egy fogadalom: megőrzik ezt az Igét, amikor bementek már a földjükre, akkor is fiúról fiúra fog szállni ez a fogadalom. (ld. 2Móz 12,24–5) Hatszázezren vannak férfiak, az asszonyokon és gyermekeken kívül. De voltak közöttük egyiptomiak is, akiknek feltűnt a héberek kiválasztottsága, akik megkívánták az Úr védelmét, és akik azon az éjszakán csatlakoztak ehhez a kivonuló tömeghez, mert ők is Istenéi akartak lenni. Voltak ilyenek. Így lettek ők is az áldás, az ígéret fiai.

Ez az Isten szabadítása. Így szabadítja ki Isten a foglyokat – minket is önmagunkból. Szenvedélyekből, szokásainkból, vágyaink közül, bűneink alól.

A felszabaduló héberek tudják, hogy bármit is rejt az előttük levő út, vállalniuk kell, ki kell bírniuk, mert nincs más haza vezető út.

Ő az „út, az igazság és az élet”. Nincs más út az örökkévalóság felé, hazafelé. És nincs más haza. Ámen.

Isten csodáinak partján

Alapige: 2Mózes 14,15–31
Bibliaolvasás: 2Mózes 14,5–14

Minden más, ha táborodban tudod Istent. Előtted. Mögötted. Benned. Fogoly vagy. Istened foglya vagy, szerelme szorongat. Nem veszhetsz el.

Útra kelt Izráel, de ez nemcsak Izráel útja, hanem Istené is. Istené, akit a pusztán át visznek az Ígéret Földje felé – a szívükben. Isten útja ez, Isten együtt megy a néppel és a nép Istennel.

Bennünk Isten vándorol végig az életen. A te járásodban Ő botorkál. „Az Isten országa tibennetek van.”

Nem két hétig fog tartani ez a vándorút, mint ahogy kiszámolták, mint ahogy rendezten tartani szokott. Remélték, hogy hamar hazaérnek, nagyjából két hét alatt. De nem előre mennek, hanem körbe, azaz kerülőúton. Nem a megszokott karavánúton. Az lenne a karavánút, az országút. Ez most a megtartatás, a szabadulás útja, nem egyszerű hazatérés. Lemondás. Próbátétel. Ráfigyelés. Átalakulás. Engedelmesség útja. Isten útjai mindig különböznek a mi útjainktól, megjósolhatatlanok. „...a ti utaitok nem az én utaim...” (Ézs 55) A láthatatlanul jelen levő Isten vezet minket. „Az ÚR ment előttük..., hogy vezesse.” (2Móz 13,21)

Már rég nem az a kérdés: hova megyünk? Hanem az, hogy: kivel megyünk?!

Viszem az Istent.

Visz engem az Isten.

„Velem vándorol utamon Jézus.”

Nemcsak a nép, de Isten is megszabadult, amikor kijött Izráel Egyiptomból. Mert Isten is fogoly, nemcsak Izráel. Ő akkor fogoly, amikor nem hisznek neki. Saját népe iránti szerelmének foglya. „A világ a szerelem örületében született” – mondja Simone Weil.

Előttük megy és követi őket. A tizedik csapás éjjele a „vigyázás éjszakája” – a pusztai vándorlás a „vigyázás negyven éve”. Éjjel és nappal.

A szabadulás másnapja: vándorlás. Nemcsak a pusztában vándorolnak ők, hanem lélekben is – hogy megérkezzenek Istenig. Az út nehézségei között erőt ad az, hogy Isten felé vándorolunk...

Az első, amit megtanultak az izraeliták ezen a hosszú úton, hogy Isten követése: életformaváltás. Kísértések közül, szenvedésekből, hitetlenségükből kell kivonulniuk. Saját régi életükből. Isten választotta ki ezt a népet és csodákat tesz, mindenre képes, csak hogy ez a nép Őt válassza Istenéül. Nemcsak öröket, felhőt és tüzet, nemcsak anyagokat küldött a védelmükre, hanem Ő maga volt jelen a tábor körül – személyesen.

A puszta: hatalmas iskola. Felkészülésnek, bizalomnak, türelemnek iskolája. Mennek, vándorolnak új életük felé. Elkoptat minket az élet. Kell a magány, hogy az ember találkozzon önmagával. A népnek, a választottaknak is szükségük van az elcsendesedésre. Erre jó a puszta, amely valójában egy különleges hely. Vággal telt csodálatos hely a puszta, amely csak esőre vágyik, hogy álmából fölébredjen és csodálatos életet éljen. Imádságok helye, Jézus Krisztus 40 napi böjtjének helye a puszta. Ahol minden napért meg kell küzdeni, kutakat kell ásni az életben maradásért. Amit ki kell bírni a megérkezésért.

Égeti a Nap a sivatag homokját, de az izraeliták fejét nem égeti, mert a felhő vigyáz rájuk. Ott az Isten árnyékában élnek.

Talán nem ismeri az Úr a pusztát? Nem tudja a Teremtő a helyes útirányt?! Hiszen nem erre van Kánaán! – mondogathatták az izraeliták. Valóban nem. Mentek már egy

ideje – éppen annyi ideje, amennyi alatt az egyiptomiak magukhoz tértek –, amikor végre megállnak. Nem is tehetnének egyebet, mert útjukat állja a Vörös-tenger. Állnak a tenger partján tanácstalanul – hogyan lehet egy egész tengert megkerülni?! – töprengenek. Gyanakszanak, hogy egy hiba csúszott az isteni egyenletbe. Most ez a kérdés: balról vagy jobbról kerüljenek? Azonban nincs idő tétovázni, mert nyomukban az egyiptomi sereg! Elsápadnak a rémülettől – hiszen akkor hiába szabadultunk meg!! Ha most vissza kell fordulnunk, akkor nem érvényes a szabadítás!

Hihetetlen, hogy a fáraó tízedszer is meggondolta magát. Hihetetlen, hogy nem volt elég nagy csapás neki elsőszülöttjének halála ahhoz, hogy megértse: Izráelt az Isten maga védi. Ezzel a néppel Istennek terve van!

Milyen vakmerőség a fáraótól – felvonul egész seregével a világ Ura ellen. Szánalmas gondolat. De hisznek-e annyira az izraeliták, hogy reméljenek egy újabb csodát? Mert a tíz csapás Istene képes előhívni egy tizenegyediket, amelyben elveszen az ellenség... Úgy olvastam, hogy a fáraó egész seregével vette üldözőbe Istent. Minden harci szekere, minden harcosa ott van. Lefegyverezve maradt az ország.

Nézik az izraeliták a közeledő egyiptomiakat. Nézi az Úr Isten a kételkedő, remegő izraelitákat. Bízuk az Úr népében. Bízuk-e a nép Istenében?!

Magasra emelkedik a feszültség. Nagy a csatazaj. Nagy a tét. Nem a zsidók szabadsága a tét, hanem Isten mindenhatósága.

Megtanulja-e végre a világ, és ez a mezítlásos zsidó tömeg, hogy kicsoda Isten?! Hogy ki a Kezdet és ki a Vég? Minden egyiptomi egy-egy porszem előtte, könnyedén szétfújhatná őket.

Mózes eközben megkapja a mennyei haditervet. Egy kézre van szükség csupán, kinyújtva. A többi Isten dolga. Előbb a két tábor közé áll őrnök, akarata nélkül nem közeledhet senki népéhez. És közben erős szél indul. Türelmetlenek az egyiptomiak, de nem indulhatnak, meg kell várniuk, amíg megszikkad a tenger. Csak mert száraz lábbal fognak átkelni a tengeren a választottak. Úton fognak menni a tenger fenekén.

Közben van ideje a fáraónak gondolkodni azon, vajon melyik vesszen: ezek a szolgák, vagy inkább hatalma, seregestől...? S talán az élete is. Ez már a tizenegyedik alkalom, amikor rosszul dönt. Hatalomvágya, bosszúvágya mértéktelen. Nem tud veszíteni.

Mózesék táborában kiáltoznak. Semmi mást nem tehetnek, tehetetlenek, hát Mózeshez rohannak: nem kiáltják, hogy mi a szabadító Istenben, a tíz csapás Urában reménykedünk, hogy meg tud szabadítani minket tizenegyedszerre is. Nem azzal futnak Mózeshez, hogy eleget láttunk Egyiptomban, hatalmas az Isten, és kedvesek vagyunk neki, érezzük megkülönböztető szeretetét. Nem azt kiáltják, hogy tudjuk: képes értünk harcolni a fáraóval.

Mondhatták volna ezt is, de nem ezt mondják!

Hibást keresnek. Vádaskodnak. „Minek kellett kihozz minket Egyiptomból? Hogy itt haljunk meg?!”

Hát ti el tudjátok képzelni Istenről, hogy azt tervezze, hogy itt meghaljatok, ha már egyszer megszabadított? Te ezt el tudod képzelni Istenről? Miért nem tudjátok, hogy Isten harcol értetek? Azt hiszed, hogy téged, akit gonddal megteremtett, hogy elveszed?!

Persze, hogy nem. Örült volna, ha onnan a felhő- és tűzoszlop mögül látja bennetek ezt a reménységet, ezt hitet, hogy Ő megszabadíthat. Nem lát hitet bennetek, de még így is megszabadít!

Megnyílik a tenger... Két víztömeg közé kell mennetek. Ez is próba. Meritek-e követni Istent? Melyiket választjátok: szembefordulni Egyiptom híres hadseregével, szekereivel, lovasaival, vagy besétálni a tenger közepébe?

Én vagyok az út, az igazság és az élet. Ha nem lépsz erre az útra, nincs esélyed a megérkezéshez. Nincs más lehetőség az Istenen kívül. Csak egy esélyed van: Istenre hallgatni.

Most képtelenség tanúí lesztek: tud állni a víz. Sőt, lehet a vízen járni! Majd meglátod.

Most még nem értitek, hogy tenger nélkül nem szabadultatok volna meg, hogy erre az akadályra szükség van. Még nem látod a megoldást, de Isten már látja. Bízz benne! Megoldás márpedig van.

Az ellenség sem sejti, mi történik a felhőfalak mögött, a másik oldalon. Egyre készülnek a nagy összecsapásra. És amikor a felhő függönyként fölemelkedik, elképedve néznek a fáraó és emberei a tenger mélyére – az izraeliták meglógtak. Pedig ő azt hitte, körül vannak zárva, esélyük sincs a menekülésre. Biztosra vette, hogy most mindjárt végük.

Már-már utolér a gond, de őriződ odaáll elé. Isten ma is vezet. „Az Úr a pásztorom, nem szűkölködöm.”

Rég kinézte már azt a helyet, ahol át fognak menni az övéi. Már napok óta terelgette őket ebbe az irányba. A szél is tudta, pontosan mikor kell jönnie. Tudta a dolgát. A szélben is ott volt Isten. A szél engedelmesebb szolgája Istennek, mint maga Izráel, a saját népe. Azt is tudta, meddig kell állnia. Pontosán addig, amíg az utolsó izraelita is kitette a lábát a túlsó parton...

Aztán megfordulva végignézték Isten munkálkodását. A hajnali őrsváltás idején megzavarta az Úr az egyiptomiak táborát. Azt a pillanatot, azt az élményt nem felejtik soha. Végignézték, amint a túlsó oldalról a sereg utánuk vetette magát a tenger közepébe. Mózes újra kinyújtotta a kezét. Az Izráel fiai pedig nézték, amint a tenger kapui hirtelen összezárultak, amint az utolsó egyiptomi is a tengerbe lépett. De akkor zsupsz – lehull a vízfal. Rá az egyiptomi dicső sereg nyakába.

Senki sem kételkedik, hogy ilyet csak Isten tehet – még a fuldokló egyiptomi harcosok sem. Lezúdulnak a vizek, mert ez nem az egyiptomiak számára készített út. A szekerek tudják ezt – megállnak, nehezen tudják azokat vonszolni, kerekeik összetörnek. Engedelmességéből.

Nagy a zűrzavar, elvesztik a fejüket az egyiptomiak, valósággal elvesztik. De nem sokáig hallhatók a jajkiáltás hangjai, mert a hullámok hamar betemetik őket. És akkor nagy csend lett, amikor Mózes kezében a bot lehanyatlott.

Most már eleget láttatok? Elég ez nektek, hogy elhiggyétek, mennyire szeretlek titeket? Hogy miattatok, értetek történik minden?

Népeimmé fogadtalak titeket. Ti Istenetekké fogadtatok engem? Döntöttetek?

Vízbe fúlt az ellenség. És ugyanakkor: el van vágva az út vissza Egyiptomba. Nincs megbánás, nincs visszakozás. Megbánhatatlan Isten elhívása. Most már csak előre lehet menni. Ez tudatosul a megdöbbent izraeliták szívében. Most szabadok igazán.

Sírnak. Nevetnek. Énekelnek!

Énekekben szakad fel szívékből a hálaadás. Fantasztikus Istenünk van! – kiáltják. És ez az Isten ott örvend népe között.

Ez az első igazi gyülekezet, az első istentisztelet. Mózes boldog hálaénekét olvasom a 2Móz 15,1–21-ből.

Sok tanulnivalójuk lesz még a pusztai iskolájában. Levetközni a büszkeséget, komolyan venni Isten ígéreteit, megtanulni a hűséget. Elfelejtetni az egyiptomi istenségeket – ameddig Isten marad egyedül... Sok tanulnivalónk van még. Ma ezt tanuljuk meg: „Az Úr hadakozik értettem, én pedig csak legyek veszteg.” Ámen.

Máris Mára

Alapige: 2Mózes 15,22–27
Bibliailvasás: Zsoltárok 105,26–45

Most énekelt Mózes felséges himnuszt, dicsőítő éneket az Úrnak, most kapta elő Mirjám a dobot, és lábaik még fáradtak a vidám körtáncától, amit imádság gyanánt táncoltak el Istennek. Tetszett Istennek ez a nagy öröm, a szabadulás öröme. Másodjára szabadultak meg az egyiptomiaktól. De még nem egészen szabadok a félelmüktől, és még nem bíznak eléggé Istenükben. Próba kell ide – szólal meg Isten az égből. Az egész sivatag tele próbákkal. Próbafülke, imádság helye a puszták. Végül is azért jöttek ide az Izráel fiai – áldozni az Istennek. Csakhogy akkor, amikor áldozni indultak a pusztába, még nem sejtették, hogy önmagukat kell majd Istennek áldozniuk. Életüket Istenre kell bízniuk. Nem is tehetnek mást ebben a helyzetben.

Jó volt tegnap Istennek énekelni, jó volt örülni. De ma már tovább kell menni.

Jó leborulni, hogy a hullámok nem csaptak át a fejünk felett. Jó volt látni Isten láthatatlan kezét, vezetését. Jó megállnunk hálát adni a mindennapi kis szabadulásokért. Ez az istentisztelet. A megállás.

Mögöttük a rabság, múlttá válva. Mögöttük a Vörös-tenger – összecukódva. Előttük a tengernyi puszták azért, hogy legyőzzék. Előttük az Ígéret – és Isten, hogy kövessék.

Neki kell vágni. Boldog nép, amely Istent tudja maga mellett a próbákban, a pusztákban. Nemsokára ott lesz az Ő sátora is.

Nagy toroka van a pusztának, sokakat elnyelt már, nyomuk sem maradt. Nincs szüksége erős fegyverre ehhez, elég, ha nem ad vizet a sivatag, máris legyőzött egy egész hadsereget. Vagy hatszázezer férfit, azon kívül asszonyokat és gyermekeket.

Megpróbálom ezt az én népemnek – mondja az Úr, hiszen a puszták is szolgálom. A puszták is tudják, mikor kell elbújtatni, s mikor kell előadni a vizet.

Már három napja keresi Izráel a vizet a sivatagban. Jobban keresi a vizet, mint az Urat... Noha víz nélkül továbbjuthatnak, de Isten nélkül nem.

Már három napja nem találnak vizet. Pedig aki keres, az talál. Attól függően, hogy mit keres...

Három nap elég volt ahhoz, hogy elfeledkezzenek Istenükről. Máris zúgolódnak. Semmi sem maradt szívükben abból a hála örömeiből, amit megénekeltek. Ami lábaikat táncra rángatta, ami szájukat nevetésre húzta.

Most ugyanazok a szájak – zúgnak, legömbülnek, kiabálnak. Alig három nap.

A sivatag fölszárította az örömet, a hálát, a pusztákban kiderül, milyenek vagyunk. Hatalmas nagy tükör a sivatag – nevezünk nélkülözésnek. Benne meglátható Isten is, magadat is. Az Ő hatalmát, a te kitartásodat.

„Minden sivatag egy kút rejt valahol.” (Exupéry: *A kis herceg*) A te lelkedben is ott a kút. Az élet. Ott van lelkünk mélyén az istenképeség. Hasonlítunk rá.

Mindent kihoznak belőlünk a próbák. Amikor keressük azt, amit fontosnak találunk, levetkőzzük a jóérzést, az udvariasságot, előzékenységet, alázatot. Ott marad a lelkünk meztelenül – így próbál meg minket Istenünk.

Próba márpedig kell. Telnek lassan a napok, s egyre inkább kiderül, kik is ezek rongyos emberek. Ezek, akikért a Teremtő Isten egy időre megváltoztatta a természet erőit, a fizikának a törvényeit, akikért az Úr képes volt leszállni, közbelépni. Megállítani a napfelkeltét, elvenni elsősülötteket, az anyaméhek első gyümölcsét, saját leheletével fölszárítani a tengert, ott sátorozni, vándorolni Izráel táborában.

Most kiderül, hogy kicsoda a nép, akit Isten szeret.

„Csakhamar megfélekedtek tetteiről, nem bíztak tervében. Sóvárgás fogta el őket a pusztában, próbára tették Istent a sivatagban.” (Zsolt 106,13–14) Próbára tették Istent!

Mit igyunk? – ordítják. Kérdezhetnék másként is: Mózes! Imádkozz Istenhez vízért. Tudjuk, hogy téged meghallgat. Mi ez a kérés ahhoz képest, hogy kétszer megszabadultunk?!

A szomjúság nem mindig fakaszt imádságot. De a harmadik napon végre vízre bukkanak. A zúgolódó népet is meghallgatja Isten. Kiáltozva rohanják meg a vizet, egymást lökdösve kortyolnak. De Isten gondolt még valamit. Mert a próba csak most kezdődik. Víz van, a vízkérdés még sincs megoldva, mert a víz ihatatlanul keserű.

„Itt van Isten köztünk.” Ott van az Izráel táborában és nézi az arcokat. Boldogan hajolnak a víz fölé a héber arcok, de pillantok múlva elváltozott arccal, köpködve emelik föl a fejüket, haraggal az arcukon. Hatalmas a csalódás. Igaz, hogy Isten vizet adott, de arra nem számítottak, hogy zúgolódó vizet ad. Hogy a vízbe belekeveri a keserű haragjukat. Keserű a víz, ahogyan keserű az izraeliták szíve. Tele van zúgolódással. Nem jó a keserű víz az embernek. Nem jó a keserű szív Istennek. Hogyan lehet keserű szívvel hálásnak lenni, imádkozni?! Isten nem a megkeseredett hitet várja.

Ne zúgolódj. Imádkozz.

Csalódott a nép a vízben. Csalódott az Isten a népben. Szomorúan mutat Mózesnek egy fára. Mert Mózes az egyetlen, aki tudja, hogy van megoldás az Úrnál és hozzá fordul. A megoldás: egy fa. Mózes beledobta azt a keserű vízbe és az édessé vált. Meggyógyult a keserű víz. Most már ihattok...!

Zúgolódik, hitetlenkedik – így szereti a nép Istent.

Teljesíti a zúgolódók kérését – így szereti Isten az ő népét. Minket. Oda mutatott a fára – és az a fa lett a mi menedékünk. Az üres kereszt.

Mára – ez lett annak a helynek a neve: „keserű”. Pedig már édes ott a víz, a gondviselés vizének forrása. Szükségünk van a keserű vízre, hogy megérezzük a gondviselés édességét. „Gondviselő, jó Atyám vagy.”

Jusson eszünkbe a keserűségek idején, hogy minden sivatag egy kutat rejt valahol, és minden próba Istent rejt valahol! Keserűek a gyógyszerek is. Keserűség nélkül nincs gyógyulás. És fogás nélkül nincs szabadulás.

Nem vizet kerestünk a sivatagban, hanem a vizeket teremtő, víznek parancsoló Istent, aki a vizet adja, s azzal együtt magát is minékünk! Isten nem vízzel akar megelégtetni, hanem étellel. Még ezek után is? – kérdezed... Még ezek után is! Engedetlenségünk, hitetlenségünk, pimaszságaink után is. Még úgy is, hogy egyetlen izraelita sem kér elnézést, bocsánatot a zúgolódásért.

„Ha engedelmesen hallgatsz szavamra... én vagyok az Úr, a te gyógyítód.” (2Móz 15,26) Erre még várnia kell Istennek. Nem hallgatnak engedelmesen az ő szavára, mégis várja őket Élim hetven pálmáival és tizenkét forrással.

Ne az igazat keresd, ne a jelenedet, és ne megoldásokat, ne az igazságot, hanem igazságot Istenét. Keresés az egész élet. És „aki keres, az talál” Attól függően, mit keres. Ne az örömök kelljenek, ne az áldásai, ne a szabadítás kelljen, hanem maga az Úr. Ne érd be ennél kevesebbel. Ámen.

Mán hu?

Alapige: 2Mózes 16,13–21
Bibliailvasás 2Mózes 16,1–12

Izrael fiainak útja a Szin pusztáján vezet át. Egy hónapja jöttek ki Egyiptomból azon az iszonyatos éjszakán. Ezalatt az egy hónap alatt azt ették, amit felcsomagoltak, de mostanra elfogyott. Előbb megijednek, aztán hibást keresnek. Félelmük dühvé változik. Szemrehányást tesznek Mózesnek, zsörtölődnek, kiabálnak: „Miért hoztál ki minket Egyiptomból?”

Éppen Mózesről kérdezik. Hiszen ő sem akarta! És hát nem ő, hanem Isten hozta ki Izráelt a fogságból! Ki vagyok én, hogy ellenem zúgolódtok? – kérdi Mózes (7. v.).

Micsoda türelem az Istené. Hallja és fáj neki hálátlanságuk. Fájnak szavaik. De már ismer annyira minket, hogy számított is erre. Még sok látni- és tanulnivalójuk van az izraelitáknak, hogy megtudják, kicsoda az ő Istenük, milyen szabadítójuk van. És nem haragszik meg az Úr az ő népére. Hiszen még azt sem tudják, micsoda a szabadság, mivel jár a szabad élet, mit jelent a felelősség. Még csak most szabadultak. De még szolgák, foglyok. Lelkükben még nem teljes a szabadulás. Sok évtizednyi idő alatt tanult viselkedést kell levetközniük. Azoktól még nem szabadok.

Izrael története kezd nem hasonlítani egy szabadítástörténethez. Nehéz összeegyeztetni a kudarcokat, a nélkülözést a gondviseléssel. Nem szoktak még hozzá, hogy privát Istenük van. Aki csak az övék. Nem az idegeneké, nem az elnyomó, gyötrő, haragvó istenek, hanem az egyetlen, a kizárólagos, a Teremtő Isten az övék, akinek a pusztája, a sivatag is szolgálja, és hallgat Istenére.

Nehezen szabadultak Egyiptomból, sok akadályon át jutottak ide. De Isten sorra legyőzte azokat mind. Már csak egy legyőzhető van – a szívük.

Akadályokon keresztül érkezünk Isten elé. Legnagyobb akadály én magam vagyok. Saját szívem, makacsságom, előítéleteim, kudarcaim. Van mit megértően elnéznie Istennek. Van mit tanulnom Isten türelméről.

Együtt szenvedték Egyiptom nyomorúságát. Együtt szabadultak meg Istennel, ott volt a csodákban, a pusztaságban, együtt haladtak Istennel, együtt élték át az izgalmakat és örömeiket. Most azt akarja Isten, hogy együtt örüljenek. Íme, kenyéreső hull a népre!

Morgás nélkül, zúgolódás nélkül szebb lenne a történetünk. Hiszen meghallgat Isten úgy is, ha nem zsörtölődünk. Ha tudnánk, hogy Istennek terve van velünk, és közben nem morgolódnánk.

Morog, zúg a nép, mert nem érti Istenét. Mózesen kéri számon: miért nincs jobban felszerelve, berendezve a pusztát?! Miért nem kényelmesebb az utazás? Miért nem szebb a kilátás? „Miért kellett nekünk ide jönni?”

Meghalni Egyiptomban is lehet. Ajaj! Nagyon is. Talán kényelmesebben is... Mennyivel jobb húsos fazék mellett halni meg! Jóllakottan... Hát azért hoztatok ki bennünket ebbe a pusztába, hogy ezt az egész gyülekezetet éhhalálra juttassátok? „Bárcsak haltunk volna meg az Úr kezétől Egyiptomban, amikor a húsos fazékok mellett ültünk, és jóllakásig ehettünk kenyeret.” (2Móz 16,3) Hiszen valóban másképpen lehet meghalni jóllakottan, de szolgaságban, mint Isten tenyerén a sivatag közepén: megszabadítottan, Isten gyermekeként! Éppen ez a lényegi kérdés: hogyan halunk meg?! Foglyokként, vak szemeket – vagy sivataglakókként, csodalátott szemeket lehunyva...? Szolgákként – vagy Isten gyermekeként.

Ti tényleg azt hiszitek, hogy hagy meghalni titeket Isten a sivatagban? Titeket, akik dicsőségének szemtanúi vagytok?! Akik mindent láttatok, akiknek közölte önmagát,

akikért csodákkal fizetett, akikért leereszkedett, akiknek majd el kell mondani a leszámoltaknak mindazt, amit értetek tett Isten a pusztában. Hogyan hozott ki, hogyan táplált, vezetett titeket...!

Hiszen ha ti nem lesztok, ha ti nem érkeztek meg az Ígélet Földjére, ha ti itt elpusztultok, úgy hiába lett volna minden. Szabadítás is, sőt szolgaság is! Csodák. Csapások. És hiába várna a föld, amelynek megígértelek titeket!

És Ábrahám?! Akinek megígértem, hogy fiainak száma annyi lesz, mint égen a csillag... Hogy betöltitek az egész földet, ahogy a csillagok betöltik az egész égboltot... Elfelejtétek ígéretemet, de én nem feledkeztem el arról – mondja az Úr.

Sok csodába kerültél Istennek. Mit kell tennie még érted, hogy elhidd végre, hogy szeret téged a te Istened?!

Hiszen nem Istent látni mentetek a sivatagba? Ne jóllakást keress a sivatagban, hanem Istent, aki jóllaktat téged. A nép hálátlan, de a zúgolódó szájakat is megelégti, betömködi Isten. Kenyéresöt és húst ad jóllakásig (8. v.). Nem is méltó Istenhez a kenyérmorzsa...

Lakjatok jól végre hálaadással is! Jól kellene lakjatok Istennel is – hiszen erre való a pusztá, hogy ott megismerd Istent és megismerd magadat is. Hogy ott keresd Uradat, csak öbenne bízzál. Hogy ott találkoz Istennel és ő találkozzon veled. Életed próbaköve a pusztá. Ott válsz igazán érzékennyé, ott keresed igazán az áldást, ott kéred szüntelen: „útaid, Uram, mutasd meg, hogy el ne tévelyedjem...” Ott tanulsz meg imádkozni!

Ha jól belegondolunk, ennek a népnek szüksége volt a pusztára. Meg kell tisztulniuk 460 év idegen lelkületétől. Le kell vetközniük szokásokat, beidegződéseket, mentalitást, egy egész idegen világot, kultúrát. Most kell áthangelődjának az isteni hullámhosszra. És ez nem megy csak úgy két hét alatt. Hosszabb útra van szükség, mint két hét.

Méltóvá kell válni az ígérethez. Arra a földre. Mi is ezért vándorolunk. Minden kapaszkodónk el kell vésessen. Át kell rendezzük az életünket. Át kell alakuljunk! Addig fogunk vándorolni, amíg előbb Istenhez érkezünk meg. Azután miénk lehet az ígélet. Isten nem adja fel az érettünk, a lelki szabadságunkért való harcot, noha úgy tűnik, az ő nepe feladta az Isten dicsőségéért való küzdelmet.

„Napszálltakor húst esztek és reggel jóllaktok kenyérral, és megtudjátok, hogy én, az Úr vagyok a ti Istenedek.” (12. v.)

És megtudták.

Égett az orcájuk.

És megismerték Istent, az Urat. És lassan imádkozni is, kérni is megtanulunk.

Szedegették, tenyerükbe vették, nézték közlől, befalták, ízlelték. Ilyet még nem láttak. Mindenki azt kérdezte: Mán hu? Fogd, kóstold te is: mán hu? Kórusban mondogatták: mán hu? Mi ez? Kérdezhették volna ezt is: ki ez? Ki ez? Isten ez, aki cselekedett, aki megelégti a ti zúgolódó szátokat. Ilyen Isten Ó. Nem bűnhődnőtök ad, hanem ennetek.

A „mán hu” lett a manna. A manna: kicsi apró szemcsék. „Olyan fehér volt, mint a koriander, ize pedig olyan, mint a mézeskalácsé.” (31. v.) Mindegy, mi volt, nem fontos, hogy megfejtjük, mi is volt valójában az, amit Izráel manának nevezett el azon a reggelen. Nem kell a csodákat megmagyarázni. Ez egyszerűen „az a kenyér, amely a mennyből szállott alá”. A manna: Izráel éhhaláltól való megmentője volt. Isten apró szolgálója, gondviselése. A manna: áldás volt negyven évig.

Ők, akik azon a kora reggelen először szedték föl a sivatag homokjából, nem is sejtették, hogy negyven évig lesz a kenyérük ez a 'mán hu'. De talán eszükbe jutott, amit Dávid énekelt meg sokkal később: „Az Úr az én pásztorem, nem szűkölködöm.”

Azon a reggelen az égből sok földre hajoló éhes és boldog izraelitát lehetett látni. Tálakkal jöttek, kötényekbe szedték a manná – végre ehetek jóllakásig. Kenyeret és húst.

Voltak mohók és nagyravágyók is. Ők raktározni akartak, teleszedték magukat. Nem gondoltak arra, amit Mózes mondott: semmi se maradjon reggelre. Ez amúgy is butaság. Miért ne lakjunk jól holnap is? Miért is ne tennék félre belőle?

Gyorsan szedték, mert a napon elolvadt. Mindenkinek egy ómernyi jutott. Egy fejadag. Mert Isten kiszámolta... Még azt is tudta, ki mennyire éhes.

És nem lehetett tartalékolni. A maradék másnapra teljesen megromlott. De nincs rá szükség, hiszen másnap reggel is lehetett szedni. És negyven év minden reggelén, amíg el nem jutottak az Ígéret Földjére.

Csak hogy megtanuljatok az Úrban bízni! Rá bízni magatokat teljesen.

Hiszen nem tartalékolhatsz negyven évre előre! Ugye, hogy egyértelmű: a magad erejéből elveszel. A magad erejéből máris elvesztél!

„A nyugalom ideje lesz holnap, az ÚR szent szombatja.” (23. v.) Most mi lesz? Hetednap mit eszünk, ha nem lehet félretenni másnapra, mert megnyüvesedik?

A hatodik nap kivételes nap lesz, mert azon eltehettek másnapra. Hatodnap reggel dupla adagot szedjete, kétszer annyit, mint azelőtt – üzeni az Úr.

És amit szombatra félretettek, nem rothadt meg, nem bűdösödött és nem férgesedett meg. Mert a kucacok tudták, hogy szombat van!

Hátravan még egy próba

Szombaton reggel Isten kíváncsian nézelődik az izraeliták tábora körül. És nicsak! Néhány mannaereső izraelitát lát. Felháborító. Hiszen megmondta: szombaton nem lesz. Ne legyetek mohók. A hetedik nap az Úré, azon nincs manna. Szokjátok meg, hogy ez itt nem Egyiptom. Ezentúl minden hetedik nap az Úré, nyugalom, imádság napja.

És szégyenkezve ment vissza sátrába szombat reggel minden mannaereső.

Mindig csak egy napra volt elég a manna. Mindig csak a következő lépést mutatja meg az Úr. „A mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma.” És azért a mindennapit, mert minden nap kérnünk kell. Minden napunkat rá kell bízunk arra, aki előrement és helyet készített, és vár minket az Ígéret Földjén.

Egy rabbi minden nap így imádkozott: Köszönöm, Uram, hogy mindenem megvan, amire szükségem van. A tanítványai, hallván ezt az imádságot, nem bírták tovább és megkérdezték a rabbit: Rabbi, miért mondod, hogy mindened megvan, amire szükséged van, holott semmi sincs, annyira szegény vagy? A rabbi így felelt: bizonyára a szegénység az, amire szükségem van...

Legyen szükséged Istenre! Amen.

A Genezáret partján

(Lelkigondozói rovat lelkipásztorok részére)

Gyökössy Endre

IV.

Egy nem könnyű lecke*

Ismét egy nehéz tárggyal kell foglalkoznunk – nem először és nem utoljára, mert Isten iskolájában elég gyakran szembe kerülünk vele és többször is vizsgáznunk kell be-lőle.

Bármelyikünk bármikor juthat olyan helyzetbe, amikor okkal vagy ok nélkül – ez most szinte mindegy –, de emberek haragjával, gyűlöletével kerül szembe. Isten iskolájában most azt kell tanulgatnunk: hogyan fogadjuk, hogyan dolgozzuk fel a ránk zúduló haragot, gyűlöletet.

Egy nagymama például azért került lánya és veje haragjának ösztüzébe, mert amikor nála nyaralt kis unokája, megtanította imádkozni. Egy leányt azért csúfolnak, csipkednek otthon, mert nem moziba vagy táncolni jár, hanem istentiszteletre és bibliaórára. Van, aki azért kerül például férje vagy felesége haragja tüzébe, mert leakaszt egy ruhát a szekrényből és odaadja egy kéregetőnek. – Sorolhatnám és sohase lenne vége ennek a felsorolásnak.

Adódhat olyan helyzet is, amikor nem is védekezhetünk, mert védekezésünkkel esetleg másokat hoznánk bajba, kínos helyzetbe. Hallottam egy csoportvezetőről, akit a főnöke nagyon leszidott, mert csoportja lemaradt és ráadásul még prémiumát is megvonták. Egy ideggyöngye csoporttagot fedezett, aki hetekig alig tudott dolgozni, de nem akarta megmondani a lemaradás okát, mert félt, hogy a főnök nem értené meg és az illető előbb-utóbb elveszítené az állását.

Vannak, és milyen sokan vannak, akik évek, talán évtizedek óta túrik mások haragját – például egy férj a feleségéét, vagy feleség a férjéét –, csak azért, hogy otthon valamiképp békesség legyen, és ne mérgesedjék el még jobban a családi élet.

Vannak úgynevezett bűnbakok, akik egy életen át mintha azért volnának, hogy rajtuk csattanjon az ostor. Mindig ők húzzák a rövidebbet. Járt egyszer nálam valaki, aki elmondotta, hogy kisgyermek korában azért zárták ki egy iskolából, mert néhány tanulótársa mocsokkal kente be az igazgató ajtaját. Aztán mindenki elszaladt, egyedül ő maradt ott, mert éppen odavetődött, mint néző. S mivel nem akart „árulkodó Júdás” lenni – őrajta csattant az ostor. Őt „érték tetten” – Azt is elmondotta, hogy ettől kezdve egész élete hasonló események sorozata lett. Valamiképpen mindig ő maradt a „pácban” – ahogy mondani szokás.

Soron következő „tananyagunk” tehát arról szól, hogy milyen magatartások lehetségesek olyan helyzetekben, amikor ránk zúdul a harag, a gyűlölet; okkal vagy ok nélkül. Mit tanít ezzel kapcsolatban az Ige Isten iskolájában?

A gyűlöletre a legegyszerűbb gyűlölettel válaszolni. Száz ember közül talán hetven ezt teszi. Ha te úgy, én is úgy! Szemet szemért, fogat fogért. Sőt: egy szemért két szemet, egy fogért egy fogsort.

* Gyökössy Endre: *Isten iskolája*. Szent Gellért Kiadó és Nyomda, Budapest.

Száz ember közül talán huszonöt elnyomja a gyűlöletet és magában füstölög. Nem hitből nyomja el, nem evangéliumi meggyőződésből nem út vissza: csak bizonyos gyávaságból, meggondolásból. Jobb és kedvezőbb alkalomra vár. Addig elraktározza magában – s adott pillanatban annál nagyobb erővel tör elő belőle.

Száz ember közül kilencvenötnek efféle a reakciója. A fennmaradó ötéről – ha ugyan akad öt –, majd később szólok.

Mindenekelőtt a harag, a gyűlölet lényegéről szeretnék valamit elmondani.

A legfontosabb tudnivaló, hogy a harag a legnagyobb fényűzés, luxus, amit ember megengedhet magának. Mert hosszabb távon talán semmi nem árt úgy – még az alkohol sem –, mint az összegyűlt harag, a gyűlölet.

Sokszor írtam már az úgynevezett pszichoszomatikus, a testi-lelki kölcsönhatásokról, amelyeknek komolyan vétele nélkül ma már igazi orvostudomány el sem képzelhető.¹ Ma már szinte közhelynek számít, hogy a félelmek, gondok, csalódások, fel nem dolgozott lelki sérülések, huzamosabb ideig tartó lelki feszültségek előbb-utóbb testi betegségeként is jelentkeznek.

A harag, s főként a meggyűlt harag, a gyűlölet, egyike a legmegbetegítőbb lelki tartalmaknak, emócióknak. Ezért mondtam, hogy haragot tartani, dédelgetni, őrizgetni: – igen nagy és veszélyes fényűzés. Ma már vannak kutatók, akik a meggyűlt haragot kémiai úton is ki tudják mutatni – tehát ez nemcsak afféle pszichológiai „mese”, ahogy azt egyes emberek vélni szeretnék.

Gattes professzor, a washingtoni egyetem pszichológiai laboratóriumának vezető tanára cseppfolyós levegő elpárolgatásával mínusz 271 fokra hűtött le kémcsöveket, s azután olyan embereket lehelletett bele, akiknek a lelkiállapotát, ő, mint régi orvosuk, analitikusuk, hosszú idő óta jól ismerte, s tudta, hogy mi él, mi van a „belehelők lelkében”, lényében.

Néhány perces lehelés után az egészséges és aránylag normális lelkiállapotban levő ember kilélegzésének párja színtelen folyadékcspepek alakjában csapódott le a lehűtött üvegcsövek falára.

Ha a kísérleti alany a kísérlet időpontjában igen haragudott valakire, vagy gyűlöletet melengetett a szívében (s a professzor kísérlet előtt beszélt erről vele), akkor a lecsapódott folyadék színe már barnás színezetű volt.

A nagy szomorúságban lévők szürkés színű csapadékot leheltek.

Ha valakinek a kísérlet időpontjában komoly lelkiismeret-furdalásai voltak, a lecsapódó folyadék enyhén rózsaszínű lett.

A kilélegzett párának azonban nemcsak a színe, hanem a kémiai összetétele is különböző volt.

A későbbi kísérletek folyamán Gattes professzornak már elég lecsapódott folyadék állt rendelkezésére ahhoz, hogy tengerimalacokon kísérleteket végezhesen.

Amikor a harag, a gyűlölet barna pára-folyadékából fecskendezett be egy adagot a tengerimalacokba, azok hamarosan rendkívül ingerlékenyek lettek. Dührohamokat kaptak, s fogaikkal nekiestek a ketrec falának. Ez az állapot többszöri ismétlés után is minden esetben bekövetkezett, s a kísérleti állatok nagy része el is pusztult.

Gattes professzor tehát kísérletekkel tudta bizonyítani, hogy az egy óráig tartó erős gyűlölet elegendő mérget termel ahhoz, hogy nyolcvan tengerimalacot meg lehessen azzal ölni.

¹ Például Gyökössy E.: *Testi-lelki bajaink orvoslása* (Kézfogás a magasból 23.); *Magunkról magunknak*; *Életápolás* (Szent Gellért Kiadó).

Azt írja továbbá: „Tapasztalataim azt bizonyítják, hogy a lehangolt lelkiállapot is káros anyagokat termel szervezetünkben. A jó hangulat, a derűs és kiegyensúlyozott lelkiállapot pedig a szervezetre rendkívül hasznos kémiai összetételű anyagokat eredményez.”

Azt is kimutatta, hogy a mérgek, amelyeket az ember így termel, lassan felszívódnak a szervezetbe, és különböző betegségek keletkezését segítik elő.

Gattes kutatásai így közelebb viszik a tudományt: hogyan lehetséges, hogy nagy keserűségekben, haragban, gyűlöletben élő emberek előbb-utóbb biztos megbetegszenek. Aztán asztmatikus rohamokat kapnak, vagy szívzavarok lépnek fel, gyomor- és bélpanaszok, ulkuszok, fekélyek, vagy éppen különböző bőrkiütések, úgynevezett ekcémák. S ha orvosuk nemcsak a testüket kezeli, hanem a betegben felismeri a bajbajutott embert, és a lelkével, problémáival is tud törődni, ki tudja emelni, tanácsolni, szeretgetni a bajából, gyűlöletéből, akkor betegsége is gyógyulni kezd, majd egészen meg is gyógyul.

De mi már Gattes professzor nélkül és az ő kutatásai előtt is tudtuk – hiszen még a közmondások is igazolják –, hogy a harag, gyűlölet:

– „vakká és süketté” tesz („vak gyűlölet”; „Dühében se nem lát, s nem hall”).

– „Éget”; „izzó gyűlölet” Lehet, hogy lassan gyomorégésbe csap át, vagy égő bőrkiütéseket okoz.

– Vagy „megpukkaszt”. („Mindjárt megpukkadok, felrobbanok dühömben.”) Gondoljunk csak a felfújtt belek okozta keserves kínokra.

Most hagyjuk a modern lélektani és orvosi kutatásokat, de úgy hagyjuk, hogy azok eredményét vegyük komolyan. S tegyük fel ismét a kérdést: *hogyan reagáljunk mi, akik Isten iskolájában tanulgatunk, a ránk zúduló haragra, gyűlöletre?*

Úgy, ahogy például Dávid király.

Dávid Jeruzsálemből menekül lázadó fia, Absolon elől, aki életére tör. Előbb népe egy részét sikerült tőle fiának eltérítenie s szembefordítania vele. Odáig fajult a dolog, hogy a királynak, Dávidnak hú embereitől kísérve menekülnie kell. A menet nem valami dicsőséges. Elképzelhető Dávid lelkiállapota.

A Kidron völgyén vonulnak lefelé, majd az Olajfák hegyén át le a puszta felé menetelnek. Egy kis falun keresztül vonul a keserű csapat, amikor eléjük ugrik Dávid elődjének, Saulnak családijából való férfi, Simei, aki mindeddig magában őrizgette, melengette a Dávid iránti gyűlöletet, és elérkezettnek látja az időt, hogy minden keserűségét kiöntse. Így kiabál Dávid felé:

Gyere csak, gyere, te vérengző és elvetemült ember! Megtorolja rajtad az ÚR Saul házának minden kiontott véré, aki helyett te király lettél, és odaadta az ÚR a királyságot fiadnak, Absolonnak. Most te kerültél bajba, mert vérengző ember vagy! (2Sám 16,7–8)

Mindezek mellett még kövel is megdobálta a királyt és embereit.

Akkor Dávidnak egy embere, Abisaj felháborodik és megmondja a királynak, hogy bizony ő leüti a fejét ennek a gyűlölködőnek.

És ekkor – jól figyeljük – Dávid a gyűlöletét nem „lereagálja” – ha szabad így mondanom –, hanem *fölfelé* reagálja:

Nem rám és nem rátok tartozik ez, Cerúja fiai. Mert ha ócsárol, és ha az ÚR mondta neki, hogy ócsárolja Dávidot, akkor ki mondhatná neki: »Mért tetted ezt?«... Hagyjátok, haud ócsároljon, hiszen az ÚR parancsolta neki. Bárcsak rám tekintene nyomorúságomban az ÚR, és javamra fordítaná azt, hogy ma ócsároltak engem! (2Sám 16,10–12).

Ezt nevezném én le-reagálás helyett fölfelé-reagálásnak; azaz túlnéz a szidalmazón, ha szabad így mondanom: „egy emelettel feljebb”²

Egész ügyét az Úr kezében valónak tudja, és ebből a szempontból már nem is érdekes Simei szidalma. Innen nézve már nem is fontos, hogy igaza van-e Simeinek, vagy sem! *Az Úrnak mindig igaza van.* S ha éppen Simei ügyében volna is mentsége – Dávid jól tudja, hogy ő bűnös, nyomorult ember, s Istennek minden oka megvan, hogy valaki által most megdobáltassa és szidalmakat kapjon. Megadja magát az Úrnak – és az Úr Simei szidalmát valóban megváltoztatja: az átokból áldás válik. Abszolón csatát veszít, és Dávid újra király lesz!

Két lehetősége van a haragnak, a gyűlöletnek: átokból áldássá lehet vagy pedig minket és másokat emésztő nyomorúság, betegség, egyszóval átok. Egy tragikus boszorkánykör – amely átokkal kezdődik, és átokkal végződik.

Hogyan lehet a boszorkánykörből kitörni? Csak fölfelé!

Alig van ember, akiknek ne volna haragosa, talán gyűlölője is. De mindenképpen van irigye és megszólója. Ember, aki rosszat mond rá a háta mögött. Talán éppen benne vagy egy ilyen ügy kellős közepén. Talán, míg Dávid történetét olvastad, egy budapesti Simeire gondoltál, aki talán nem kövekkel, hanem a kőnél nehezebb és élesebb szavakkal, rágalomokkal dobál téged, szemtől szembe – vagy ami rosszabb, a hátad mögött.

Nos, válassz!

A világ iskolájában efféléket mondanak: tekerd ki a nyakát! Jelentsd fel becsületsértésért! Írj egy levelet a főnökének! Nyomozz utána, szedj össze róla terhelő adatokat és tereged ki azokat! Magyarán: vágd el a nyakát, ahogy Abisaj akarta Simeiét. Mindenki ezt tartja „természetesnek”, talán jogosnak és értelmesnek is. Ez az elfogadott „eljárás”. Ám tegyed – de ne felejtkezz el közben Gattes professzor kísérleteiről! Az efféle „természetes csata” olyan mindig, mint egy atomháború: csak vesztesei vannak. Egyiket talán a bíróság ítéli el; „a győztest” pedig a gyomra, a szíve, az idegrendszere – egész lénye. Míg hadakozott, a felgyülemlett harag mérge felszívódott benne és megbetegítette. S még nem is olyan biztos az a győzelem. Mert a világban nem mindig az győz, akinek igaza van, hanem legtöbbször az, aki az erősebb.

De van egy másik megoldás. Erre tanítgat bennünket most a Lélek Isten iskolájában: a dávidi mód, a dávidi magatartás, a dávidi fölfelé-reagálás: Hadd szidalmazzon!

Persze ez sokkal nehezebb, mert itt a legeslegnehezebb ellenfelet kell előbb legyőznünk: *önmagunkat*; elengedve valós vagy vélt igazunkat ezzel az énnel együtt. De van-e, lehet-e ennél nagyobb győzelem? Ez pedig csak úgy lehetséges – ha egy emelettel feljebb nézünk: az Úrra – Jézus keresztyének tövéből, amelyen az Őt gyűlölőkért s Őt megfeszítőkért így tudott imádkozni: *Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek.* (Lk 23,34)

Amit most megtanultunk, gyakoroljuk mielőbb, mert nem könnyű lecke: kis és nagy csatáink, csetepatéink közepette nézzünk feljebb: az Úrra! Hadd lehessen az átokból – áldás!

² Ezt a témát fejti ki bővebben Gyökössy E.: *Nagy gonddal – a kis gondok ellen* (Kézfogas a magasból 38.) kötet *Az aggodalmaskodás gyógyszerere* c. fejezete (Szent Gellért Kiadó).

Alkalmi prédikációk

Esketési igehirdetés

Constantinescu Herman
Kézdivásárhely

Segítségem az Úr

Alapige: Zsoltárok 121,1-8

Kedves ifjú testvéreim! Az ige meghallgatása után bizonyára gondoltatok arra a sok segítségre, amelyben részesültetek az elmúlt napokban, hetekben. Készültetek a mai napra és éreztétek szüleiteknek, testvéreiteknek, rokonaitoknak, barátaitoknak segítő jóindulatát.

Nincsen olyan ember, aki el tudná mondani, hogy soha senkinek a segítségére nem szorult és nem fog szorulni. A gyengébb az erősebbtől, a beteg az orvostól várja a segítséget. Általában először azokhoz fordulunk segítségért, akiket közelebb érzünk magunkhoz: a családtagokhoz, hitvestárshoz, testvérhez, gyermekhez, szülőhöz, rokonhoz. Ha így sem tudjuk megoldani gondjainkat, azután fordulunk ismerőskhöz, ismeretlenekhez.

A hívő ember elismeri, hogy önmagában ne tud meglenni. Azoknak közösségében jöttetek ma ide, akikről meg vagytok győződve, hogy bármikor, szükség esetén segítenek rajtatok. Tudjátok, sokszor minden jó szándék erőtlenné bizonyul. De a hívő embernek nem szabad megállni a mély ponton, hanem azt kell mondani: „szemeimet a hegyekre emelem, onnan jő az én segítségem”.

A hívő ember Istentől várja a segítséget. A hegyek valamikor a biztonságot jelentették. Számunkra nem a hegyek jelentik a biztonságot, hanem Isten, a mi Atyánk, aki a hegyeket és mindeneket teremtett. Ha próbák és súlyos nehézségek között halad át életeitek, ha családi és személyes gondokkal küzdötök, mindenkor Reá nézzetek, és Tőle várjátok a segítséget! Biztonságot jelent a hívő keresztyén ember számára, ha az Úristen segítségét maga fölött érzi. Urunknak, Istenünknek segítése abban nyilvánul meg, hogy „nem engedi, hogy lábad inogjon”. Sokszor meginog a lábunk, mindenki saját maga érzi ezt legjobban egyéni és családi életében. Ha nagyok a terhek, tekintsetek Reá és Ő megsegít, megerősít. „Nem szunnyad el a te őriződ... nem szunnyad és nem alszik Izráelnek őrizője.” Sokszor elszunnyadunk a fáradságtól, nem tudunk vigyázni magunkra. Isten azonban ébren van, akkor is, amikor mi alszunk, és Ő őriz minket, őrizni fog titeket.

Aki Őreá tekint, azt nappal nem szúrja meg a Nap, sem éjjel a Hold. A kép a pusztai életről való, ahol nappal a Nap melege, éjjel a Hold fénye jelentett veszedelmet.

Ezek nálunk nem fordulnak elő, de vannak más veszedelmek, amelyekkel szemben Isten megőrizz a gonosztól. Ide tartoznak: gyűlölködés, szeretetlenség, hűtlenség, kapzsiság, hitetlenség, stb. Ezekről őrizzen meg benneteket az Úr!

Megőrzi az Úr a mi ki- és bemenetelőnket mostantól fogva mindörökké. Megőrizz nemcsak ma, nemcsak holnap, hanem mindörökké. Az Úrtól várjátok a segítséget! Ő őrködött fölöttetek a szülői háznál, Ő fog őrködni a ti most megalapított családi otthonokban is. Ámen.

Temetési igehirdetés

Kiss Miklós

Szilágyzóvány

Érezzétek és lássátok meg, hogy jó az Úr!

Alapige: Zsoltárok 34,5–9

Nincs még az emberi életnek egy olyan pillanata, mint a temetés, amelyik ilyen mélyen megérintsen és szíven találjon. Igen, mert emberi szemszögből nézve azt látjuk, hogy mindennek vége. Véget ért egy földi pálya annak minden örömeivel és bajával. Széthullott egy családi élet, ott maradtak az árvák, özvegyen a feleség. Megállt a szív, mely értük dobogott. Szentől szemben állva a halállal, a lélekből feltör a keserű és fájó mondat: vajon érdemes volt-e? Megérte-e az a lelkesedés, igyekezet, amellyel elindult a cél felé? Érdemes volt-e vállalni a sok-sok fáradságot, lemondást, a kényelemnek és önmagunknak százszor, ezerszer való megtagadását? Vajon lett-e eredménye annak, ami tettünk, vagy csak a munkát végeztük be? Nagyon szomorú lenne ez a temetés, fájdalmas lenne az édesapától való elválás, ha azt kellene itt a koporsó mellett hirdetnem, hogy itt most mindennek vége van. Nincs tovább. Minden hiábavaló volt. Az út elszűkült és a halállal bezárult az utolsó ajtó is.

Szeretnék valamit a ti szívetekre kötni, hogy nem csak ti, a gyászoló család és a vég-tisztességet tevő gyülekezet van itt a koporsó mellett, hanem Isten is, akit ti szerettek és szolgáltok. Lehet, emberekben csalódtatok, barátok becsaptak, de Ő soha nem hagy el. Ő a bajban nem hagy magatokra. Most itt van a koporsó mellett Igéje és Szentlelke által.

A gyász fájdalmában Isten keresi a ti bánatos szíveteket, hogy elmondja nektek: nem a halálé az utolsó szó. Nincs vége a halállal az életnek, csak a földinek. A kiszabott, a meghatározott földi esztendők ezzel véget értek. Jézus, a mi Megváltónk azért jött, hogy utat és ajtót nyisson a menny felé. Azért halt meg és támadott fel, hogy éppen a koporsó mellett érezd meg, hogy a feltámadással van folytatása a földi életnek. Isten ebben a megkeseredésben éppen azt akarja, hogy „...ő reá nézzetek”. Arra, akit imádságban annyiszor megkerestetek, ha betegség, baj, netalán szomorúság ért. Olyan sokszor éreztétek ti is, hogy ennél az Úrnál meghallgatásra talált a ti imátok.

A zsoltárfíró Dávid is nagyon nehéz helyzetbe került. Élete forgott kockán. Ebben a kilátástalan helyzetben megkereste az Urat. Segítségül hívta. Jó nekünk tudni életünk szorult helyzeteiben, hogy *Hozzá* menekülhetünk. Ő meg van győződve, hogy az Isten népéhez tartozóknak soha nem *pirul az arcuk*. Isten az övéinek nem bánatot, hanem örömet és vigaszt ad. A félelmei idején Dávid érezte, hogy az Úr angyalai hogyan vigyáztak reá. A szabadulásban megérezte az Úr jóságát.

A megboldogult férj és édesapa is megtapasztalta a kiszabott 86 év alatt mit jelent az a szó, hogy *szabadulás*. Rövid háborús fogsága idején, amikor távol volt a családtól, szeretteitől, szögesdróttal kerítették körül, úgy érezte, innen nincs szabadulás. De az Úrra tekintet, és Ő meghallgatta. Egészségesen látta meg a szülőföldet és a családot. Megérezte „...hogy jó az Úr...” Vagy amikor balesett érte és hosszabb ideig betegágyba került. Kire nézhetett, ha nem az Úrra, akit segítségül hívott és aki felségítette, betegségéből megmentette.

Itt a koporsó mellett is csak Reá nézhetünk, a mi Megváltó Jézusunkra. Ő az, aki meghallgat a bánat idején. Egyedül Ő az, aki megvigasztal, mert Isten országára mutat,

ahova Ő már előrement és helyet készített. Azt akarja, hogy mi is ott legyünk vele, a mennyek országában.

Isten hazahívja azokat, akik megfáradtak. 86 év nagyon hosszú idő. Az ember elfárad, nagyon meggyengül. Az életben is sokszor hívott Isten. Nagyon sokszor hangzott a hívása. Igen, mert elfáradnak még az ifjak is, megtántorodnak a legkülönbek is. Isten tudja, hogy a teremtett embernek rendszeresen szüksége van a pihenésre, a felüdülésre. Amíg fiatalok vagyunk, ha elfáradtunk, hamar kipihenhetjük a fáradalmainkat. Ha az idő eltelik, akkor más valaki segít. De nemcsak testben, hanem lelkünkben is elfáradunk. Sőt a lelki fáradtság még súlyosabb és elviselhetlenebb, mint a testi. Isten azért hív magához, hogy megnyugvást találjon a mi lelkünk. A férj, az édesapa rendszeresen kereste ezt a forrást, és sokszor talált nyugalmat az Ő lelke az Isten közelében. Ő tudta, hogy Isten az, aki *erőt ad a megfáradottnak, és az erőtlenséget megsokasítja*. Vajon ti tudjátok-e ezt? Kerestétek-e a ti lelketek nyugalmat? Ismertétek-e, elismertétek-e, hogy Ő a feltámadás és az élet? Úgy menjen haza a család a temetőből, hogy Ő nemcsak volt, hanem hitünk szerint részese lesz az örök üdvösségnek. Boldog ember, aki Benne bíz, mert az övé lesz az Isten országa, kegyelemből. Ámen.

A lapot alapította: D. dr. Csiha Kálmán és Nagy László

Főszerkesztő: Jenei Tamás

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa

400079 Cluj/Kolozsvár, str. I. C. Brătianu/Király u. 51.

Tel: 0264-592453; Fax: 0264-595104; Email: belmisszio@reformatus.ro

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület

Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának nyomdájában

Felelős vezető: Dávid Zoltán

Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos

Olvasószerkesztő: Salamon Emese

Számítógépes szedés, tördelés: Nagy Andrea

ISSN 0254-4458

Simon István

Kenyér

A kenyeret a konyhaasztalon
nézem tűnődve, most sült ki, hevül,
mint a nyári, alföldi kunhalom,
ha süti a nap véghetetlenül.

Vetés volt, kalász majd, nemrég pedig
izzadt vele a földműves.
Megy a nyár, szántják a tarlót, szelíd
esőkből holnap hideg ősz lesz.

De ő itt marad – ősi alakja
a Miatyánkból, amelyben élt,
kilépett, hogy testét önként megadja
a hajdan őt-síró szegényekért.